

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

### Mødet torsdag den 15. juni 2000 kl. 16.00

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): God aften. Mødet er genoptaget.

Jeg har fra Venstres Gruppe modtaget meddelelse om, at der ønskes indkaldt en stedfortræder til deltagelse i mødet i stedet for Preben Bille-Bratte, der er blevet syg. I stedet fortræder, Lise Helweg, er indkaldt. Jeg skal høre, om det giver anledning til bemærkninger? (Lars Hutter: Jeg tror ikke på det). Jeg spørger, om det giver anledning til bemærkninger fra talerstolen. (Lars Hutter: Han var frisk nok i går). Jeg synes især Lars Hutters skal passe på med den slags udsagn.

Jeg vil godt byde velkommen til Lise Helweg til arbejdet og til samarbejdet. Værsgo at tage plads og velkommen.

(Forsamlingen rejste sig)

23) BR 290/2000. Lokalplan "Holmen IV" samt tillæg til Kommuneplan 1997  
Indstilling om, at forslag til lokalplan "Holmen II" for området bestående af Arsenaløen, Dokøen, Frederiksholm, Christiansholm, Nyholm, Margrethesholm, del af Christianshavns Voldanlæg (Qvintus Bastion, Charlottes Amalies Bastion, Qvintus Lynette og Refshalevej) og "Trekantgrunden" (arealet begrænset af Laboratorigrøven, Refshalevej og Prinsessegade) med tilhørende vandarealer og forslag til tillæg til Kommuneplan 1997 vedtages med henblik på fælles offentliggørelse, samt at der i forbindelse hermed fastsættes en indsigelsesfrist på 2 måneder (eksklusiv juli måned)  
(Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget)

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Mikkel Warming (Ø): Meget af diskussionen i denne lokalplan har handlet om trafikken. Jeg skal bare gentage for den indmýldrende forsamlings Enhedslistens helt principielle synspunkt, nemlig at Holmen burde være bilfri, således at trafikbejringen skete med kollektive trafikmidler.

Det synspunkt vil vi gerne sammen med andre bringe ind i den offentlige høring, og jeg skal derfor anmode om lov til på mandag at indlevere osv., osv. Jeg går ud fra, at SF har det samme.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Mandag kl. 12 vil være fristen for Mikkel Warming fra Enhedslisten og for SF, forstår jeg, som markerer med Martin Gunter, der nikker, at SF kommer med en bemærkning, som også bliver indleveret inden kl. 12.

Indstillingen blev godkendt.

### 24) BR 267/2000. Lokalplan "Bjerregårdsvej"

Indstilling om, at forslag til lokalplan "Bjerregårdsvej" for området begrænset af Valby Langgade, Bjerregårdsvej, Jernbanens terren, Vestbanevej, Østskel af ejendommene matr.nr. 1871, 14p, 14ac Valby, København, sydskel af ejendommen matr.nr. 1797 ibid. og Kirkevænget vedtages med henblik på offentliggørelse, idet bemærkes at lokalplanforslaget fastlægger, at der kun må indrettes erhverv i villaer med et etageareal på 300 m<sup>2</sup> og derover, og at erhvervsarealeret ikke må overskride 100 m<sup>2</sup> pr. ejendom - der iværksættes lokalplanprocedure for den østlige side af Bjerregårdsvej, samt at der i forbindelse hermed fastsættes en at indsigelsesfrist på 2 måneder.  
(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

25) BR 264/2000. Busfremkommelighedsprojekter 2000  
 Indstilling om kapitalbevilling på 5,43 mill. kr. på konto 2.22.3 til busfremkommelighedsprojekter i Københavns Kommunes i år 2000 og indtægtsbevilling på 2,43 mill. kr. på konto 2.22.3 til busfremkommelighedsprojekter i Københavns Kommune i år 2000, samt at 1,0 mill. kr. i 2000 overføres fra driftskonto 2.11.1, Vejvedligeholdelse, til anlægskonto 2.22.3 Vej anlæg.  
 (Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

26) BR 262/2000. Betonrenovering m.m. i "Revaldsgården"  
 Indstilling om, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at godkende to projekter vedrørende udbedring af betonstader og renovering af gårdanlæg samt udskifning af vinduer i AAB, ejd. 60 "Revaldsgården", matr.nr. 707, 1156 og 1157 Lødenbys Vester Kvarter, beliggende Løstangsgade/Sønder Boulevard/Saxogade, at godkende de endelige projekter og udgifter hertil efter afholdte licitationer, alt under forudsætning af, at de endelige projekter ikke afviger væsentligt fra det foreliggende, samt til at afgive garanti for op til 40 % af realkreditlånet, der optages til finansiering af udgifter i forbindelse med udbedring af betonstader og renovering af gårdanlæg.  
 (Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

27) BR 263/2000. Renovering af Softegårdens Kollegium  
 Indstilling om godkendelse af projekt for renovering/modernisering af kollegiet Softegårdens ejendom Drommingsgade/Softegade/Overgaden oven Vandet, matr.nr. 186 Christianshavn, om bemyndigelse for Bygge- og Teknikudvalget til at meddele tilsagn

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

om kommunal støtte i form af garanti for realkreditlån samt andel af ydelsesstøtte, at meddele indeståelse for eventuelle underskud på kollegiets fremtidige drift, og at acceptere, at de kollegiet tidligere bevilgede lån om nødvendigt respekterer det ansøgte reoveringslån, samt at godkende det endelige projekt og anskaffelsessummen, alt under forudsætning af, at der ikke er væsentlige afvigelser i forhold til det foreliggende.

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

28) BR 298/2000. Støtte for år 2000 m.v.  
 Indstilling om, at der gives Bygge- og Teknikudvalget bemyndigelse vedrørende ansøgninger om støtte til bygningsforbedringsarbejder, bemyndigelse til af dette års og af kommende års bevillinger til bygningsforbedringsarbejder i medfør af byformylselseslovens kap. 3, § 11, stk. 5, forudsat at reservere midler til supplerende støtte i forbindelse med boligkommissionens påbud i medfør af lovens kap. 9, bemyndigelse til at udnytte eventuelle overskydende midler/yde-tigere rammebevilling til byformylselsesbestemmelser i henhold til byformylselseslovens kap. II, eller påbudssager efter byformylselseslovens kap. 9 fra Boligkommissionen med supplerende støtte, bemyndigelse til at afsætte en dispositionssomme på 9,8 mill. kr. til eventuelle uopsættelige arbejder i kommende byformylselsesområder og til mernilsagn til allerede bevilgede ejendomme beliggende indenfor bl.a. disse områder, at Bygge- og Teknikudvalget tilskriver ansøgere vedrørende ejendomme, der ikke kan opnå bevilling i år 2000, at bevillingsrammen er opbrugt, og at der må rettes fornyet henvendelse inden 31. januar 2001, såfremt ansøgningerne ønskes opretholdt med henblik på senere bevilling, bemyndigelse til at meddele tilsagn om støtte til gennemførelse af boligforbedringsarbejderne på de omhandlede ejendomme i overensstemmelse med byformylselseslovens regler herom, bemyndigelse til at afholde de med boligforbedringsarbejderne forbundne udgifter, samt bemyndigelse til i fornødent omfang på kommunens vegne at garantere for lån i overensstemmelse med byformylselseslovens §

Kommentar [04]: 00029192D  
 OC

Kommentar [02]: 00025369D  
 OC

Kommentar [03]: 0002372D  
 OC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

65 til finansiering af boligforbedringsarbejderne i det omfang, finansiering ikke kan gennemføres, medmindre der stilles særlig sikkerhed for långtvningen.  
(Bygge- og Tekniikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

### 29) BR 296/2000. Redegørelse for byfornyelsens forløb

Indstilling om, at de af By- og Boligministeriet tildele rammer for 2000 og 2001/ prioriteres som anført i indstillingen, men at Ballungade Nord 2. etape forventes færdiggjort i 2002, uanset at der endnu ikke er udmelet rammebeløb for 2002.  
(Bygge- og Tekniikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

### 30) BR 305/2000. Erstatningskrav i "Folkets Park"-sagen

Indstilling om opgøvelse af byggebesparelser samt imedkommelse af erstatningskrav i "Folkets Park"-sagen.  
(Bygge- og Tekniikudvalget)

**Mikkel Warming (Ø):** Det glædelige i dag er, at folket vandt kampen om Folkets Park, og det kan alle åbentbart tiltræde, så vidt jeg kan se.

Jeg skal bare gentage og bede om, at den bemærkning, Enhedslisten har haft tidligere, protokolføres, nemlig at vores selvfølgelige tilslutning til, at Folkets Park bevares og overføres til Indre Nørrebro Bydelsråd, ikke betyder, at vi vil stemme for byggeri i »Have På en Nat« eller et parkeringshus i Blågården, sådan som man har lagt op til i den studehandel, der er lavet med dele af Indre Nørrebro Bydelsråd.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Peter Skaarup (Ø):** Jeg skal sige, at vi har i vores gruppe drøftet meget indgående den her skrotning, der sker af mulighederne for noget bebyggelse, boliger derude. Vi synes altså grundlæggende, det er ærgerligt, at det ikke kommer i stand, at det ikke bliver til noget. Så derfor vil vores holdning være, at vi siger ja til, at der gives erstatning til advokaten, men vi er ikke indstillet på at droppe de her planer. Så derfor vil vi godt bede om, at der bliver delt afstemning i forhold til det her.

**Lars Hatters (L):** Det er jo en sag, som har optaget befolkningen på Indre Nørrebro gennem mange år og med støtte fra store dele af københavnere og den københavnske fagbevægelse.

Jeg skal derfor også hilse velkommen, at det er lykkedes at bringe forslåelse herinde på Rådhuset for, at der er brug for disse arealer til aktiviteter for borgerne på Indre Nørrebro.

Jeg skal beklage, at det igennem så mange år ikke er lykkedes noget for Borgerrepræsentationen og den gamle magistrat og borgmesterstyre og alt det der at forstå, hvad det var der foregik. Så kunne vi have undgået den situation, som vi er i nu.

Jeg skal sige, at i Økonomiudvalget er jeg blevet overbevist om, at juridisk bør det tidligere medlem af Borgerrepræsentationen Jeanette Oppenheim have erstatning, og det er den eneste grund til, at jeg stemmer for det, fordi jeg synes på en eller anden måde godt, man kunne have taget bestik af situationen. Jeg havde sådan set allerede forudset, at det ville ende på den her måde. Men det er da godt, at der også kommer en erkendelse herinde i Borgerrepræsentationen.

**Jens Johansen (F):** Da denne sag var på efterhånden længe siden, sagde vores ordfører for SF, at det er nødvendigt at træffe gode beslutninger. Det var ikke nogen god beslutning, dengang det blev besluttet, at nu skulle der bygges her i Folkets Park. Det er en god beslutning at opgøve det.

Hvis det koster kommunen noget, og budgetflertallet har erkendt det, så skal vi gerne markere, at det her betyder, at nu bliver der ikke bygget, og derfor vil vi stemme for indstillingen.

Kommentar [05]: 0029170D  
OC

Kommentar [05]: 0029422D  
OC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Borgmester Søren Pind:** Jeg tror næppe det for særlig mange partier egentlig er sådan en stor glædens dag i Borgerrepræsentationen. Det var ikke helt det, man egentlig havde forestillet sig, da man gik i gang om overvejelserne for det her område.

Der har jo været en temmelig heftig diskussion, må man sige. Der har også været taget metoder i anvendelse, som jeg vil karakterisere som antidemokratiske, og som vi ikke bør ligge under for.

Men forløbet i denne sag har gjort, at det var nødvendigt at gå ind i en mere tæt drøftelse med de lokale kræfter i området og finde en løsning, som er afbalanceret i forhold til den virkelighedens verden, som nu engang forelå. Der synes jeg, at jeg skylder at sige her fra talerstolen, at vores forvaltning har gjort et fremragende stykke arbejde i lokalområdet, har været ude og sætte noget på skinner, som ellers fra begyndelsen af så meget, meget svært ud.

Som man vil kunne se af indstillingen, er der jo tale om en helhed med 4 punkter i, hvori bl.a. er indeholdt et parkeringsanlæg, og det er klart et af argumenterne for, hvorfor Venstre har tiltrådt det her. Vi vil nu gennemføre de 4 punkter i Bygge- og Teknikudvalget snarest muligt.

Det er klart, at selve erstatningssummen er der sikkert nogle, der gerne vil diskutere. Men jeg tror ikke, Københavns Kommune vil stå sig ved at gå ind i en nærmere diskussion her, for selvfølgelig skal den person, som er gået ind i god tro til kommunens planlægning, have en ordentlig erstatning.

Så dette blot et signal om, at der er bred enighed om, at de 4 punkter, som er nævnt, hænger sammen, at de vil blive gennemført, og at de vil blive gennemført i Bygge- og Teknikudvalget snarest muligt efter sommerferien.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Jeg skal sige, at Peter Skaarups begæring drejer sig om delt afstemning om de 4 »ak«er, men også om en deling af det 1. »ak«, og sådan vil vi foretage afstemningen.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Johannes Nymark (A):** Når jeg tager ordet, er det for kort at slå fast, at denne sag er en udløber af, at vi over for Nørrebro har strakt hånden ud og sagt, der er en række uløste problemer, som unægtelig giver anledning til punderynker både her og der. Vi vil godt se tingene under ét, og det, der ligger her, er resultatet af en sådan dialogproces.

Når Folkets Park kommer frem nu, hænger det jo sammen med, at der står en advokat med et tab og kan jo ikke vente på at få de penge. Men som Søren Pind også understregede, så er der tale om en række forskellige forhold, som hænger sammen, og som er en samlet helhed, en samlet enighed om, at sådan går vi videre på Nørrebro.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Så går vi til anden runde, og så er det Lars Hutter's – inspireret af, tror jeg, borgmester Søren Pind.

**Lars Hutter's (L):** Den socialdemokratiske ordfører, Johannes Nymark, fremhævede jo præcis det, det drejer sig om i denne sag, at man har rakt hånden ud og er gået ind i en dialogproces.

Når jeg kommer på talerstolen, så er det Venstres borgmester Søren Pind, som beklagede, at der i denne situation af folket var anvendt udemokratiske metoder. Jeg ved ikke, hvad det er borgmester Søren Pind taler om. Hvis Søren Pind havde gået ind på, at der i denne forbindelse burde have været afholdt en folkeafstemning, så havde det været helt klart, at folket på Indre Nørrebro havde sagt, at dette område naturligtvis med den tætte bebyggelse, der er på Indre Nørrebro, bør give mulighed for rekreative områder.

Jeg vil snarere sige, at når man ikke lytter til folket, og man klynger sig til magten og forsøger at handle hen over, hvad der er folkets berettigede krav, så nærmer det sig efter min opfattelse betænkeligt udemokratiske metoder.

Jeg vil sige, at hvis Søren Pind mener, at man i den fortrivlende søvhjælp fra folkets side har påberåbt sig nogle ting, som vi måske godt kunne have tænkt os havde været anderledes, så drejer det sig ene og alene om, at man skal altså lytte, og man skal være parat til at gå i dialog.

Jeg er ked af, at Søren Pind ikke konstaterer, at det er godt, at folket er blevet hørt, og at dialogprocessen er gået i gang, og at Socialdemokratiet og andre, og det synes jeg

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

også, Søren Pind skulle, har rakt hånden frem til, at vi får et godt resultat for Indre Nørrebro.

(Kort bemærkning).

**Jens Johansen (F):** Det er lidt i samme boldgade, og det er til Søren Pind. Jeg kunne da godt lide at vide, hvad det er for nogle antidemokratiske metoder, som bydelrådet på Nørrebro har brugt.

I øvrigt synes jeg nok, at en repræsentant for Venstre burde beherske sig lidt, når man betænker, hvordan Venstre, i sin begyndelse i hvert fald, måske næppe i nutiden, var et folkeligt opør mod et provisoriestyre ved Estrup. Jeg tror, bønderkarlene amede mere end én husar i landsbydammen.

Men det kan Søren Pind selvfølgelig sige hører hjemme i historien. Nu sidder vi på magten, og derfor skal vi også sætte os på folket.

**Borgmester Søren Pind:** Det er en velkendt sag i det danske Folketing, at skal man søge for, at en hemmelighed ikke bliver offentliggjort, så skal man fortælle den fra Folketingets talerstol.

Her i Borgerrepræsentationen har det i hvert fald ofte været min påstand, at hvis folk vidste, hvis den almindelige københavner vidste, hvad der egentlig blev sagt fra denne talerstol, så ville man korse sig, og så ville venstrefløjens repræsentation i denne by være langt mindre.

Når vi nu taler om demokrati, så hører jeg faktisk både Jens Johansen, det overrasker mig meget, og Lars Hutter's gå imod det repræsentative demokrati. Det er jeg faktisk ked af.

Når man anmoder mig direkte om at nævne eksempler på antidemokratiske virksomhed, så kan jeg nævne overfald på ejendomsnægtere, som har prøvet på at afhænde andelsboliger, salgsmøder, som er blevet afbrudt, møder, hvor man har inviteret borgere, som er blevet blokeret, og et overfald på en hemmeligholdt adresse, som man af en eller anden mærkelig årsag kunne finde frem til helt mede i Korsør, hvor en flok BZ'ere kørte ned og amede brosten ind ad vinduet til den pågældende ejendomsnægler.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det er, hvad jeg kalder antidemokratiske metoder, hr. Lars Hutter's, og jeg synes, det er uklædeligt, uklædeligt og skammeligt, at man fra denne talerstol prøver på at gå i rette med denne bys folkevalgte forsamlings på den her måde. Sådan noget ønsker jeg ikke at ligge under for.

Men vi har valgt dialogen, vi har valgt samtalen, vi har fundet en løsning, som jeg med nød og næppe kan stå inde for. Men nogen glædens dag er det ikke, og jeg synes ikke, det klæder Lars Hutter's.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Så er der en kort bemærkning – til sagen – til Lars Hutter's.

(Kort bemærkning).

**Lars Hutter's (L):** Jeg tror nu altså også, at selv Søren Pind fra Venstre vil være enig med mig i, at der er tidspunkter, hvor det vil være korrekt at gå imod også de beslutninger, der er truffet i Borgerrepræsentationen. Det er jo ikke alle beslutninger, der er lige kloge, og det må man vel nok have lov til.

Altså jeg vil stadig væk fastholde, at den bevægelse, som har været i gang derude, har været demokratisk i bund og grund, den har været folkelig.

Men der skal heller ikke herske nogen tvivl om, at når jeg har talt om den folkets nødhjælp, som det er blevet skubbet ud i, fordi man ikke har villet lytte, med hensyn til brosten osv., så skal jeg være helt klar i min tale, at det er selvfølgelig heller ikke noget, jeg ligefrem sætter pris på, under ingen omstændigheder. Jeg foretrækker dialogen, jeg foretrækker, at man lytter til, hvad der sker i befolkningen. Hvis det endelig er sådan, så foretrækker jeg, at der er en folkeafstemning, hvor folket får lov til at tale, og det ved Søren Pind i øvrigt også ganske udmærket.

(Kort bemærkning).

**Jens Johansen (F):** Af mit første indlæg burde det være klart, at der er noget, som er kendt for Venstre, som hedder »ekstraparlamentarisk virksomhed«. Det har Venstre jo også selv præsteret. Det støtter vi. Vi synes, det er godt, at demokratiet har mange

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

strengt at spille på, ikke bare repræsentativiteten. Og det er altså noget andet end antidemokratiske, det må jeg nok sige.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Skal vi ikke konkludere nu, at denne sag fører formentlig til en meget, meget bredt opbakket løsning af folk med meget, meget forskellige indgangsvinkler til sagen.

A1 opførelse af andelsboliger og afhændelse af ejendomme i Folkets Park opgives blev godkendt med 43 stemmer mod 5.

Anden halvdel af 1. »at« blev godkendt med 48 stemmer.

2. »at« blev godkendt med 48 stemmer.

3. »at« blev godkendt med 44 stemmer mod 5.

4. »at« blev godkendt med 43 stemmer mod 5.

Indstillingen blev godkendt.

Mikkel Warmings i BTU fremførte bemærkning indgår i protokollen.

### 31) BR 306/2000. Stiftelse af Brumleby Almene Andelsboligforening

*Indstilling om godkendelse af stiftelse af Brumleby Almene Andelsboligforening. (Bygge- og Teknikudvalget)*

Indstillingen blev godkendt.

Kommentar [W7]: 00029873D  
OC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

### 32) BR 307/2000. Klage over erhvervsparkeringslicens

*Indstilling om udkast til udtalelse til Indenrigsministeriet vedrørende klage over erhvervsparkeringslicens. (Bygge- og Teknikudvalget)*

Peter Skaarup (O): Jeg skal sige, at vi har i Dansk Folkeparti ikke siddet i Bygge- og Teknikudvalget, men jeg vil godt lige redegøre for vores holdning.

Som det tidligere har været fremført her i Borgerrepræsentationen, også i de ændringsforslag, som Dansk Folkeparti og Venstre stillede til parkeringslicensordningen, så er vores opfattelse, at det er hul i hovedet, det man laver. Det skræmmer beboere, er hvervsdrivende væk fra brokvarterne og får lige nøjagtig den modsatte effekt af det, som vi gerne ville, nemlig at få flere gode, stærke skatteydere til kommunen.

Derfor er vores udgangspunkt for den her indstilling, der er fra forvaltningen, at vi vil være modstandere af den, fordi den afviser den klage, der er fra Nørrebro Handelsstandsforening, som vi synes er fuldstændig velbegrunder. Vi er enige i Nørrebro Handelsstandsforenings indstilling om, at det her er på kanten af grundloven.

Vi synes, at man fra partiernes side skal overveje meget kraftigt sin stillingtagen til det her, fordi det rammer én bestemt gruppe, som ingen, har jeg hørt ja, det skulle måske lige være Enhedslisten, kan være interesseret i at ramme, nemlig erhvervslivet, men også borgerne rundt omkring i brokvarterne.

Så opfordringen skal lyde, at man støtter Handelsstandsforeningen på Nørrebro og andre erhvervsdrivende på Østerbro, der er meget kritiske over for det her, og stemmer imod indstillingen og sætter for at få lavet rimelige forhold igen for dem, der skal parkere i brokvarterne.

Borgmester Søren Pind: Når jeg tager ordet, så er det fordi det er mit navn, der står på det brev, der skal sendes af sted til Indenrigsministeriet, og det er jo ikke med den største lyst, at jeg sender det pågældende brev af sted.

Men jeg må sige, at det brev, der sendes af sted, er den kolde jura og ikke den varme politik. Derfor drejer det sig først og fremmest om spørgsmålet: Er der hjemmel, el-

Kommentar [W7]: 00029851D  
OC



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ler er der ikke hjemmel til at opkræve det pågældende gebyr? Det lader til, efter at vi har drøftet situationen igennem med kommunens advokat, at der rent faktisk er hjemmel, færdselslovens § 107, så vidt jeg husker, det kan godt være, det er forkert. Men i hvert fald er der hjemmel til at opkræve det, hvis det har karakter af en færdselsmæssig foranstaltning. Det er nok vanskeligt i forhold til de drøftelser, der har været i Bygge- og Teknikudvalget, andet end at sige, at det er det, det siger på.

Venstre er så klart uenig i det sige. Vi mener, det er politisk meget vanskeligt at forklare borgerne og de erhvervsdrivende, hvorfor en erhvervslicens skal være så meget dyrere end f.eks. en beboerlicens. Men det er politik, det er ikke jura, og derfor bliver det brev selvfølgelig sendt af sted som kommunens svar på den klage, der er sendt til Indenrigsministeriet.

**Ole Hentzen (C).** Når nu Dansk Folkeparti ligesom forsøger at drage den politiske vinkel ind på et juridisk svar, så bliver vi også nødsaget til at signalere selvfølgelig fra talerstolen, at når man nu ikke fra Dansk Folkeparti har kunnet læse, at det er jursvar og ikke det politiske svar, så skal der ikke herske nogen som helst tvivl om, at Den Konservative Gruppe også er imod det her. Men juraen er altså noget andet, og ligesom at stemme imod et brev, som man er enig i juridisk, men absolut politisk uenig i selve substansen, det vil være det rene vanvid, ville være populisme i den højeste grad, og der finder man ikke Det Konservative Folkeparti.

**A. Benhaddou (D).** Jeg vil blot tilkædegive, at jeg på vegne af CD undlader at stemme, idet netop som borgmesteren på området nævnte her, man mener åbenbart, at det er en færdselsmæssig foranstaltning, der er tale om her. Men det er jo netop forskellen mellem beboerlicensen og erhvervslicensen, som jeg mener hæmmet vores erhvervsudvikling i Københavns Kommune, og som af den grund, mener jeg, er med til at underminere vores positive udvikling på erhvervsområdet. Så derfor undlader jeg at stemme, og derved tager jeg ikke direkte stilling hvertken til jura eller til det politiske.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Der er ikke flere, der har begæret ordet. Jeg kan sige, at vi har modtaget en protokolbemærkning fra Dansk Folkeparti. Da den skulle have været læst op fra talerstolen, så læser jeg den lige op her. Der står:

»Dansk Folkeparti tager afstand fra den ekstraskat, som parkeringslicensen er udtryk for. Dansk Folkeparti mener ikke, at der er hjemmel til opkrævningen af parkeringslicensen, som er på kant med grundloven.«

Indstillingen blev godkendt med 38 stemmer mod 5.

### 33) BR 285/2000. Overtagelse af Amagerbanen

*Indstilling om, at Københavns Kommune overtager den nedlagte Amagerbanes arealer fra Amagerfælledvej til Vermlandsgade vederlagsfrit, at arealerne overtages som de forreftedes, at arealerne administreres af Bygge- og Teknikforvaltingen som et parkbånd med mulighed for etablering af en fremtidig stiftforbindelse, samt at Bygge- og Teknikudvalget indarbejder udgifterne til de miljømæssige afværgeforanstaltninger på arealet samt driftsudgifterne til vedligeholdelse af arealet i udvalgets budget inden for budgetrammen for 2001.*

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

### 34) BR 297/2000. Ansættelse af tjenestemænd fra BusDanmark som parkbetjente

*Indstilling om, at der gives en tillægsbevilling på 1.234 mill. kr. på konto 0.21.1 til ansættelse af tjenestemænd fra BusDanmark som parkbetjente. Udgiften finansieres af de under Økonomiudvalget på konto 6.51.1 afsatte midler til pensionsudgifter, samt af Bygge- og Teknikudvalgets ramme i 2001 haves med 2.186 t.kr., og af Økonomiudvalgets budget på konto 6.51.1, pensionsudgifter, i 2001 reduceres tilsvarende.*

(Bygge- og Teknikudvalget)

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Indstillingen blev godkendt.

35) BR 287/2000. Tillæg til Kommuneplan med VVM-redegørelse (Prøvestenen og Ny Amager Strandpark)

*Indstilling om endelig vedtagelse af tillæg til Københavns Kommuneplan 1997 med VVM-redegørelse ("Prøvestenen og Ny Amager Strandpark").*

*(Økonomiudvalget, Bygge- og Teknikudvalget og Miljø- og Forsyningsudvalget)*

**Rikke Fog-Møller (Ø):** Sagen om Prøvestenen er en meget stor sag og svar sag, og jeg tror, at alle, der har været i kontakt med den herinde, må erkende, at det er temmelig uoverskueligt.

Den fik sådan set en ret dårlig fødsel, hvor forvaltningen manglede en hel del ting, som nu heldigvis er blevet korrekset af Miljøstyrelsen, og forhåbentlig kommer tingene til at fungere omkring Prøvestenen, inden det hele kører. Ja, det skal det gøre, for der er nedlagt veto fra Miljøstyrelsen, hvis ikke det kommer til det.

Det, jeg synes, man kan lære af denne sag, er, at der er opstået en hel del problemer og en hel del forvirring hos folk og navnlig beboere på Amager om, i hvor høj grad lokalplanen for Amager Strandpark bliver fastlagt med det her. Derfor er der utrolig mange indsigelser, der har handlet om meget konkrete ting omkring Amager Strandpark, hvor man bare har måttet besvare dem med, ja, det er slet ikke det, vi behandler nu, så folk har været temmelig forvirrede omkring det.

Derfor vil jeg godt lige gøre opmærksom på for al klarheds skyld, at Enhedslisten på ingen måde går ind for, at der kommer boliger i Amager Strandpark.

Men derudover forstår vi godt den bekyrning, der er for det her store anlæg. Vi mener, det er nødvendigt at lave det, fordi vi har så meget forurenet jord i København, og det er fornuftigt at placere det kystnært. Men vi mener, at vi kan hjælpe lidt på at gø-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

re det her til en ting, der er nemmere at sluge for befolkningen på Amager, ved at vedtage noget om transport til og fra Prøvestenen.

Derfor foreslår Enhedslisten, at vi laver en tilføjelse til forslaget, nemlig at der etableres tvangsruiter for transport af forurenet jord og tunge materialer til og fra Prøvestensdepotet og lørbulks-virksomheder bosiddende på Prøvestenen. Det er altså med henblik på at sikre, at transporten kommer til at foregå ad veje, der kan klare det, en tung transport ad de veje, der belaster boligkvarterer mindst muligt.

**Jens Johansen (F):** Nu siger denne her lokalplan ikke noget om boliger på Amager Strand. Det er der et eller andet projekt, der siger noget om. Det skal vi diskutere på et senere tidspunkt og forhandle, når vi skal tage stilling til, hvordan vi får etableret Amager Strandpark. Det er en vigtig sag, det er en stor sag, og jeg er helt overbevist om, at den skal vi have på plads inden valget. Jeg tror, at i hvert fald Socialdemokratiet vil have svært ved at overleve andet. Så må vi se, om der så kommer boliger på stranden. Det synes vi er en meget dårlig idé, men vi er villige til at forhandle om fastlæggelsen af Amager Strand.

Enhedslistens forslag om tvangsruiter virker som det rene poesi. Tvangsruiter er noget, man fæstlægger, når der skal transporteres materiale fra et sted til et andet. Herude får vi et deponi for byggeaffald fra hele byen. Det vil sige, at vi vil se store lastbiler med byggeaffald ligge og trille på kryds og tværs for at nå den nærmeste tvangsruite. Jeg ved ikke, hvor Enhedslisten har forestillet sig, at disse tvangsruiter skal være, og hvordan de skal dække nettet af bydele. Vi kan jo se af de byfornyelsesplaner, som lige er blevet drøftet, at byfornyelsen skal finde sted i bestemte områder. Skal vi så lægge tvangsruiter derfra og ud til deponiet?

Jeg synes, at det er grebet ud af den blå luft, det er det rene populisme, og lovligheden af det er bestridelig. Og så synes vi også, at der er kun én rute derudtil, og den fører uden om boligområder, nemlig den, der fører ud ved Kløvermarken.

Så vi må sige, at vi ikke kan støtte det her forslag fra SF. Det er det rene pop. Enhedslisten her præsterer.

Kommentar (B13) 00029133  
DOC



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Ole Hentzen (C):** Jeg synes, det ville være rart, hvis Enhedslistens medlemmer af gruppen havde talt sammen i denne sag, jeg ved, I taler meget sammen ellers. Så ville Rikke Fog-Møller have kunnet få at vide det svar, som Jens Johansen sådan set har givet, at lovligheden nok er meget tvivlsom, og at værdien er overordentlig tvivlsom. I miljømæssig henseende ville det formentlig have den modsatte virkning overhovedet, idet man sådan set ville få kørselsångder, som – ja, vi tør slet ikke tænke på, hvad det rent miljømæssigt egentlig ville belaste byen med.

Så vi kan ikke støtte det, Rikke Fog-Møller. Tanken er smuk, men gennemførelsen idiotisk, fordi det ikke er transport mellem 2 steder, men det er fra tusind steder til ét sted, og så kan man ikke lave tvangsruter.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Vi går til anden runde.

**Rikke Fog-Møller (Ø):** Bare ganske kort. Nej, selvfølgelig kan man ikke lave tvangsruter fra tusind steder til ét sted. Men man kan måske etablere nogle ruter i nærheden af Prøvestensdepotet, så man sikrer sig, at trafikken kobler ind på de ruter, så man f.eks. undgår, at der kommer tung trafik kørende ned ad Amager Strandvej, der i forvejen er voldsomt belastet med trafik indimellem.

Det synes jeg er vigtigt, og jeg synes, det er meget vigtigt i forhold til de temmelig bekymrede indsigelser, der har været omkring denne sag, at pointere over for folk, at transporten ikke skal foregå gennem de rekreative områder og boligområderne.

**Jens Johansen (F):** Altså nu kunne jeg vælge at sige en af to ting. Enten at Rikke Fogs svar heroppe tydeligt viser, at det forslag ikke er gennemtænkt, at det er det rene poesi.

Eller også kunne jeg vælge at sige, at det er dog rart at høre et konkret forslag om en tvangsrute, nemlig at vi ikke skal have byggeaffald kørt ned ad Amager Strandvej. Det synes jeg så, Enhedslisten skulle foreslå i stedet for, det synes jeg er en god idé. Det hjælper vi på ved at støtte nabokommunen i at spærre den, så vi ikke får gennemgående

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

transport, og ved at etablere metroen, således at det ikke bliver muligt for den tunge transport at komme ud på Amager Strandvej.

Ændringsforslaget af Enhedslisten om, at der etableres tvangsruter for transport af forurenset jord og tunge materialer til og fra Prøvestensdepotet og tørbulke-virksomheder bosiddende på Prøvestenen blev forkastet med 41 stemmer mod 9.

Indstillingen blev godkendt.

### 36) BR 289/2000. Deltagelse i miljøtrafikken og den europæiske trafikdag

*Indstilling om godkendelse af, at handlingsplan for Københavns Kommunes deltagelse i miljøtrafikken - sge 38 - og den europæiske trafikdag, der afvikles fredag den 22. september 2000 godkendes, at kommunen underskriver det europæiske charter for "In town, without my car" for kampagnen i år 2000, at der afsættes 4 mill. kr. til projektet, der afholdes af Økonomiudvalgets pulje til uforudsete udgifter, samt at udvalgene herudover opfordres til at fremme initiativer, der understøtter intentionerne i miljøtrafikken.*

(Økonomiudvalget, Bygge- og Teknikudvalget og Miljø- og Forsyningsudvalget)

**Time Peters (V):** Venstre går jo også ind for at minimere transportens gener for miljøet og byen og sundheden. Vi går også ind for et transportsystem, der tager hensyn til ældre og byens børns sikkerhed og skaber tryghed for københavnerne og byens borgere gennem livskvalitet.

Så vi er altså ikke egentlig uenige i hovedintentionerne i den her plan. Men vi er uenige i den måde, Socialdemokratiet og venstrefløjens forsøger at omsætte de her intentioner til en ideologisk kamp mod bilerne i København.

Når hver 4. borger i København har bil, når der inden for de sidste par år er sket en stigning i bilejerskabet med over 20.000 biler, så er det, fordi folk ønsker at have bil, fordi folk betragter det som en livskvalitet at have bil. Vi er nødt til at finde nogle løs-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ninger, som gør det muligt for Københavns borgere at have denne her bil og samtidig også, at København kan få del i de livskvalitetsforbedringer, der bør være i byen.

Men vi mener altså ikke, at spærring af vejstrækninger eller andre tiltag, der forhindrer brug af bilen en enkelt dag eller en uge, har nogen som helst positiv virkning. Det kan kun bidrage til en yderligere polarisering af trafikdiskussionen. Jeg synes, trafikforsøget på Vesterbro er et levende eksempel på, hvordan det kan gå, når flertallet ønsker at demonstrere fortræffeligheden med vejspærringer og -lukninger. Den slags overflødig demonstrationer tjener intet fornuftigt formål.

Jeg synes, at den her miljøtrafikuge lægger op til flere forskellige ting, og meget af det skinner meget i øjnene på os, bl.a. Skole- og daginstitutionspakken, hvor der lægges op til, og jeg citerer direkte:

»At der på den europæiske trafikdag den 22. september eventuelt kan gennemføres vejspærringer ved skoler, således at de skoler, der ønsker det, får udvidet deres udeomsarealer.«

Jeg er mælløs. Som jeg sagde, da vi havde den oppe i Bygge- og Teknikudvalget: Hvad hvis Sølvgade Skole gør det? Spærrer vi så bare, laver vi bare bredere og større skoler og lukker og lammer byen fuldstændig? Ja, ja, o.k.

Hastighedspakken. Jamen altså der lægges op til alle mulige forskellige tiltag, man kan gøre for at ned sætte hastigheden. Og så henvises der til den her hastighedsplan, som er blevet vedtaget i Bygge- og Teknikudvalget den 5. april 2000. Jamen den er ikke blevet vedtaget, den er blevet standset, og den er ikke færdigbehandlet endnu, den er slet ikke blevet vedtaget. Altså kan man ikke referere til en beslutning, som ikke har fundet sted.

Samtidig lægger man op til, at man skal lave de her forsøg med hastighedsned sætelse, man skal tage udgangspunkt i den her plan, som slet ikke er vedtaget, og så skal man kombinere det med lokale initiativer. Ja tak, siger jeg bare.

Samtidig er der faktisk indkaldt til et ideseminar, så man kan få endnu flere gode ideer om, hvordan man kan hæmme byen rent trafikalt. Det er der indkaldt til i morgen, så jeg håber sandelig ikke, at det demokratiske flertal herinde rykker sig i dag, fordi så

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

er der jo allerede gået en masse penge til spilde ved at indkalde og informere om det her fremragende pinscortenterede ideseminar i morgen.

På det ideseminar skal man også diskutere, eller faktisk er hovedformålet, lægges der op til med hele denne her plan, at man skal finde ud af, hvad for nogle nye muligheder der eksisterer for at bruge nogle af byens rum, når de ikke er fyldt med biler.

Det er ligesom om vi lever i en fuldstændig utopisk verden. Der er ikke nogen, der har forstået, at faktisk ønsker københavnere at have biler, en stor del af københavnere ønsker at have biler, og den minoritet skal man åbenbart bare vende ryggen, det hensyn skal man ikke vise.

Den 22. september skal der laves noget specielt. Det er selve den europæiske trafikdag. Der kan København markere sig sammen med alle de andre europæiske storbyer. Urd over at man så også ønsker at udvide det til en hel uge, så skal der altså på den dag foregå særlige initiativer. Det skal være noget, hvor forvaltningerne i samarbejde med lokalområderne planlægger aktiviteter, der har til formål at friholde pladser, torve og vejstrækninger for biltrafik, så det kan demonstreres, hvilken virkning det kan have i lokalområdet.

Jeg synes overhovedet ikke, der er taget noget hensyn til dem, der har bil i det her. Jeg synes faktisk, at det European Charter, som det hele faktisk skal bygges på, og som vi i et »akt« erne skal sige ja til, at det vil vi gerne gå ind for, lægger op til, at der skal være en kollektiv løsning, at man skal gøre noget kollektivt, at man skal få folk – må det blive fraukket i næste rundes tale tid? – væk fra bilerne frivilligt og over i den kollektive trafik. Der er ikke et eneste incitament i den plan, der ligger her, der går ind og siger noget om det.

Faktisk kan jeg heller ikke finde her i indstillingen noget af det, der stod i papirerne til Bygge- og Teknikudvalgets behandling, nemlig at HT ikke har tænkt sig at sætte ekstra ressourcer ind, at HT ikke har tænkt sig at sætte flere busser ind, flere afgange ind, når nu alle de her mennesker, som ikke kan komme frem og tilbage på grund af vejspærringer og legende skolebørn og bølge midt på gaden, som ikke engang kan køre på cykel, man kan heller ikke køre i bus nogen steder, de kan ikke komme videre. Man lammer byen fuldstændig i en uge, og HT vil ikke være med til at lege.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Venstre stemmer imod.

**Hamid El Mousti (A):** Ud fra et miljømæssigt synspunkt synes vi faktisk, at det er et utrolig godt forslag med den der trafikuge. Selvfølgelig er det et fælleseuropæisk initiativ, så vil det se mærkeligt ud, hvis vi som Europas miljøhovedstad ikke er med.

Vi betragter det der initiativ at gøre københavnernes opmærksom på, at der findes andre måder at trafikere på i København, og ikke mindst når de ved, desværre, at trafikken er skyld i, at ca. 300 københavnere mister livet på grund af den luftforurening, vi har i København.

Det skal siges, at det er fælleseuropæisk, og at der er 14 lande, der er med. Det vil håber på som sagt, er, at det skaber debat, og at folk tager det alvorligt.

Det, vi ikke kan forstå, er, at hver gang vi snakker om biler i byen, så er der altid nogle kræfter, der prøver at forsvare det uforsvarlige. Det vil siges, at bilerne skal have ret til hvad som helst her i vores by. Det synes jeg ikke er en god idé. Så jeg mener i virkeligheden, at den 22. september skal gøres til en næsten nationaldag i København, sådan at folk er klar over, hvor vigtigt det er at bruge andre transportmidler end bilen.

Man kan ærgre sig over, at minimetroen er forsinket. Det ville have hjulpet kolossal meget på det.

**Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard:** Jeg kan sige, at SF bakker op om den indstilling, der ligger nu. Vi havde gerne set, at indstillingen havde været mere vidtgående, at man f.eks. lukkede hele Den Indre By den 22., eller at man lavede gratis busrejser og S-tog hele ugen. Men den indstilling, der ligger nu, var det kompromis, der kunne skabes politisk flertal om, og det er vi godt tilfredse med.

Der er mange gode ting i indstillingen, bl.a. at der nu er sat så mange penge af til det, og det er også lagt op til, at det i høj grad er lokalområderne, som skal bære det her igennem, og det er så i virkeligheden også forudsæningen for, at det kan blive en succes.

Til den positive del af historien hører også, at der allerede er en række skoler, som har meldt ind, at de gerne vil være med til det her. Jeg har også fået oplyst, at det idese-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

minar, der skal holdes i morgen, allerede har 50 deltagere, som repræsenterer 5-6 lokalområder, som gerne vil deltage i det her. Så det lover godt for, at det her bliver en succes.

Jeg skal over for Tine Peters understrege, at det her ikke er nogen betingelse mod bilsterne og slet ikke i den udformning, som forslaget her har fået. Men det er et projekt, som skal sætte fokus på, hvordan vi kan få den trafikale infrastruktur til at fungere. Og det er jo i allerhøjeste grad nødvendigt. Alle statistikker viser, at vi ikke kan blive ved med at basere os på privat biltrafik i København. Vi skal have en effektiv trafikal infrastruktur, så vi både kan få aktiviteter og erhvervsliv og alt mulige andre ting til at fungere i København. Det mener jeg simpelt hen er logik.

Jeg synes, jeg også godt vil berolige og sige, at i den udformning, som det her projekt har fået, så bliver der i hvert fald ikke tale om, at byen bliver lammet.

**Rikke Fog-Møller (Ø):** Jeg tror også lige, jeg vil sige lidt til Tine Peters, fordi de arme bilister bliver altså ikke hetzet så forfærdeligt i denne her by.

Der er 20 pct. af borgerne, der har bilejerskab her i kommunen – eller er det 25? – men det efterlader jo 75 pct., der ikke har. Hvis man ser på, hvad en bilist optager af areal, så er det over 50 gange så meget, som en bus eller en cyklist bruger. Københavns areal er ikke bygget til, at hvert eneste voksne menneske i denne by har en bil selv.

Jeg tror ikke engang, Tine Peters ville ønske sig, selv om Venstre går stærkt ind for bilen og privatbilen, at hver eneste voksne borger i København havde en bil selv. Fordi så ville vi faktisk være nødt til at rive en tredjedel af byen ned, for at der skulle blive plads til dem.

Når det så ser sagt, så synes Enhedslisten, at den her handlingsplan for kommunens deltagelse i miljøtrafikugen og den europæiske trafikdag er en tynd kop te. Den er blevet noget mere slatten, end vi havde håbet på. Der er mange fine ord, der er rigtig mange gode målsætninger i den. Men det overordnede problem er, at kommunen ikke rigtig gør noget aktivt selv.

I det charter, som vi nu her om lidt forhåbentlig vedtager, at vi gerne vil skrive under på, lægges op til noget så handlingsretligt som en aktionsdag omkring transporten, og

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

at man decideret gør noget så aktivt som at reservere områder til fodgængere, cyklister og offentlig transport.

Jeg synes, det er lidt hyklerisk, at kommunen ikke selv vil lægge nogen initiativer på dette område. Vi lægger det ud til lokalområderne, og jeg synes, det er fint, at man laver et godt stykke samarbejde med borgerne i København, så de får mulighed for at vise, hvad deres ideer kunne betyde, hvis de blev ført ud i livet, med hensyn til at begrænse transport og bruge byrummet til noget andet. Men jeg synes også, det er lidt tyndt, at kommunen ikke selv går ind og prøver at lave nogle ting med det her. Derfor har Enhedslisten også et forslag, en tilføjelse til indstillingen, som hedder således:

»At kommunen i mindst ét byområde eller på én central vejstrækning i et givet tidsrum lukker af for privat biltrafik med henblik på at afprøve en prioritering af den offentlige transports fremkommelighed.«

Det synes vi kunne være en rigtig god idé for at se næt, hvad det er, denne kamp om pladscn betyder, og hvad det kunne betyde for rigtig mange folk, der benytter den offentlige transport, at der var plads til den offentlige transport. Og også hvad det ville betyde for folk, der står i valget mellem privatbil og offentlig transport.

Fordi, som Tine Peters siger, så synes jeg også, det er rigtigt, at det her ikke rummer ret mange konkrete ting på den offentlige transport, der er ikke ret mange tilbud til de mennesker, der skal prøve den offentlige transport i stedet for en bil.

**Louise Frevert (O):** Det er nok et af de mest langhårede forslag, jeg længe har hørt har været stillet her i Borgerrepræsentationen. Jeg vil nok sige, det er da fuldstændig hen i vejret, det er noget af det mest latterlige, jeg nogen sinde har hørt. Jeg forstår simpelt hen ikke, at venstrefløjten tror, at de kan frelse hele verdens globale forureningsproblemer ved at være med til at lave en europæisk miljøuge eller en bilfri dag.

Jeg kan f.eks. godt huske de bilfri søndage, og det var faktisk meget hyggeligt, når de blev lagt om søndagen. Men at lægge det her på en fredag er da det rene galimatias, det kan man simpelthen ikke være bekendt. Forestil jer lige, hvordan folk skal få kørt deres børn i skole, hvordan de skal få dem kørt i børnehaver og andre daginstitutioner.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Og det bedste ved det synes jeg faktisk er den der med, at 2/3 af hele landets bagere skal være med til at dele morgenbrød ud til alle cyklisterne. Det er et rigtig, rigtig godt initiativ. Har man taget højde for, hvordan morgenbrødet vil se ud, når nu det bliver regnvejr? Har man så tænkt sig at stille små boder op, så man kan dele morgenbrød ud der? Jeg synes, det er helt vanvittigt, at man bruger så meget tid på det.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvorfor man kun har fået det her diskuteret i Økonomiforvaltningen, Bygge- og Teknikudvalget og Miljøudvalget, fordi der står faktisk her, at man ville have lavet et oplæg til, at alle udvalgene inden udgangen af maj måned kunne diskutere det. Jeg har forstået det, da jeg læste det, sådan, at det burde have været alle udvalgene, sådan som det er formuleret her i indstillingen. Det kunne jeg godt savne, at man ikke har fået gjort i de forskellige udvalg. Det synes jeg faktisk er rigtig dårligt, fordi det er ikke det, der står, som er blevet gjort. Vi har ikke fået noget hverken i Uddannelses- og Ungdomsudvalget eller i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget at diskutere.

Det synes jeg, vi havde haft brug for, i stedet for at have denne her vanvittige diskussion, den havde vi nok fået alligevel, heroppe fra talerstolen mellem de forskellige involverede parter. Man kunne have fået en saglig drøftelse, lad mig sige det på den måde, i de pågældende udvalg, taget højde for, hvordan man kunne have grebet sagen an ved daginstitutionerne, ved skolerne, ved fritidshjemmene og de forskellige steder.

Så alt andet lige, selv om jeg måske synes, det her er lidt tåbeligt, så savner jeg, at vi ikke har haft en ordentlig diskussion i de pågældende udvalg.

**Helle Sjelle (C):** Her i Borgerrepræsentationen skal vi jo i dag tage stilling til, om København som bekendt skal deltage i miljøtrafikugen og ikke mindst den berømte trafikdag til efteråret.

Initiativerne er inspireret af en fransk idé om at lægge byerne søde fredag den 22. september for at tilgodese vort miljø, og man må nok sige, at begejstringen herinde for at følge det initiativ har været stor, især hos miljøborgmesteren. Nu lægges der så op til, at vi i København ikke bare skal lave forhindringer for bilisterne en enkelt dag, men en hel uge.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

Vi siger nej. Som Konservativer siger vi nej til det, ikke tale om. Hvorfor skal København Kommune gå bagover af begejstring for en enkelt fransk ide? De store byer i Frankrig, specielt Paris og Lyon, har deres egne helt specifikke problemer at slås med. En bred vifte af forureningskilder, ikke mindst fra industrien, gør nogle dage luften så dårlig, at man simpelthen må råde svage mennesker til at holde sig inden døre. For at skære toppen af forureningen kan det være hensigtsmæssigt eller simpelt hen nødvendigt at forbyde en del af den private bilkørsel visse dage. Det gør man så ved at arbejde med skiftevis lige og ulige nummerpladeendetal om at lade bilen stå. Det kan godt være, at en bilfri dag kan hjælpe til at samle opmærksomheden om det problem, men lad de franske politikere dog slås med det.

I 1970'ernes oliekriseramte Danmark blev der gjort forsøg med bilfri søndage. Her var der også tale om at tage forholdsregler i en akut og dybt alvorlig situation, der dårligt nok er til at fatte i dag. Oliepriserne steg, og Danmark vidste simpelt hen ikke, om man fortsat ville have adgang til oliebaserede brændstoffer, og det var derfor hensigtsmæssigt at se, hvordan samfundet klarede en søndag uden bilkørsel nu og da.

Men tænkt, hvis man blev nødt til at afskaffe bilen helt og holdent? Det skete heldigvis ikke, og de forsøg er nu historie. Priserne på olie og benzín stiger trods alt ikke med samme eksplosive hast som i 1970'erne, hvor der virkelig var en krise. Og i modsetning til andre steder i verden har man ikke brug for at gå med beskyttelsesmaske i København. De akutte foranstaltninger er heldigvis ikke nødvendige her.

Man må sige, at der er brug for langsigtede løsninger for at gøre luften i Europa og hele verden mindre belastet med forureningsstoffer, men man gør det bare ikke ved at skære en enkelt bilstridag eller uge for den sags skyld ud af kalenderen. Gevinsten ved det er simpelt hen for lille sammenlignet med det rod, som vi kan forvente, at vi vil få i hovedstaden med trafikken.

De spøgerrdige bilforsøg i 1970'erne foregik på fritage, nemlig om søndagen, som Louise Frevert også var inde på. Folkene bag »I byen uden bilen« har imidlertid udset en hverdag, en ganske almindelig fredag, til deres eksperiment. I Danmark har man så ikke været bange for at udvide det til en hel uge, og det skal København så åbentbart også lide under. Men folk skal jo på arbejde, og børnenes skal vel også i skole den dag. Jeg

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

tvivler i hvert fald stærkt på, at arbejdsgiverne vil give deres ansatte fri, fordi man forklarer, at man desværre deltager i et fransk forsøg.

Behovet for transport mellem hjem, skole, arbejde, indkøb og fritidsaktiviteter ville blive næsten lammet, blot for at vores miljøborgmester m.fl. kan få en god anmærkning hos miljøministeren og hans EU-kolleger.

Sandheden er jo, at den kollektive trafik ikke kan imødekomme folks behov for transport på den knappe tid, de har til rådighed. Det kan den ikke en enkelt dag, en uge eller for den sags skyld resten af året.

Det, jeg siger her, gælder selvfølgelig navnlig de børnerige familier, og det burde partierne på venstrefløjten da også være de første til at erkende. De langsigtede løsninger er også påkrævet her. Der kommer gradvis et bedre net af kollektive transportmidler, f.eks. i form af metroen, hvis den altså nu får lov til at fortsætte. Hvis det efterhånden bliver effektivt nok, uden at priserne stiger voldsomt, vil det naturligt vokse sig stærkt i forhold til privattransporten. Det skal gøres attraktivt at tage et tog eller en bus.

Det er til gengæld uanstændig politisk at genere bilisterne, for vi har ikke noget ordentligt at sætte i stedet. Lad os tage fat på de store problemer i stedet for at spille tiden med smådemonstrationer af antibilisme, som ikke fører nogen vegne hen.

Jeg siger: fri os fra en fransk fredag, der tilmed går hen og bliver til en hel uge her i Danmark. Vi stemmer i hvert fald mod indstillingen.

**Lars Rinfalk, Jensen (B):** Louise Frevert indledte sit indlæg med at sige, at det her var et langhåret papir, og sluttede så med at snakke om muligheden for en saglig debat i udvalgene. På hvilket niveau har Dansk Folkeparti tænkt sig at diskutere det her sagligt, når indgangsbønnen omtaler det som noget latterligt? Det starter lidt mystisk.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre synes, at miljøloven er en god ting. Vi synes faktisk, det er fantastisk positivt, at man sætter en hel uge af til at diskutere miljøet her i København, og vi håber også, at det kan udmønte sig i noget.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

Med hensyn til den 22. september jamen så håber vi da også, at der bliver særlige initiativer, og vi håber da på, at man søger for nogle regulære tillæg, så man friholder dele af byen for biler. Det behøver såmænd kun at være mindre vejstrækninger.

Vi har det også sådan som Enhedslisten, at vi synes også, at det fremlagte er lidt tyndt. Men vi håber på, at de 3 forvaltninger, som i hvert fald indtil videre har set det, vi har absolut ikke noget imod, at de 4 øvrige forvaltninger også får lov til at arbejde med i dette projekt, kan udvikle programmet, og at vi kan få noget ud af det.

Med hensyn til Enhedslistens forslag vil vi sige, at vi undlader at stemme for det, fordi det ikke er konkret nok, det der med, at man bare udpeger et eller andet område. Når vi tager stilling til et projekt, så vil vi gerne vide, hvor det er henne. Det der med bare at give sådan en blankcheck, synes vi nok lige er at stramme den en anelse.

Med hensyn til Tine Peters, som snakker om hastighedsplanen og omløser, at indstillingen er forkert, så er det nok en sandhed med modifikationer. Rent faktisk var det sådan, at der var et flertal i Bygge- og Teknikudvalget, et flertal i Bygge- og Teknikudvalget, som støttede denne sag. Derfor blev den fremlagt i Borgerrepræsentationen, hvor der så var nogle, der ikke syntes, at de pludselig kunne stå ved det, de havde sagt i Bygge- og Teknikudvalget, og som skyndte sig at trække den tilbage til Bygge- og Teknikudvalget, så vi kan snakke om den igen.

Men der var et flertal, som indstillede hastighedsplanen til at blive fremsat i Borgerrepræsentationen. Den har været fremme med en flertalsvedtagelse.

**A. Benhaddou (D):** CD kan selvfølgelig ikke støtte indstillingen. Ligesom Tine Peters sagde heroppe, så synes jeg nok, at vi har haft et forslag her i København. Vi har haft det på Vesterbro, og hvad har det skabt? Vi har selv forseglet, vi behøver ikke engang at lære noget af franskmændene.

Der måtte politikerne her fra Borgerrepræsentationen indse i Bygge- og Teknikudvalget indse, at det var et mislykket forslag. De trak den tilbage længe før tid, længe før planlagt, 2 måneder før. Ja, det skulle oprindeligt have sluttet 1 måned før, så fremmede man datoen yderligere en måned, således at man reelt kom op på omkring 2 måneder. Men lad det være ved det, om det er 3 uger, eller der er tale om 2 måneder. Realiteten

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

er, at det var en fiasko. Så kan jeg slet ikke forstå, hvorfor vi så skal gå ind og være med i et fransk forsøg. Vi har jo prøvet det her i København, og det mislykkedes.

Så blev der talt her om, at der dør over 300 mennesker af forurening osv., osv. Jamen så skal vi gå i gang med en sundhedsplan også, kan jeg forstå. Det største problem her i København er faktisk, at der er tusindvis af københavnere, der dør af sundhedsmæssige årsager. Det er vores største problem, det er ikke bilisme og trafik.

Så skal jeg også minde Enhedslisten om, at den seneste undersøgelse faktisk viser, at flere københavnere pendler ud af København. Det vil sige, at det er vores egne borgere, der nu begynder at svine omegnskommunerne til. Vi er i stedet for 30 pct. nu oppe på 40 pct. på få år af københavnere, der pendler ud af København. Så hvad vil man gøre jamen det er også de der fra Herlev og omegnskommunerne, der kommer ind hos os og sviner vores by til. Hvad gør vi så nu, når det viser sig, at vores egne københavnere er begyndt at køre ud til Herlev og Ballerup og svine deres områder til?

Det blev nævnt heroppefra, at der er tale om en national miljø- og trafikdag. Jeg kalder det for en national stressdag for trafikanter og for børnefamilier, især fordi man har lagt det på en fredag. Vi ved udmærket godt, at bare en vejstrækning en fredag morgen bliver blokeret, ja så opstår der alle mulige problemer rundt omkring. Det ser man bare igennem fingre med en enkelt dag, trods det at man ikke engang har gjort noget for at forbedre den kollektive trafik den samme dag. Hvordan kan man så tvinge folk til at være med i et forsøg? Det er jo faktisk tvang, der er tale om.

Så CD stemmer selvfølgelig helt klart imod.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Ikke flere i første runde. Anden runde.

**Tine Peters (V):** Miljøborgmester Bo Asmus Kjeldgaard siger meget skrækkeligt, at byen ikke vil blive lammet i den her omtalte uge. Jeg kunne da godt tænke mig at vide, om Bo Asmus Kjeldgaard kender noget til de initiativer, der eventuelt kan blive taget, kender noget til den udstrækning, som det her ideseminar i morgen vil udmunde i, ker-



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

der noget til de lokale tiltag, der vil være rundt omkring, kender til de skoler, der vil ansøge om at inddrage vejareal, så de kan få mere plads til boldspil osv. Jeg kunne meget godt tænke mig at vide, hvor Bo Asmus Kjeldgaard får den tryghed fra og får den tillid til, at det her ikke vil løbe fuldstændig over ende.

Til Rikke Fog-Møller fra Enhedslisten vil jeg sige: Hvorfor responderer I ikke noget mere på det her med det kollektive? Hvorfor går I ikke ind noget mere og forcerer, at det er et krav, at HT skal være med? Er det fordi man ikke ved, hvor man har Enhedslisten, når det gælder den kollektive trafik? Er det fordi Enhedslisten gør alt for at bremse den kollektive trafiks udvikling, metro og jeg ved ikke hvad? Kan man ikke regne med Enhedslisten på det her punkt mere? Enhedslisten vil ikke lave noget alternativ til privatbilsisme, der skal kun være fodgængere og cyklister. O.k.

Altså der blev i hvert fald kørt på i Enhedslistens indlæg, at der skulle være plads til den kollektive trafik, der blev godt nok sagt »offentlig trafik«, plads til den kollektive trafik. Jamen hvad med plads i den kollektive trafik? Hvad med plads til de mennesker, som så bliver nødt til at tage den kollektive trafik? HT har jo sagt nej, hvad gør vi så? Vi lammer, det er det, vi gør. Man kan jo heller ikke passere på cykelslisterne med alle de der cyklister, der skal forbi og samle bagerbrød op og jeg ved ikke hvad. Nej, jeg synes, det er meget usympatisk.

Nu vil jeg godt have lov til at køre lidt på Enhedslisten og så sige, jamen en fjerdedel af København, ja hver fjerde københavnske borger har bil, og der er 75 pct., der ikke har bil, og det skal være dem, der bestemmer. Jeg glæder mig til at få lov til at sige det, næste gang der er en lille gruppe lokale beboere, som sammenlignet med resten af Københavns befolkning rent antalsmæssigt er en meget, meget lille del. Jeg synes, det er en underlig måde at gå ind og negligere en minoritet på. Jeg synes, det er en underlig måde at være politisk korrekt på, for jeg er sikker på, at det er det, Enhedslisten tror, de er. Vi kan i hvert fald ikke stemme for Enhedslistens ændringsforslag.

Til Lars Rimpfalk vil jeg igen lige korrigere, at der var et flertal, der kunne stemme for hastighedsplanen. Det er rigtigt, i udvalget. Men når en sag bliver standset, så er den standset, indtil der på ny er truffet en afgørelse om den, og den blev standset i salen. Det

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

var en standingsssag, og den kom i Borgerrepræsentationssalen. Når den så bliver henvist til udvalg, så er den altså ikke vedtaget.

Så kan man snakke, om der er parlamentarisk grundlag for at skrive det ene og det andet. Det er i hvert fald forkert, at det fremgår af den her indstilling, at den er vedtaget.

**Overborgmestren (Jens Kramer Mikkelsen):** Jeg er enig i, at begrebet standning er relevant i forhold til trafikdiskussionen.

(Kort bemærkning.)

**Mikkel Warming (Ø):** På side 5 i indstillingen, Tine Peters, står der, hvad der skal ske med større trafikprojekter såsom større trafikomlægninger og gadelukkninger. De skal forelægges Bygge- og Teknikudvalget. Så kan Tine Peters jo selv være med til at vurdere, om byen går fuldstændig i stå og alting går ned ad bakke.

Så er der bare lige et par småting. Det største løft til den kollektive trafik i 20 år kom, da Enhedslisten og SF lavede fmansovsføring om trafikken. Hver eneste gang Venstre har været blandet ind i det, så har det altid handlet om motorveje i Jylland og ikke noget særligt på den kollektive trafik. Så de udbygninger, der forhåbentlig sker af den kollektive trafik i de kommende år, de flere penge, der er, er kommet via Enhedslistens medvirken i den del af finansloven.

I vores forslag ligger også at prioritere den kollektive trafik, at man selvfølgelig også skal, så meget man nu kan, presse HT for at få dem til at være med på de strækninger, som man måtte vælge ud.

Det sidste spørgsmål med de 26 pct. – er det nu i øvrigt ikke københavnske husstande? – der har bil nu, desværre, kontra de 74 pct. Det grundlæggende spørgsmål er som altid: Hvem laver man politik for: Det store flertal af københavnerne, der ikke har bil og er nødt til at bruge kollektiv trafik, cykle og gå rundt i byen? Eller laver man politik for det mindretal, der har bil? Venstre laver politik for bilerne, for mindretallet. Det er Venstres valg, dem ved vi, hvor vi har: Tryk inde i en bil.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: Mikkel Warming har sagt, at det er Bygge- og Teknikudvalget, som skal tage stilling til de vejstrækninger, der skal spærres af, og det kan man jo så tage stilling til der.

Jeg tror ikke, at trafikken bryder sammen med de forslag, der kommer. Må jeg så sige, at det er heller ikke meningen med det, fordi meningen med det her har været at sætte fokus på trafikken, få skabt en debat. Fordi faktum er jo, som jeg sagde i mit første indlæg, at trafikken er ved at bryde sammen i København. Københavnerne får flere og flere privatbiler, vi får flere og flere pendlere udefra.

Al statistik viser, at hvis vi ikke gør noget håndfast, konkret, så bryder trafikken sammen. Det er der jo ikke nogen, der kan have glæde af. Hverken de bilister, som sidder i en bilkø, kan have glæde af det, eller de buspassagerer, som sidder i busserne, og som også sidder i en kø, kan have glæde af det. Derfor bliver vi nødt til at finde nogle andre løsninger på Københavns trafikproblemer, og det skal vi bruge den her uge til.

Venstre er gang på gang kommet med forslag om, at vi skal bygge os ud af det her, vi skal bygge flere veje, vi skal bygge havnetunneler, vi skal lave parkeringskældre. Det løser ikke Københavns trafikproblemet, fordi det her er et spørgsmål om prioritering af vejarealeret. Hvis vi bliver ved med at fylde flere biler ind, så går trafikken simpelt hen i stå, så kan vi ikke være her.

Al erfaring viser, at når man bygger en ny vej, så bliver den fyldt op med biler, medmindre man gør noget andet, bortset fra den ene motorvej, som der var nogle, der fik igennem oppe i Nordjylland, den er ikke blevet fyldt op med biler endnu. Men ellers viser al erfaring, at når man bygger en ny vej, så bliver den fyldt op med biler.

Den her trafikuge er ikke en hetz mod bilisterne, men den skal pege fremad, og den skal få gode forslag på banen til diskussion i skolerne og ude blandt folk. Det er det, man gør ved at lave en Firmapakke, ved at opfordre firmaerne til at tænke i, at man kan transportere sig på andre måder til og fra arbejde, fordi det er pendlertne, der er et af de meget store problemer her. Det gør den ved at lægge op til en debat på skolerne. Det gør den ved at fremme cykeltrafikken.

Cykeltrafikken i sig selv er jo sundhedsfremmende, men tænkt på, hvor dåm det ville se ud på de københavnske veje, hvis samtlige de cyklister, som i dag tager cyklen til og

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

fra arbejdet, sad i en bil alene. Vi har jo i København en enestående flot situation, i og med at ca. en tredjedel tager cyklen, en tredjedel kører i bil. Tænk, hvis den tredjedel, der tog cyklen, også sad i bilen. Så var det hele brudt sammen. Der er al mulig grund til at få flyttet flere over på cyklen af trafikmæssige grunde, men også af sundhedsmæssige grunde.

Det er nogle af de ting, man lægger op til her, at vi skal gøre os nogle erfaringer, vi skal eksperimentere, og når vi så er færdige med ugem, så skal vi evaluere, og så skal vi sige, har vi gjort os nogle gode erfaringer her, som vi måske kan gøre permanente. Det peger fremad, og det er absolut ikke nogen hetz mod bilisterne.

Så skal jeg lige sige til sidst, at jeg synes, det er et godt forslag. Enhedslisten har stillet, og det kan SF stemme for.

**Rikke Fug-Møller (Ø)**: Ganske kort til Tine Peters. Jeg tror heller ikke, at du synes, det er rimeligt dybest set, at en borger i København optager 50 gange så meget plads, fordi vedkommende har en bil, end en, der ikke har. Det kan sikkert fungere ganske udmærket, hvis der ikke er for mange af dem, der skal bruge 50 gange så meget plads som de andre.

Selvfølge er det sådan, at der er borgere i denne by, som har brug for deres bil. Der er selvfølgelig folk, der er i situationer, hvor de ikke kan komme til og fra arbejde på en eller anden måde, hvis ikke de har en bil. Men den kollektive trafik kan altså klare nogle af de situationer, og man kan også bruge cyklen i meget større omfang.

(Kort bemærkning).

**Tine Peters (V)**: Nu synes jeg virkelig, at det her går hen og bliver diskriminerende. Nu skal vi gå ind og måle folks størrelse, og hvor meget hvem fylder på gaden, hvor meget folk vejer, om de har tvillinger i barnevognen, når de kommer mødfende ned ad fortovet. Jeg synes, det er en helt forkert indgangsvinkel.

Mikkel Warming siger, at Venstre laver politik på baggrund af et mindretal. Så vil jeg bare sige: Hvad gjorde Enhedslisten som udgangspunkt med Folkets Park og i andre situationer?

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Det er først nu, jeg forstår begrebet betalingsring.

Ændringsforslaget af Enhedslisten blev forkastet med 35 stemmer mod 15. 3 undlod at stemme.

Indstillingen blev godkendt med 34 stemmer mod 18. 1 undlod at stemme.

**37) BR 301/2000. Kommuneplantillæg vedrørende detaljhandelen i hele København samt kommuneplantillæg og lokalplan "Ørestad City Center"**  
*Indstilling om endelig vedtagelse af tillæg til Kommuneplan 1997 for regulering af detaljhandelen i hele kommunen samt kommuneplantillæg og lokalplan for "Ørestad City Center".*

*(Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget)*

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg vil godt sige, at jeg er glad for, at forsamlingen nu kan tage endelig stilling til disse store sager. Efter ganske lange, efter ganske komplicerede forhandlinger er det lykkedes at få, hvad jeg vil betegne som et acceptabelt resultat, der gør, at kommunen nu kan få nogle fornuftige rammer for butiksudviklingen i København i de kommende år.

Den samlede ramme er på 170.000 etagemeter til nye butikker, ikke helt så meget som det, vi gik efter, det, vi vedtog at gå efter, men den er, synes jeg, samlet set blevet meget godt fordelt. Vi kan udvide butiksarealet i bydelscentrene, i de lokale centerområder med i alt ca. 115.000 etagemeter.

Vi får især i Valby en tiltrængt styrkelse af mulighederne for bymidten med 15.000 m<sup>2</sup> i forbindelse med det eksempelprojekt, der nu forhåbentlig kan færdiggøres som detoplæg i lokalområdet.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi får også udvidelsesmuligheder omkring Vanløse Station med ca. 10.000 m<sup>2</sup>, lidt mindre end de 15.000, vi foreslog herfra, men hvor man jo også må se på sammenhængen med den nye mulighed, der vil være på den anden side af kommunegrænsen, ved Flintholm på Frederiksberg.

City har på grund af de store frednings- og bevarings hensyn fået en nul løsning, kan man kalde det, og det kan måske virke lidt hårdt i forhold til den ramme på 10.000, som vi herfra oprindeligt foreslog. Men der er stadig gode muligheder for en fornyelse og en omlokalisering af forretningslivet i Indre By, omlokalisering af butiksarealer. City er tildelt 10 butikker, som er større end maksimums størrelsen til udvalgsvarer efter planloven.

Så alt i alt er jeg fortæstningsfuld, hvad det her angår, og sikker på, at der fortsat vil være et alsidigt og spændende butikslev, og det er jo helt afgørende i denne centrale del af byen.

Endelig får vi så det meget omtalte nye regionale center i Ørestaden. Det betyder et skridt frem og et væsentligt skridt frem i forbindelse med virkeliggørelsen af udviklingen af hele området. Med et samlet areal på 65.000 etagemeter synes jeg, vi har fået i forhold til udgangspunktet, og det forløb, der har været undervejs, et godt forhandlingsresultat. Jeg er sikker på, at centeret sammen med City, det centrale område, giver den nødvendige mulighed for, at København fortsat kommer til at fremså som Ørsumsregionens og Danmarks stærkeste overordnede center.

Det bringer mig så til Ørestad City Center-planerne, og blandt de indsigelser, der har været rejst her, har et af kritispunkterne været det trafikale spørgsmål. Den kritik har vi søgt at imødekomme. Bl.a. på baggrund af erfaringerne fra et tilsvarende center i Helsingfors er antallet af parkeringspladser til centeret nedsat fra 3.850 til 2.900. Med disse nye forudsætninger er der lavet ændrede regnestykker for trafikafviklingen som følge af centeret, og det indgår, som man kan se, som bilag i sagen.

Som jeg læser de nye tal, er der ingen grund til bekymring for den forventede trafik. Jeg ved godt, at trafikmodeller er og vedbliver med at være regnestykker, men beregningerne er baseret på en worst case-situation. Vi vil selvfølgelig følge udviklingen, men forventer ikke, at belastningen bliver som beregnet, måske snarere tværtimod.

Kommentar (B33): 0029574  
 DOC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

På andre områder er der også sket en inødekommelse af indsigelser. Vi har generelt foreslået den maksimale bygningshøjde nedsat ind mod Amagersiden. Vi har efter modens overvejelse indstillet, at det højhus, der ligger lige syd for Ferrings Hus, der er ved at blive bygget, ikke skal kunne opføres af hensyn til skyggevirksomheden for den lavere bebyggelse på Amager. På en måde synes jeg specielt det er synd for den flotte portvirkning med 4 huse, der ellers måske kunne have været opnået omkring centeret, men forslaget er udtryk for et kompromis, som det jo gælder i al planlægning.

Alt i alt håber jeg og tror jeg, at det brede flertal, som vil være bag denne sag i aften, vil komme til at give ganske gode fordele for udviklingen i København.

**Mikkel Warming (Ø):** Denne sag bærer præg af, at centeret i Ørestaden, grundstenen for grundslaget, det helt nødvendige for, at konkursboet Ørestaden ikke ender som det, det på mange måder i dag er, nemlig et konkursbo, har skullet igennem for enhver pris.

Vi er i den situation, lidt folkeligt sagt, eller hvad man nu siger, at enten er kommunen og dens embedsmænd og det politiske flertal i aften ved at tage bagdelen på miljøminister Svend Auken, eller også har Svend Auken misinformeret og taget selv samme bagdel på Folketinget.

Det handler bl.a. om argumentet for, at miljøministeren efter Enhedslistens optættelse bryder de forudsætninger i den planlov, miljøministeren selv stod bag for nogle år siden, som skulle begrænse storcentre uden for byerne. Argumentet for at tillade et storcenter i Ørestaden er, som ministeren har skrevet det til Miljøudvalget i Folketinget:

»Jeg har på baggrund af den af kommunen valgte tilbageholdenhed i City accepteret et butikscenter i Ørestad City på 40.000 etagemeter samt en udflytning« – udflytning – »af det ene af Citys 3 stormagasiner, det tidligere Daells Varehus.«

Så skulle man jo tro, at det betød, at så var der 17.000 etagemeter mindre i City. Jeg har så fået forklaret meget nøje på det fællesmøde, der var mellem Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget, at det er der søreme slet ikke tale om. Næh, næh, næh, næh, det er bare rent funktionsmæssigt, man flytter tingene.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det vil altså sige, at det, Auken argumenterer for i Folketinget, at man flytter et stormagasin fra City til Ørestaden, ikke er rigtigt. Man bibeholder de samme etagemeter, omdefinierer dem lidt, udvider lidt her, udvider lidt der. Det er at tage en vis bagdel på Folketinget.

På samme måde siger miljøministeren, da miljøministeren sender et brev og oplyser sit veto mod den her plan, at der skal skræres i antallet af parkeringspladser. Der skal ikke være 3.850, der skal være 2.900. Fint, siger kommunen så, jamen så omdefinierer vi det sidste 950 til park & ride.

Enten har ministeren taget gas på Folketinget, for der står ikke noget om omdefinering nogen steder, eller også tager kommunen gas på miljøministeren. Jeg kunne aldrig drømme om at tro, at kommunens embedsmænd tager gas på Folketinget, så jeg har en fornemmelse af, at det er miljøministeren, der er ude på tynd is i sin kamp for at få et storcenter i Ørestaden.

Trafikmodeller og beregninger har en tendens til, når det gælder ting som disse, der bare skal igennem af hensyn til økonomi og aftaler osv., at flytte sig, som man gerne vil have det.

Da man diskuterede Øresundsbroen, så tror jeg, at alle, der fulgte med dengang, kan huske, hvordan beregningerne over, hvor mange biler der ville køre, steg, når man skulle have budgettet til at hænge sammen, og de faldt, når man skulle berøige folk, der var bekymrede over miljøpåvirkningerne, få dem til at falde lidt til ro igen, så slemt ville det aldrig blive. Det gik op, det gik ned.

På samme måde har vi det lidt med den trafikberegning, der nu ligger, at pludselig, hvis, er den forventede trafik til et Ørestads Center faldet med 38 pct. i forhold til de beregninger, vi fik forelagt i november måned sidste år. Det er godt nok gået stærkt, det må man sige. O.k., det er modeller, og modeller kan vise det ene og det andet.

Med denne voldsomme udvidelse ikke bare i Ørestaden, men specielt i Ørestaden, men generelt af detailhandelen, frygter vi, at man risikerer at fremme butiksdøden blandt de mindre handlende i byen.

Det gør vi ikke mindst, når vi prøver at tænke de tal ind i sammenhænge, som ligger her. Det er sådan – jeg håber ikke, det bliver for teknisk – at man regner med en om-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

sejningsifremgang på 6 milliarder frem til 2010. Med det antal ekstra etagemeter, der nu laves, så opnår man, at de nye etager får en nogenlunde fornuftig omsetning pr. etagemeter.

Men det interessante er jo, at man opfører nu langt det meste af det, og det vil sige, at de tal, man skal bruge, er vel nogle, der handler om 2005, 2006 og 2007, og så ligger man på en omsetning pr. etagemeter, der er væsentligt under det gennemsnit, der er i kommunen i dag, og så er der nogle, der må tabe, og det vil formentlig være de mindre butikker. Det er ikke en udvikling, vi ønsker.

Jeg skal også sige, at i forhold til de bydelscentre, man snakker om, synes vi, det er helt uacceptabelt, at man laver et bydelscenter i Valby. Det er så mere fornuftigt, at man skar det ned i Vanløse i forhold til de oprindelige planer.

Vi står med en sag – nu kan jeg se, min tale tid løber hastigt ud – hvor det at få det her center igennem har været så vigtigt, at alle andre hensyn måtte vige. Det har åbenbart været så vigtigt for den socialdemokratiske overborgmester, at han bringer sin miljøminister Svend Aukens troværdighed i fare. Det synes vi er trist.

**Jens Johansen (F).** Fra SF vil vi gerne konstatere, at vi ikke kan støtte den indstilling, der her ligger. Jeg skal ikke bruge meget tid på det, men blot sige, at vi som Enhedslisten er af den opfattelse, at der her er tale om forligshrud, men det er en folketingsdiskussion.

Der er kommet mange protester mod detailhandelsplanen. Vi mener, at den for rigest fastlægger butiksstørrelser og arealer i de københavnske bydele. Det betyder for de større butikkers vedkommende, at vi fastslås i en situation, hvor nye butikstyper, nye kæder eller nye initiativer ikke kan komme ind, fordi de eksisterende supermarkeder sætter sig på handelen.

Vi ved jo alle sammen fra den debat, der har været omkring Konkurrencerådet, og den lovgivning, som er ændret på det her felt, at det medfører alt for høje priser på dagligvarer for danske forbrugere. Den situation bliver fastlåst af denne plan, således at nye, som vil etablere sig på anderledes forudsætninger, anderledes vilkår, ikke kan komme ind i bydelene.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det fastlåser situationen, og vi oplever ikke en reel konkurrence. Vi kommer ikke til at opleve en reel konkurrence mellem de forskellige fødevarkejeder og fødevarerbutikker, som vi har. Det synes vi er stærkt problematisk. Det er en side af denne her sag, som ikke har været drøftet så meget, men vi vil naturligvis i fremtiden gøre opmærksom på det.

Der er især kommet mange protester fra de erhvervsdrivende, butiksdrivende i City, fordi City oplever et pres i forbindelse med etableringen af centeret i Ørestaden.

I SF mener vi ikke, at der skal etableres et sådant regionalt center. Vi mener, at der skal være et lokalt bydelscenter, som kan servicere og betjene den bydel, som bliver etableret med Ørestaden.

Vi mener også, at det er et besynderligt regnestykke, som er blevet foretaget, og som her kaldes en imødekommelse af indsigelserne fra miljøministeren, som ender på det samme sluttal, når det gælder antallet af parkeringspladser.

Der vil være 1 parkeringsplads pr. 15 m<sup>2</sup> butiksareal, det er immer mange. Det er ikke de størrelser, vi taler om normalt i København, når vi taler om parkeringspladser. Så er det 1 pr. 100 m<sup>2</sup> og 1 pr. 200 m<sup>2</sup>, men her vil der altså være 1 pr. 15 m<sup>2</sup> butiksareal. Frægger man de parkeringspladser, som skal flekses, således at de kan være park & ride-parkeringspladser, så er det 1 pr. 20 m<sup>2</sup>. Da man ved, at der medgår 18-20 m<sup>2</sup> til at etablere en parkeringsplads, så vil der altså være et parkeringsareal af en størrelsesorden, som svarer til det centerareal, der skal være.

Det er dybt betænkeligt, også at loven om Ørestaden, de rammer, som ellers ligger for etablering af parkeringspladser i Ørestaden, hermed fraviges.

Trafikafviklingen og de modeller, der er lavet, og beregningerne der, baseres på, at 50 pct. vil anvende den kollektive trafik. Det vil vi så kunne se, om fremtiden vil vise. Virkeligheden plejer nok at gå den anden vej.

Det er også regnet med en trafik, hvis mængde vil overstige trafikken til Sverige over Øresundsbroen. Vi kan se, at den motorvej, som går igennem Ørestaden til Øresundsbroen, allerede er maksimumsbelastet. Det vil sige, at der i nær fremtid vil komme et ønske om at få udbygget eller udvidet denne motorvej, eller også vil vi se trafikpropper, som vi ikke har set det før, i hvert fald på motorvejen, men i øvrigt har set det i det

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

københavnske trafiknet. Det vil være en yderligere belastning på det maksimalt belastede københavnske trafiknet.

Vi kan vi ikke støtte et initiativ og en ramme, som giver mulighed for det her, og derfor vil vi stemme imod indstillingen. Jeg må også sige, at vi finder det kritisabelt, at der med denne her detailhandelsplan altså også bliver taget stilling til, om der skal være et center i Valby og Vanløse. Det har vi i vores mindretal i forbindelse med høringen givet udtryk for, at vi ikke kan støtte, og det kan vi naturligvis heller ikke her i dag.

**Ole Hentzen (C):** For Den Konservative Gruppe har det selvfølgelig også været vigtigt at lytte til, hvad detailhandelen ligesom har haft af synspunkter i denne sag.

Den analyse, som blev gennemført, af, hvad det ikke mindst ville betyde på Amagerensiden, hvor jo altså centret kommer til at ligge, konkluderede jo – og det var et uafhængigt analysebureau, der lavede det – at antallet af butikker, som forventeligt ville få det svært efter et fuldt centers åbning, var relativt begrænset i forhold til den samlede butiksmasse, som i forvejen fandtes på Amager. Det andet store center på Amager, altså kort sagt Amagercentret, ville absolut ikke mærke noget til det, måske snarere tværtimod, mens der ville være butikker på Amagerbrogade, som naturligvis ville få det svært.

Men da man samtidig lavede en analyse af, hvor mange butikker der rent faktisk allerede i dag, inden centret, måtte lukke på grund af selvfølgelig konjunkturer, manglende basis hos kunder, så var det faktisk ikke noget, der kunne få os til at ændre stemning til, at et Ørestadscenter i Københavns Kommune er også en nødvendighed. Så kan man selvfølgelig diskutere, om vi i det hele taget skal have noget i Københavns Kommune, og det er så den diskussion, jeg godt vil åbne op for.

Det er jo et faktum, at københavnerne i dag kan lide at handle i centre. De har altså ikke den dersens mærkelige holdning, som en høj miljøminister giver udtryk for, at han får mærkelige fornemmelser i kroppen, bare han træder indenfor, efter ganske kort tid. Jeg ved ikke, hvad det er for nogle butikker, han opsejer, siden han får det mærkeligt i kroppen. Men vi får det altså ikke, og københavnerne får det heller ikke, fordi de søger jo, og det har analyserne jo vist, mod større centre, hvor de altså kan foretage indkøbe-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ne. Det er altså et faktum, at vi i dag i København oplever, at en væsentlig del af københavnerne indkøbsmønstre lægges uden for Københavns Kommune.

Når man så samtidig betænker hele grundlaget for Ørestadsloven, Ørestadens etablering, ja, så har det ligget klart for alle, at der skulle ligge et center der, hvor nu lokalplanen egentlig siger, at der skal ligge et center.

Man kan selvfølgelig begræde, at der er gået så mange år, før vi er nået dertil, men faktisk er jo altså også, at infrastrukturen skal være i orden, inden vi er nået så langt, og det når vi altså på det tidspunkt, hvor også centret vil være færdigt.

Skal jeg komme med lidt malurt, så er det selvfølgelig, at man har fundet det nødvendigt at begrænse centrets størrelse som sådant, og det er så åbenbart det kompromis, som har været nødvendigt for at kunne komme igennem. Men vi havde gerne set, at det havde været endnu større ude i Ørestaden. Nu er det altså et kompromis, og Den Konservative Gruppe agter at stemme herfor.

*(Preben Møller Hansen får et tildebefindende i salen)*

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Jeg foreslår, at vi tager en lille kaffe-pause. Vi suspenderer mødet i nogle minutter.

\_\_\_\_\_

*Mødet suspenderes kl. 17.40*

\_\_\_\_\_

*Mødet genoptages kl. 18.05*

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Efter denne ubehagelige afbrydelse, som jeg tror, alle forstår baggrunden for, hvor man jo også kan sige, at man bliver glad for, at vi har et mobilt sygehus som legeambulancen, genoptager vi mødet.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Peter Skaarup (O):** Jeg må indrømme, at det var en lidt grim oplevelse at komme ud for.

Jeg skal kort sige lidt om vores opfattelse i forhold til Ørestad City Centret. Vi er i den situation i Dansk Folkeparti, at vi er tilhængere af, at København får et sådant center. Vi synes, det er rigtigt, at vi stiller os godt i konkurrencen med den anden side af Øresund, og vi ved, at man på den svenske side tillader mange centre at blive etableret. Derfor synes vi, det er fornuftigt, at man også på den danske side giver tilladelse til nogle centre, og et af dem er altså Ørestad City Centret.

Samtidig mener vi, at dette bør følges op af, at man også her på den danske side tænker på sådan noget som åbningstider. Vi synes, at når man på den svenske side har søndagsåbent, man har fri lukkelov, man har et afgiftssystem, som tillader billigere varer, end vi har på den danske side, så er vi nødt til at gøre noget her på den danske side for at matche det.

Derfor støtter vi centret, men vi har godt nok nogle betænkeligheder, må jeg sige, i forhold til detalhandelen inde i City, også detalhandelen på Amager. Vi er enige i den kritik, der også har været rejst af antallet af parkeringspladser. Vi synes, at det ikke nødvendigvis er helt fornuftigt, at man ikke er helt på toppen med hensyn til parkeringsforhold i forhold til resten af byen.

Så med de ting i mente har vi valgt at undlade at stemme til indstillingen. Jeg skal kort læse en protokolbemærkning op, vi vil komme med i den forbindelse som forklaring, og den lyder sådan her:

»Dansk Folkeparti er tilhænger af, at der tillades centre på den danske side af Øresund, herunder også centret i Ørestaden.

Dansk Folkeparti er dog bekymret for fremtiden for detalhandelen i København, City og Amager samt de manglende parkeringsforhold og finder ikke disse aspekter tilstrækkeligt belyst.

Derfor undlader Dansk Folkeparti at stemme til indstillingen.«

**Lars Rindfalk-Jensen (B):** Lad det være sagt med det samme, at Det Radikale Venstre ikke støtter den indstilling, der ligger her, vi vil stemme imod.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Godt nok er det lykkedes efterhånden at få snakket det der Ørestad City Center ned i størrelse, men efter radikal opfattelse slet ikke i tilstrækkelig grad. Vores opfattelse har været hele tiden, at der gerne måtte ligge et center derude, men det skulle være et lokalt center, som skulle bygges for de mange, der skal flytte ud i Ørestad. Vi har aldrig været tilhængere af Ørestad, men nu er der jo flertal for at bygge det, og så synes vi også, at de beboere, der kommer ud i et sådant område, selvfølgelig også skal have en mulighed for at handle ind lokalt. Derfor skal vi selvfølgelig have et lokalt center i Ørestaden.

Vi hørte Jens Kramer Mikkelsen snakke om Ørestad og at vi skulle have et stærkt center, helst det stærkeste i Danmark. Vi frygter, at den blåstempling, man får ved, at det skal være det stærkeste, det skal være det største, det skal være det bedste, åbner også op for, at man simpelt hen giver carte blanche til, at de får lov til at gøre næsten alt, hvad der er. De vil blive ved med at sige, jamen vi bliver nødt til, og vi bliver nødt til, og vi bliver nødt til.

Vi mener, at et Ørestad City Center i den meget store størrelse, der er lagt op til, vil ødelægge handelen ikke kun i City, men også på Amager. Der er masser af prognoser om ting og sager, og der er selvfølgelig nogle eksperter, der går ud og meddeler det ene, og vi har eksperter, der siger det modsatte. Derfor må det selvfølgelig være et spørgsmål om, hvad man selv fornemmer i denne sag. Vi kan finde 10 eksperter, der siger plus, 10 eksperter, der siger imod.

Vi er bære bange for, at det her spørgsmål kun har ét hensyn, og det er, at vi skal sørge for, at der bliver solgt noget i Ørestaden for at få betalt den metro, som aldrig nogen sinde skulle have ligget ude på det dejlige stykke af Amager.

Omkring storcentret vil vi også sige, at hvis det flertal, der står bag ved dette storcenter, virkelig mener, at man vil bygge et storcenter i den størrelse og med så mange parkeringspladser og med så mange handlende, så bør man også tage konsekvensen og bygge en firesporret Ørestad Boulevard, så man kan sørge for, at transporten ikke kommer til at foregå ad de lokale veje, så det bliver Røde Mellemvej og Artillerivej og Vejlands Allé, der kommer til at opleve en enorm trafikforøgelse på grund af at man nu skal være fødekæde til et storcenter, som er alt for stort til området.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Endelig skal vi sige om det afsnit, der selvfølgelig er om park & ride, at vi støtter alle de bestrebelser, der kan blive på at lave park & ride, så vi kan lave store parkeringsanlæg uden for Cityområdet.

**Mikkel Warming (Ø):** Jeg skal blot foranlediget af Ole Hentzens bemærkninger om, at det jo var forudsat, da Folketinget lavede loven om Ørestaden, at der skulle være et storecenter herude, endnu en gang prøve at oplyse Ole Hentzen og andre, der måtte have den misforståelse, om, at det altså ikke er tilfældet. På uallige spørgsmål har miljø- og energiministeren svaret gang på gang, senest 8. juni i år, at Folketinget ikke har vedtaget, at der som en del af Ørestaden skal indgå et butikscenter. Denne beslutning om at placere centeret dér er alene genereret af Borgerrepræsentationen. Man kan ikke løbe fra sit ansvar.

**Ole Hentzen (C):** Jeg skal bare lige korrigere den oplættelse, som Mikkel Warming måtte have fået her, at vi løber fra noget ansvar. Altså jeg vil gerne gentage: Vi elsker det center derude, og vi vil gerne have det endnu større, end det er formålet at blive.

Derom er Mikkel Warming og De Konservative uenige. Men vi elsker det, så vi løber absolut ikke fra noget ansvar. Vi elsker metroen, også hvor den ligger, og det er helt vidunderligt, at den ligger dér – det var til De Radikale.

Og at den selvfølgelig kommer til at ligge dér, betyder selvfølgelig også, at der sker en udvikling af Ørestaden, som ikke bare er vigtig for Ørestadsselskabet, men som er livsnerven for den kommende udvikling i Københavns Kommune, for det er det eneste sted, der rent kan ske en positiv udvikling, uden at man skal være pødaltramper.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Denne kærlighedserklæring kommer til at sætte punktum for denne debat og står vel næsten, Mikkel Warming, som en slags konklusion, kan man sige. Forhandlingerne er slut. Peter Skaarup stillede, vil jeg lige oplyse, ikke et forslag, men bad om en protokolbemærkning.

Indstillingen blev godkendt med 29 stemmer mod 18; 4 undlod at stemme.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Kommentar [10-4] 00030245  
DOC

**38) BR 314/2000. Renovering af Kollegiet Solbakken**  
*Indstilling om, at projekt for udbedring af byggeskader samt renovering af Kollegiet Solbakkens ejendom godkendes, at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at meddele tilsagn om kommunal støtte i form af garanti for realkreditlån samt andel af ydelsesstøtte, at der meddeles indståelse for eventuelle understud på kollegiets fremtidige drift, at det accepteres, at de kollegiet tidligere bevilgede lån om nødvendigt respekterer det ansøgte renoveringslån, samt at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at godkende det selvsøgte renoveringslån, samt at Bygge- og Teknikudvalget bemyndiges til at godkende det lige afvigelser i forhold til det foreliggende (Bygge- og Teknikudvalget)*

Indstillingen blev godkendt.

Kommentar [10-5] 00030254  
DOC

**39) BR 312/2000. Lokalplanforslag for "Hasselvænget"**  
*Indstilling om, at forslag til lokalplan for området begrænset af Thorupgård Allé, Frivildtjørnevej, Hasselvej og det vestlige skel for ejendommen matr.nr. 3141 Vandløse, København ("Hasselvænget") tiltrædes med henblik på offentliggørelse, idet forvaltningen efter indsigelsesfristens udløb vil fremkomme med indstilling om endelig vedtagelse af lokalplanen, at der i forbindelse hermed fastsettes en indsigelsesfrist på 2 måneder (eksklusiv juli måned), samt at Bygge- og Teknikforvaltningen, forud for meddelelse af tilfælde i medfør af bestemmelserne i lokalplanens § 6 og § 9, skal foretage høring af "Hasselvængets Ejerlag". (Bygge- og Teknikudvalget)*

Indstillingen blev godkendt.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

40) **BR 313/2000. Tillæg til lokalplan "Kirkegårdsvej"**  
*Indstilling om, at forslag til tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 300 "Kirkegårdsvej" vedtages med henblik på offentliggørelse, samt at der i forbindelse hermed fastsættes en indsigelsesfrist fastsættes til 2 måneder (eksklusive juli måned).  
 (Bygge- og Teknikudvalget)*

Indstillingen blev godkendt.

41) **BR 309/2000. Lokalplan til en ny skole ved Utterslev Torv (Skoleholdervej)**  
*Indstilling om forslag til lokalplan til en ny skole mv. ved Utterslev Torv (Skoleholdervej)*

(Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

42) **BR 286/2000. Debatoplæg: Boliger for alle - boligpolitisk strategiplan**  
*Indstilling om, at forslag til debatoplæg: "Boliger for alle - boligpolitisk strategiplan for Københavns Kommune 2001 - 04" udsendes til offentlig debat i august og september 2000.  
 (Økonomiudvalget)*

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Det drejer sig om en indstilling om, at et debatoplæg udsendes til offentlig debat i den periode, som det er angivet i indstillingen, og som i forhold til indstillingen fra forvaltningen er forøget med 1 måned.

Alle gruppeformænd har fået en skrivelse om, at partierne kan affatte et meget præcist angivet antal ansøgninger, hvor partierne kan gøre rede for deres principielle synspunkter. Jeg kan sige, at Mikkel Warming har været konsulent på antallet af ansøgninger.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Kommentar (0165): 00030262.  
DOC

Der vil som sagt være en debatperiode. Jeg vil også godt understrege, det fremgik jo også af debatten i Økonomiudvalget, at der ikke er taget politisk stilling til disse forslag, der nævnes, ej heller dem, der ikke er hjemmel til. Det siger næsten sig selv.

Der har været meget fokus på boligpolitikken i København i den sidste årække, og det er sikret i takt med, at det går bedre for byen, men også, at stadig flere mennesker ønsker at bo i København.

Vi havde sidste efterår, kan de fleste huske, en temadag her i dette lokale, hvor vi gennemdebatterede forskellige boligpolitiske og forskellige boligstrategiske elementer på baggrund af en større evaluering af vores boligpolitiske indsats. Det, som særlig blev fremhævet i evalueringen, var, at fornyelsen af vores boligmasse ikke går hurtigt nok. Det gælder både rybyggeriet og byfornyelsen. Det gælder, når vi bygger nyt og fornyr, ja, så er vi ikke gode nok til at sikre, at vi får nok store familieboliger ud af det.

Udgangen på det hele blev, at vi i forbindelse med budgettet og budgettets vedtagelse besluttede, at der skulle udarbejdes en handlingsplan for boligpolitikken.

Der ligger nu et forslag til debatoplæg, der sammen med et kommende projektkatalog og den relevante investeringsoversigt udgør, kan man sige, den boligpolitiske handlingsplan.

Det, der selvfølgelig er tanken, er at få en bredere debat om det, der måske er det aller vigtigste samlede tema for byen, den allerstørste udfordring for København i de kommende år: En debat, hvor vi skal have så mange som muligt med, ejere og lejere og andelshavere, også alle dem, der ikke vil betragte sig selv som værende i forskellige kategorier, få inddraget den viden og erfaring, der er også i ejerbevægelse, lejerbevægelse osv., osv.

Så tanken er at få denne publikation og ikke mindst indholdet ud til en bred debat i de kommende måneder, inden vi skal træffe beslutning om en boligpolitisk handlingsplan.

Jeg synes, at det, der ligger, på mange måder er ganske spændende. Jeg vil også godt sige, at det, der måske falder nogle for brystet, de måske lidt frækkere elementer i det, synes jeg rent faktisk også er spændende at få en debat om, i stedet for, at vi er fæstlåst, som vi ofte er i vores debat om boligpolitikken.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg vil godt gentage, hvad jeg sagde før, at jeg tror, det er en helt afgørende krumtap i den fortsatte opretning af København, at der kommer også et forsat grundlag for den udvikling, vi generelt er inde på, erhvervspolitisk og på andre områder, at vi får en bedre boligmasse, at vi får nogle større boliger, at vi giver flere københavnske familier og flere københavnske unge mulighed for at blive boende i byen.

Alle vores flytteundersøgelser, lige fra den store i 1995 og efterfølgende, har med tydelighed vist, at når folk flytter til, så begrundes det med det at starte på en uddannelse, men rigtig mange flytter fra igen, når de er færdige med deres uddannelse. Både i forhold til de unge københavner, der vokser op i byen, og af hensyn til dem, der flytter, og som gerne vil blive boende, er det naturligt, at vi skal have gjort noget ved boligpolitikken.

I debatoplegget foreslås, og det ligger i naturlig forlængelse af det, at der skal mange kræfter og mange gode kræfter til at løfte det her, forskellige partnerskaber mellem de parter, som er. Der er nævnt 4 partnerskaber mellem lokale initiativer og kommuner, investorer og kommune, kvarterløvsområder og kommune, almen boligsektor og kommune.

Jeg er fuldt ud klar over, at en række af de elementer, det er jo det, der er meningen med det, der indgår i debatoplegget, vil skabe debat. Det er meningen med det. En del af det har været diskuteret i pressen.

Jeg tror, det er helt afgørende, at vi får signaleret, at der i København skal være plads til alle. Det handler ikke, Mikkel Warming, om at smide fattigrene ud af byen. Det handler dybest set om at få dem til at blive boende. Jeg beklager udtrykket, men det er nok så meget et citat af noget, jeg har set i pressen. Det handler om at få dem til at blive boende, det handler om at få alle de andre til at blive boende også. Derfor er debatten vigtig her, og derfor er debatten vigtig også uden for Rådhuset.

Jeg tror, vi har i de her år en historisk chance, og det gælder om at gribe den chance.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Borgmester Søren Pind: Jeg vil da godt have lov til at takke overborgmesteren for en inspirerende indledning til den her meget centrale debat i den københavnske boligsektor.

Jeg skal ikke forlænge debatten så lang tid, thi det er jo, som fru Grete Henius plejer at sige, en rapport, der skal i høring nu. Jeg skal blot sige om de forhold, der er beskrevet i forhold til den almenbygningsektor, at der er nogle konkrete forslag, som vi ikke er så varm hjertede til hængere af, og jeg synes da, det ville være synd, hvis folk gik fra denne aften i aften med det indtryk, at vi f.eks. støttede, at der skulle laves partnerskaber med den almene sektor om nybyggeri ved byens hertighedsværdier osv. Jeg ville beklage meget, hvis nogle ville kunne påstå det efter denne debat.

Så det, jeg egentlig bare vil sige her, er, at hvis Socialdemokratiet vil bruge det her som en form for skaalteskjul til ligesom at få den almene sektor tilbage til fordums tidsstyrke, så er det ikke det, hvor man vil finde os.

Jeg tror, der er god chance for ellers i forhold til denne rapport at lade sig inspirere. Særligt må jeg pege på Peter Wendts rapport, som jo i realiteten viser, at store dele af de problemer, vi ser i dag, med det manglende nybyggeri af boliger, i al deres enkelthed skyldes vores egne reguleringer, vores egne subsidier, vores egen indblanding i alt, hvad der kunne minde om privat byggeri. Al støtten, al subsidieringen forhindrer i realiteten, i hvert fald ifølge denne rapport, at der bliver bygget ordentlige kvalitetsboliger i København. Det glæder vi os sådan set til at få en ordentlig diskussion om, når vi har høringsrunden overstået.

Og så tror vi, det må jeg med beklagelse sige til Mikkel Warming, ikke så meget på, at Enhedslisten vil være til at hugge eller stikke i i denne sammenhæng, men det kan da være, at Socialdemokratiet vil lade sig belære af det, der måtte fremkomme. Og særligt synes jeg, at Peter Wendts rapport her er meget interessant.

**Mikkel Warming (Ø):** Det er jo rart, at Søren Pind har gemmeskuet, at Enhedslisten er principfast, i modsætning til det andet parti, han nævnte.

Jeg er også enig med Søren Pind i, at det er en interessant rapport, som Peter Wendt har lavet. Jeg synes, det ville have været mere rimeligt, hvis man havde bestilt et notat

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

direkte fra Venstres folketingsgruppe i stedet for at få nogle private til at lave det og måske oven i købet betale penge for det, når nu indholdet er det samme. Man kunne formentlig have fået det gratis.

Grundlaget for denne boligpolitiske strategiplan er ret velkendt og har været det siden 1995, nemlig at man mener, at børnefamilierne flytter fra byen på grund af de små lejligheder og stort set kun derfor. Det er gentagelser, det har vi hørt før, ikke mindst sidste år i den flyttestudieundersøgelse, man lavede dengang, hvor man i øvrigt konkluderede, at hovedgrunden til, at børnefamilierne flyttede fra byen, var, at de gerne ville have eget hus med have. Det er lidt underligt, at man skal have en rapport til den slags, men o.k.

Det var også det, hvor man konkluderede, og det må jeg gå ud fra er baggrunden for, at man fortsætter i samme spor, at byen kunne tjene en masse penge, 50 mill. kr. i provenu, hvis og såfremt man beholdt halvdelen af de mennesker, der flyttede ud af byen i dag, hvis de blev boende i de formentlig nye større boliger.

Det man ikke regnede ud dengang, og som man ved budgetafstemningerne sørgede for ikke blev regnet ud ved at stemme et forslag fra os herom ned, var, hvor meget det ville koste byen ekstra i forhold til daginstitutioner og skoler, hvis man fastholdt det. Det er stadig ikke blevet ordnet. Grundlaget, som man bygger sin strategi på, er stadig ikke i orden.

Nu bliver der i det mindste sat tal på visionen om at få fjernet små lejligheder. Det er blevet gjort én gang før for et par år siden. Da kom der et udkast til en pjece, som sagde, at halvdelen af de små lejligheder i byen skulle fjernes, 68.000, i løbet af en år-række. Den er blevet lagt i en skuffe og er formentlig ikke kommet frem igen.

Nu sætter man så tal og åremål på: 21.000 små boliger skal væk i løbet af de næste 12-13 år. Det er mange og kan vel ikke lages som udtryk for andét, end at man ønsker en ændring af befolknings sammensætningen i København, det man sidste efterår kaldte en beredtygtig befolkning, forstået på økonomisk vis, en økonomisk beredtygtig befolkning. Nu har man så fundet et nyt ord og kalder det »alsidigt«. Igen: Det er det samme.

Nogle enkelte kommentarer til de forskellige afdelinger i det her boligpolitiske papir. Det nye dyr i åbenbaringen er det nye, dejlige begreb partnerskaber, forstået som forpligtende samarbejde mellem kommunen og stort set hvem som helst.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det eksempel, der nævnes, er jo investorerne i forhold til nybyggeri og udvikling af nye boligområder. Det er lidt uklart for os, hvad dette partnerskab består i, bortset fra at det vel meget realistisk skal betyde, at investorerne får ret til at bygge, hvad de vil, når de vil, i den højde de vil – uden bopælspligt.

Der skal laves partnerskab i boligselskaberne om en helhedsplan for den almene sektor, så man sikrer – der var den så – den »alsidige« beboersammensætning. Der må vel menes det, man er i fuld gang med: Utlejningsregler, der fjerner de arbejdslejes ret til en bolig, omdannelse af almene boliger til, og der kalder man det »medejerboliger«. Jeg kunne godt tænke mig at få uddybet, hvad man mener med »medejerboliger«. Skal de sælges som ejerboliger, som andelsboliger, hvad er det egentlig, man forestiller sig? Det kunne være ret interessant at vide.

Desuden skal kommunen, konkkluderer man, arbejde for følgende lovændringer: Lempelse af realtæteafgiften og pensionsafskatteligheden for at give pensionskasserne mere profit ved nybyggeri. Afskrivningsreglerne ved modernisering af udlejningsboliger skal ændres, altså så man kan få en skatterabat til udlejterne. Og der skal åbnes mulighed for, at almene boliger kan sælges.

Igen: Kunne man ikke bare direkte have fremlagt Venstres eller Konservatives – undskyld, Ole Hentzen – boligpolitiske program i stedet for at pakke det ind i en rapport?

Byfornyelsen skal, som sædvanlig, når vi diskuterer boligpolitik i denne by, i denne her forsamling, have mere fokus på lejlighedssammenlægninger. Det er sjovt nok om-drejningspunktet for alting. Det er det samme som at sige godt nok, at byfornyelse ikke handler om at give de mennesker, der bor i de dårlige lejligheder i dag, bedre lejligheder. Det handler om at sørge for helt grundlæggende, at nogle andre med nogle andre indtægter kommer ind.

Rigtig morsomt bliver det på side 25. Der udpeger man et område, hvor det er oplagt at stimulere lejlighedssammenlægninger: Østerbro. Østerbro er jo et område, hvor det virkeligt vil være tiltrængt med lejlighedssammenlægninger. Det er nemlig sådan, at 22.000 ud af de 49.000 boliger på Østerbro er 1- og 2-værelses. Det er godt nok en lejlighedsstørrelsesfordeling, som er bedre, hvis man kan sige det sådan, end i resten af

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

byen. Man kunne måske, hvis man mente det her virkelig alvorligt, synes, der var andre områder, der var mere oplagte at tage fat i.

Vi synes grundlæggende, at det er et uspiseligt oplæg – må jeg få 2 minutter, så I der jeg være at gå op igen? Jeg er nødt til at sige nogle enkelte ting til nogle af de andre materialer, de bilag, der ligger i forhold til det her.

I Tor-rapporten, som er et bilag, konkluderer man, at der ikke rigtig er plads til de svageste i de nye andelsforeninger. De nævnes i det interview som folk, man meget nødig vil have ind. Er det ikke et problem, som man bør diskutere, i stedet for bare at tage det til efterretning? Det konkluderes, at salget ikke har medført problemer for de svageste i forhold til den bolig sociale anvistning. Det synes jeg er en spændende konklusion i betragtning af de problemer, vi har hørt om flere gange, der er med at anvise boliger boligsocialt, efter at Tor-ejendommene blev solgt.

Vi synes grundlæggende, at denne rapport ikke har et ordentligt grundlag. Vi synes, at indholdet kunne være taget ud af Venstres boligpolitiske program og De Konservatives selvfolgelig, og vi mener ikke, at man bør besvare københavnerne med dette papir og vil stemme imod, at det ryger i offentlig høring.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Så bliver Ole Hentzen sprunget over igen ligesom i går. Det er nu Jens Johansen.

Jens Johansen (F): Ganske kort. Vi er i SF ikke enige i oplægget, vi har en anden boligpolitik end den, der fremgår af det materiale, der nu skal sendes ud i høring. Men vi tilslutter os beslutningen om at sende det i høring og at vi hver for sig som partier bidrager med en side, der beskriver vores synspunkter på den boligpolitiske problemstilling.

Vi ser derefter frem til den offentlige debat, vi får i høringsperioden, som jo er længe end det, der egentlig står i det oplæg, vi har fået uddelt til mødet i dag. Som det blev besluttet i Økonomiudvalget, er den forlængt med 1 måned. Og vi ser frem til de politiske forhandlinger efterfølgende, idet vi forventer, at de løfter, som blev givet i forbindelse med vedtagelse af aftalen med de almene boligselskaber, bliver indfriet, og at

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

vi får indflydelse på anvendelsen af de 400 mill. kr., som er afsat som et resultat af den aftale.

Ole Hentzen (C): Umiddelbart kunne man jo blive lidt stødt over det her med, at Københavns Kommune foreslår, og Københavns Kommune foreslår, og så sættes der beløb på. Men som Jens Johansen rigtigt siger, er der jo indgået en partnerskabskontrakt, da man konfirerede de 400 mill. kr. fra provenuet af tilbagekøbsretighederne fra hele den almennyttige sektor. Det betyder selvfølgelig, at I har ret til at udmønte, og I har så givet carte blanche, forstår jeg, til, at det er Københavns Kommune, der skal bruge 10 mill. kr. her og 20 mill. kr. der, for ellers er det selvfølgelig et lidt voldsomt ordvalg, der er indimellem.

Når det er sagt, så kan man jo godt indimellem finde noget positivt i det her. Altså at tage nogle gode enkeltheder ud af et par partiprogrammer og så komme det ind i noget, Mikkel Warming kalder en rapport, som hedder et debatoplæg, er der jo ikke noget galt i, altså selv den socialdemokratiske overborgmester kan jo finde et guddkorn indimellem, altså selv blinde hører jo ting og sager.

Det er da klart, at det også er gået op for den røde side i salen her, at man er nødsaget til at gøre noget ganske dramatisk for at kunne få hul på en anden form for investering i boligsektoren end den, man er kendt med her, for at blive ved at poste penge i den almennyttige sektor efter den gamle devise, den lærer har man trods alt lært, at det giver bare yderligere problemer.

Og selv om man i de senere år har forsøgt sig med forsøgsvis anvistning og andre mærkelige ting, som vi kalder det, så er der jo ikke rapporter i dag, som egentlig viser, at det har haft den særlig store virkning på, at disse almennyttige nye afdelinger egentlig har fået et bedre socialt liv og en større bæredygtighed som boligafdelinger, og det var jo det, der var formålet hermed.

Altså rygterne om Vibengen var jo meget positive i starten, men vi har bedt om at få en undersøgelse af indflytningsmønstret, fordi det viser sig måske at være ganske alvorligt i forhold til det, som vi rent faktisk har bedt om, at det skulle være.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi synes selvfølgelig, det er positivt, hvis man kan komme igennem mod nogle lovændringer. Altså hvis man kan råbe regeringen op i relation til hele realtrenteproblematikken, så pensionskasserne igen kunne være med til at stimulere nybyggeriet her i en hårdt tiltrængt kommune, for det er der ingen tvivl om, vi skal altså have bygget nyt og så, så ville det være positivt.

Den her regering er vant til særlovgivning på alle andre områder, så det her er bare en lille detalje i så henseende, så det må sagtens kunne lade sig gøre.

Der er mange ting, vi ikke vil tage stilling til endnu. Vi synes f.eks., det er ganske voldsomt, at man her i noget, man kunne kalde et socialdemokratisk debatoplæg, lover, at man vil sådan set lave ekstra rammebevillingsansøgninger til Holmbådsgrade på noget, der ligner 150 mill. kr., og lave Kongens Enghave-rammebevillingsforsøgelser inden for noget, der ligner 200 mill. kr., uden at det har været diskuteret i en større sammenhæng.

Altså det kunne man godt ligesom opleve som værende sådan en eller anden socialdemokratisk slåen ud mod hånden, at nu kan alle så bygge på det, og hvis det så ikke bliver til noget, ja, så er det jo alle de andre, der er skyld i det.

Derfor undrer det mig sådan set, at man er kommet ned i den detaljeringsgrad på nogle af de her ting, uden at det egentlig er set i en større sammenhæng og har været diskuteret i en større sammenhæng, særligt set i det relief, at vi ligesom må forvente, at byfornyelsesmidlerne all' andet lige jo ikke vokser; det er der ikke nogen, der forventer.

Vi har det Ydre Vesterbro, som Socialdemokratiet har proppet ned i begenden og slet ikke ønsker at byforny videre. Nu piller man altså ligesom 2 små nye områder ud og siger, jamen vi lover jer på forhånd 150 mill. kr., og den anden får 200 mill. kr. Det er ligesom en art løftepolitik, som er lidt ubehagelig, for at sige det mildt.

Vi synes selvfølgelig, at der skal være plads til alle i denne by, derom ingen tvivl, men at forsøge at give det indtryk af, at der skal være plads til alle alle steder til den samme pris, er vel ligesom at tage munden lidt for fuld. Så er vi jo tilbage i den gamle diskussion fra Vesterbro, hvor Socialdemokratiet ville byforny og lave lejlighedssammenlægninger og samtidig postulerede, at det samme antal mennesker kunne blive boende på Vesterbro derefter. Altså det er for tykt.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi vedtog helt klart en byfornyelsesstrategi for Vesterbro med henblik på en udrydning, og det tør vi sige også nu, der skal selvfølgelig være udrydning de steder, hvor der skal være. Det har også betydning på Vesterbro, at beboersammensætningen er blevet bedre, og det er det, som Mikkel Warming kender, at der ikke skal være plads til fattigrøvene.

Det er der stadig på Vesterbro, men selvfølgelig er der blevet en udrydning, fordi der rent faktisk jo er blevet væsentligt færre lejligheder på Vesterbro, og det bliver der også i de andre områder, vi tager fat i. Derfor skal selvfølgelig også prispolitikken afspejle kvaliteten.

At tro, at man får De Konservative med til at udlægge de attraktive boliggrunde til almennyttige boligselskaber, der skal bygge lejligheder på over 110 m<sup>2</sup> for at kunne lave store etniske bofællesskaber, kan jeg sige helt klart, at det får man aldrig vores stemme til.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Det kom fra hjertet.

Lars Rasmussen (B): Jeg vil starte med at sige, at Det Radikale Venstre er overvejende positivt over for de tanker, der ligger i det her, ikke sådan, at vi dermed har sagt god for hverken det ene eller det andet, men vi synes, der ligger mange positive ting. Vi vil også sige, at det er et debatoplæg. Derfor synes vi også, det er noget med, at vi ikke her allerede nu skal tage hul på den politiske debat om det.

Det er vigtigt, at vi nu prøver at høre andre ude omkring, hvad det er. Der bliver lagt op til, at vi skal høre andre interesserede partnere. Det er jo det nye ord, og vi håber da, at der bliver mange partnere, der har lyst til at komme med et indlæg om, hvad de synes om dette.

Nogle enkelte ting. Vi synes også, at der skal være attraktive og kvalitative boliger for de nuværende københavnerne, men vi har ikke noget problem med, at vi også bygger attraktive boliger for ikke-københavnerne, som så vælger at flytte til København, fordi de får en attraktiv bolig, som kan matche alternativet, en villa et andet sted i hovedstadsområdet.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi synes også, det er vigtigt, at det skal være et velfafbaleret forhold imellem ejerbolig, andelsbolig, lejerbolig og almennyttig bolig. Vi synes også, der skal være et velfafbaleret forhold imellem størrelserne på bolig. Dermed er det jo også klart, at vi siger, jamen vi vil ikke have automatisk lejlighedssammenlægning. Det må være noget med, at vi vurderer.

Og det der med hensyn til at hæve grænsen, så vi lige pludselig havner i, at København kun har boliger på over 100 m<sup>2</sup>, er absolut ikke i vores ånd. Der skal være plads, som det også bliver sagt, til alle københavnere, og der skal være alsidige boliger, så der også er plads til, at unge mennesker kan komme til at bo i København og ikke tvinges ud fra Københavns City.

**Jens Johansen (F):** Det er den konservative Ole Hemtzens indledende bemærkninger, der får mig herop nu igen.

For det første vil jeg kvittere for det, Ole Hemtzen siger, nemlig at De Konservative ikke skal være med til at udmønte de 400 mill. kr. Det er klart, det er jeg fuldstændig enig i, det skal vi i SF.

Der har ikke været nogen forhandlinger om, hvordan de her penge skal fordæles. Derfor er det rigtigt, det er jeg for så vidt enig med Ole Hemtzen i, at de løfter, de belejersammer, der nævnes i oplægget, som refererer til de 400 mill. kr., er forvaltningsens oplæg. Der er ikke nogen politisk aftale om det, det kan jeg bekræfte. Det er en besynderlig fremgangsmåde, men det er så den, der er valgt i denne forbindelse.

Vi har bl.a. den opfattelse, at der skal bruges et væsentligt større beløb på etablering af indslusningsboliger for unge, som kommer til byen for at uddanne sig, end den halve million, som skal anvendes i oplægget på information over for de unge. Problemet er langt større, end at det kan løses med blot en halv million.

Men som jeg sagde i mit indledende indlæg, er det spørgsmålet om de afsluttende forhandlinger efter den høring, som vi nu skal have. Det er en besynderlig model, men vi har tilsuttet os den. Vi kommer med vores bidrag, ligesom jeg regner med, at alle andre partier også bringer deres, og at vi så i øvrigt får en god høring og en god debat.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Indstillingen blev godkendt med 44 stemmer mod 8.

Kommentar (119): 00029120  
DOC

**43) BR 282/2000. Regionplan 2001 for Københavns Kommune**  
*Indstilling om forslag til regionplan 2001 for Københavns Kommune med henblik på oversendelse til Hovedstadens Udviklingsråd som Københavns Kommunes oplæg til den kommende regionplan 2001 for hele Hovedstadsområdet.*  
(Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Man kan sige, at Regionplan 2001 er en lidt speciel plan. Det er nok både første gang og sidste gang, at vi her skal behandle et egentligt regionplanforslag. Det regionale aspekt har jo været integreret i vores kommuneplan. I og med at HUR, Hovedstadens Udviklingsråd, er dannet, så bliver det fremover HUR, som kommer til at tage stilling til den overordnede regionale udvikling i regionen. Det er klart bestrebet i indstillingen og vilkårene herfor.

Indstillingen blev godkendt med 36 stemmer mod 15.

**44) BR 302/2000. Principbeslutning om bydelråd**  
*Indstilling om principbeslutning om bydelråd.*  
(Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der ligger i den indstilling fra Økonomiudvalget et kompleks af 2 aftaler en række partier imellem bagved. Så der er både tale om en indstilling om bydelråd, og der er tale om en indstilling om servicecentre og dialog m.v., som det fremgår. Derfor vil der, vil jeg sige her fra starten, naturligvis blive tale om delt afstemning om de enkelte elementer, der indgår i hele sagskomplekset.

Jeg kunne godt, men vil ikke, holde en meget lang tale om det her. Det har været et langstrakt forløb. Alle har været med på en eller anden måde i drøftelserne. Der er brugt

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ganske meget tid. Vi har også vidst, at det for alle har været en, for nogle måske lidt mere enkel, men i hvert fald en meget kompleks og ikke nogen let opgave for alle at få forholdt sig præcist.

Jeg kan sige det nok så meget, fordi der i den organisation og den baggrund, jeg har, har været ganske meget diskussion. Jeg tror, der er tale om en ikke usikkerhed, men jeg tror, der er tale om en afventen, at man skal bruge tid til at tænke, man skal bruge tid til at forholde sig. Det er noget jeg tror vil komme til at præge debatten, også blandt københavnerne, i de kommende måneder.

Jeg vil godt kvittere over for de partier, der er med i aftalen om bydelestråd. Jeg er lidt ærgerlig over, at aftalen ikke er blevet lidt bredere, men jeg vil godt kvittere over for det forløb, der har været i forhandlingerne om denne sag. Jeg vil også godt kvittere for den anden aftale, den om dialog og servicecentre, som er en bredere, meget bred, jeg vil næsten sige BR-dækkende ordning, der er dér. Der vil jeg også kvittere i forhold til de partier, der indgår i den omfattede aftale.

Debatten om det her er langfra slut. Vi får en diskussion frem mod en folkeafstemning i slutningen af september måned. Vi skal bruge mange kræfter på at informere københavnerne.

Jeg vil også godt, som jeg gjorde i Økonomiudvalget, give tilsagn om, at de synspunkter, som man måtte have, når partier ikke er enige i den beslutning, naturligvis også vil få mulighed for at få plads i det kommunale informationsmateriale og den kommunale informationsindsats, som skal finde sted frem mod den 28., hvor der skal bruges en god del tid og nogle ressourcer på at give et ordentligt informationsgrundlag og beslutningsgrundlag for borgerne.

Men heller ikke dér er det forløb omkring bydelestråd, heller ikke dér er det forløb omkring servicecentre og slet ikke det omkring dialog, slut. Der bliver brug for masser af tid, masser af kræfter, masser af ressourcer på alle dele af det her, udmøntning af det her. Hvilke konsekvenser af strukturel karakter, der efterfølgende skal drages på baggrund af de her beslutninger, bliver naturligvis en kæmpe omgang.

Jeg vil også godt sige i forhold til det tusindtallige personale, som naturligvis på mange måder er afventende over for det her, at også dér skal vi vise forståelse og fleksi-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

blittet. Det er naturligvis for nogle vedkommende også en lidt utryg periode, man går i møde her. Der møter jeg, det er afgørende, at vi får gjort det i en ordentlig dialog med personalet og personalets organisationer.

Mere vil jeg ikke sige om denne komplekse sag, men giver ordet til borgmester Søren Pind.

**Borgmester Søren Pind:** For nogle vil det her måske være en historisk dag. For os, som tror, at det bliver et nej ved den kommende folkeafstemning, så knapt.

Jeg vil tillade mig i indledningen af denne drøftelse at beskæftige mig en anelse med det forhandlingsforløb, som har været, for jeg tror roligt man kan sige, at det oplæg, der nu er blevet enighed om at præsentere de københavnske vælgere for i en folkeafstemning, er de brudte løfters oplæg. Selv om det er den sidste aften, min meget gode veninde Inger Marie Bruun-Viere er her, så vil jeg alligevel tillade mig at, om jeg så må sige tage nogle ting frem, som også Det Radikale Venstre har bidraget med.

Det Radikale Venstre har f.eks. på et tidspunkt sagt, i hvert fald dets repræsentant har sagt, at partiet hellere vil gå i graven end at medvirke til et forlig om delegation. Nu er det dér med at gå i graven jo en meget vanskelig sag, i hvert fald hvis det er frivilligt. Og når man studerer det pågældende oplæg, det pågældende forlig, så er der meget lidt selvstændig varetægelse. Der er faktisk ingen selvstændig varetægelse.

Men heldigvis er Inger Marie Bruun-Viere stadig blandt os, og det er jeg naturligvis glad for, om end det kun er for i aften, og heldigvis er det ikke graven, der kalder på hende sådan lige umiddelbart, og det er jeg også glad for. Men jeg vil nok sige, at jeg synes nok, Det Radikale Venstre sammen med Venstre kunne være nået længere.

SF gik jo meget strategisk og taktisk til værks og fik en landsmødevedtagelse på plads, således at man kunne erømnere om at opgive sin egentlige vision om København opdelt i selvstændige kommuner. Det fik man på plads på sit landsmøde. Til lykke med det, Bo Asmus Kjeldgaard.

Men at man dog alligevel skulle kunne tillade sig at gå så langt som at indgå et forlig om, at København skal være en hel og udelst by, der havde jeg dog ikke troet, at jeg

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

skulle finde SF. Men jeg ønsker SF til lykke med det store resultat. Det er meget flot. Det er de bedste løfters forlig.

Vi havde gerne set, at SF sammen med os og Det Radikale Venstre havde taget udgangspunkt i de 4 eksisterende bydelsråd og prøvet på at arbejde på at udvide deres kompetence, og der tror vi faktisk, vi kunne være nået længt.

I virkeligheden er der kun én rigtig sejrherre i dag, og det er Enhedslisten. Enhedslisten lykkedes det sågar, på trods af at ikke kun Det Radikale Venstre har sagt noget om, at man hellere ville gå i sin grav, jeg tror også overborgmesteren har sagt noget i den retning, det var så om lokalplaner, at få lokalplaner til dels underlagt en høring i bydelrådene.

Er det en alvorlig sag, er det ligegyldigt? Ja, jeg ser det i hvert fald som stærkt problematisk, at så længe den økonomiske kompetence ikke er lagt ud, og så længe der kun er tale om delegation og man så lægger en pligtig høring ud til bydelsrådene, så vil det evige sløgsmaal være der. Det er klart, at et parti som Enhedslisten lever jo af sløgsmaal, af kaos og anarki, det ved vi alle, men jeg er ked af, at Socialdemokratiet har accepteret det. Jeg er ked af, at Socialdemokratiet har accepteret det.

Så er der Socialdemokratiet. Hvilke løfter har Socialdemokratiet brudt? Socialdemokratiet har brudt et meget klart løfte, i hvert fald har overborgmesteren gjort det, for overborgmesteren sagde, at der bliver ikke indgået noget forlig, nogen aftale om en ny struktur i København, medmindre der er bred opbakning i Københavns Borgerrepræsentation.

Jeg er med på, at det der med bredde, også som alderen kommer til os alle og vi selv vokser, jo er en relativ ting. Men jeg vil nok sætte spørgsmålstegn ved, om et forlig med venstrefløj og Det Radikale Venstre i København er et bredt forlig – må jeg bede om, at man trækker det fra i 2. runde? – det synes jeg meget vel, man kan sætte spørgsmålstegn ved.

Men alt i alt finder vi ikke grund til at rose det her forlig.

Noget meget interessant er jo for så vidt: Har man så egentlig taget stilling til frentidens struktur på Københavns Rådhus? Det har man ikke, det er der ikke noget om.

Det, man sådan hører rundt omkring på gangene og andre steder, er: Jamen egentlig skal

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

tingene på Rådhuset jo blive ved med at være, som de altid har været. Vores dygtige rådhusrporter Niels Ditlev siger også i Jyllands-Posten i sin analyse, at »Magten bevares på Københavns Rådhus«. Det var overskriften.

Det betyder, at man lægger noget ud ved delegation, som man kan tage tilbage igen, man laver kaos omkring lokalplanlægningen, og man tager ikke endelig stilling til de forandringer, der skal ske på Rådhuset. Det får mig til at konkludere, at denne øvelse alt i alt kun får ét resultat, hvis københavnere vedtager det her, og det er 14 eller 15, den uklarhed er der jo også i oplægget, bydelsråd med godt og vel 20 valgte medlemmer pr. bydelsråd, at København får tilført 300 ekstra politikere uden reel kompetence, som kommunen bare kan skalte og valte med, som man vil, frem og tilbage. Det er, hvad vi i Venstre kalder ekstra bureaukrati, som ikke har noget som helst at gøre med folkestyret.

Vi har i Venstres Gruppe drøftet denne her sag, vi har i Venstres organisation drøftet denne her sag, og situationen er den, at organisationen tiltrådte i enstemmighed på det pågældende møde, vi havde, at stod der, hvad SF bl.a. har medvirket til i forliget, at København skulle være en hel og udtelt by, så havde Venstre ikke noget andet valg end at anbefale et nej ved den kommende folkeafstemning. Det har Venstres Gruppe tilfået.

Jeg skal sige, at der kommer måske nok et indlæg senere fra ét medlem af Venstres Gruppe, som har et forbehold på denne sag.

Men ellers finder vi ikke, at der er grund til at rose det her. Vi synes, det er at spille hasard med den meget positive udvikling, vi har set i København. Vi synes, det er at skabe en helt unødigt bureaukratisk hindring uden reel kompetence. Hvis man dog bare havde lagt noget reelt ud, så havde sagen set anderledes ud.

Afslutningsvis har jeg nogle spørgsmål, fordi oplægget er præget af uklarhed på en række områder. Lad mig først rette mig til folkeafstemningen. Jeg vil godt bede overborgmesteren om at orientere Borgerrepræsentationen og så mig om: Kommer det til at være sådan, at vi kan stemme det samme sted ved den pågældende folkeafstemning?

Der har nemlig verseret nogle ting både i Økonomiudvalget og på de brede rådhusgange om, at man var uklar på, om vi overhovedet kunne stemme samme sted. Og hvor mange ekstra tilfornordede skal der kaldes ind? Hvordan ligger det egentlig med den pågældende folkeafstemning?

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Og så vil jeg godt bede om, at man får en nærmere beskrivelse af denne her klagefunktion, som Borgerrepræsentationen åbenbart skal udfylde, som der står i papiret. Der kan klages til Borgerrepræsentationen over, hvad bydelsrådene går og gør. Hvor mange klager skal Borgerrepræsentationen så behandle hvert år? Har man nogen vurdering af, hvad det egentlig er, vi kan behandle? Jeg er i hvert fald bekymret over den del af det.

Men held og lykke med projektet. Vi tror, københavnerne stemmer nej den 28., og det er ikke nej til EU den her gang, men det er nej til bydelsrådene.

**Martin Günter (F):** Det var jo de gode argumenters mand, der var på talerstolen her. Kan vi stemme samme sted? Hvor mange ekstra tilfornede skal vi have? Det er Venstres og Søren Pinds store problem i forbindelse med denne formentlig vigtigste og mest vidtrækkende sag, vi i mange år har behandlet i Borgerrepræsentationen, og som forhåbentlig får nogle af de mest vidtrækkende konsekvenser for København og for Københavnerne.

For hvis den aftale, som er indgået mellem 5 partier herinde, bliver ført ud i livet, så vil København komme på niveau med alle de storbyer i Europa og især i Norden, som det seneste årti har demokratiseret deres kommunale struktur i retning af større indflydelse for borgerne. På den måde tilgodeser vi efter SF's mening de ønsker og behov, som moderne mennesker forventer opfyldt i en dynamisk by med fremtiden for øje, og ikke en by, der som den, Søren Pind nu ridser op, skal gå i stå og forblive, som den er.

Alt andet end en ny bydelstruktur med indflydelse for den enkelte vil være forældet og baksgræberisk og hæmme den udvikling, som de fleste forventer og mener er nødvendig.

Efter SF's mening er hovedelementerne i aftalen følgende:

Vi skal have bydelsråd i hele København, det vil sige i 15 bydelle. Der er et lille spørgsmål om Vestamager, men det er jo ikke noget praktisk problem.

Der skal være direkte valg til bydelsrådene. Bydelsrådene får udlagt alle de opgaver, som det er vigtigt at få løst tættest muligt på borgerne.

Bydelsrådene får afgørende indflydelse på ansættelsen af deres egen bydelschef.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Bydelsrådene kan – nu håber jeg, at Søren Pind lytter – prioritere frit inden for de overordnede mål, som gælder for hele kommunen, og de kan overføre penge mellem budgetårene.

Der er intet over-/underordningsforhold imellem Borgerrepræsentationen og bydelsrådene. Der er altså ingen instruktionsbeføjelse, og der er ingen vetoet fra Borgerrepræsentationens side, ingen indblanding i de daglige beslutninger.

Men først skal københavnerne ved en folkeafstemning den 28. september tage stilling til, om de ønsker en sådan demokratisering af København. Der vil være kritikere af denne ordning, både de partier, der ligesom Venstre foregiver, at de vil noget mere, og dem, der slet ikke vil have nogen form for udlægning af opgaver og indflydelse.

Jeg kan huse og sige til Søren Pind, at SF er tilfreds, SF er godt tilfreds med den aftale, vi har været med i. Vi synes, at den peger i retning af en god bydelsordning, den er et stort fremskridt for alle de bydelle, som i dag ikke har bydelsråd, og det medfører kun små ændringer for de nuværende forsøgsbydelle. Dermed peger denne ordning fremad mod SF's mål på længere sigt ... (*Overborgmesteren:* Hvad er det?). Hvad er det? Spørger overborgmesteren. Vi har en aftale om, at København i den aftaleperiode, vi nu har, ikke skal opdeles i primærkommuner, og at der ikke skal være selvstændig skatteudskrivning i bydelerne. Det har vi en aftale om, overborgmester, og så er der ikke flere spørgsmål i det.

Derfor er det også en stor skuffelse, at Venstre ikke har villet være med i aftalen. Det var SF og Venstre, som i 1994 i juli måned på en række møder tog initiativ til at samle et flertal i Borgerrepræsentationen for bydelsråd. Dengang var vi enige om, at ordningen snarest muligt skulle udstrækkes til hele byen.

Og hvad sker der nu? Venstre melder helt uforklarligt fra i det øjeblik, hvor der endelig er mulighed for komme målet et stort skridt nærmere. Venstre kan simpelt hen ikke forklare denne kovending. Der er kun én forklaring: Venstre har skiftet mening, og først og fremmest har borgmester Søren Pind og gruppeformand Martin Geertsen skiftet mening, fordi de lever i det forfængelige håb, at de selv en dag kan blive bykonger i et stort, centralt styret København. Det er et forfængeligt og urealistisk håb, det vil jeg

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

gerne sige til jer ... (Overborgmesteren: God pointe. Nu får Martin Günter udvidet tallet.) Jeg fik lidt ekstra talentid.

Søren Pind taler i en pressemeddelelse om kaos i København, hvis det her forslag gennemføres, fordi ansvarsfordelingen skulle være uklart. Dette er fuldstændig forkert, aftalen placerer det overordnede ansvar i Borgerrepræsentationen, og den giver bydelrådene klar og entydig kompetence til at træffe de konkrete beslutninger.

Pressemeddelelsen fra Søren Pind, som jeg opfatter som en klar politisk melding fra Venstre, har i øvrigt en henvisning til, at spørgsmål om Venstres politik kan rettes til informationschef Jacob Winther. Jeg skal derfor beklage, at Jacob Winther ikke i dag kan gå på talarstolen her i aften, så han kan forælle os på en forståelig måde, hvad Venstre egentlig mener om bydelsråd, for Søren Pind er ikke i stand til det.

Helle Sjelle udtaler i Berlingske Tidende i dag, at den folkeafstemning, der var lagt op til, er en usmagelig politisk rævekage, fordi et nej til bydelsråd i hele København medfører, at de nuværende 4 bydelsråd fortsætter. Det er der overhovedet ikke noget mærkeligt i. Det er hele byen, der er til afstemning, det er ikke de 4 bydele, og derfor består de selvfølgelig som udgangspunkt med bydelsråd, hvis der bliver sagt nej til det, som står i indstillingen.

SF vil engagere sig i at få et stort ja ved folkeafstemningen om bydelsråd i september. Vi forventer også, at der bliver fundet penge til en intensiv oplysningsvirksomhed, og det har overborgmesteren givet tilsagn om i aften. Endelig forventer vi og håber, at alle de 5 partier, som står bag bydelsrådsforslaget, går ind i en intensiv kampagne for et ja.

Derfor kan jeg ikke lade være at stille spørgsmålet til Socialdemokratiet, til overborgmesteren, til Lars Engberg: Kan vi nu også regne med, at Socialdemokratiet vil bakke den aftale, som man er med i, varmt op ved at gå ud og anbefale et klart ja til, at der oprettes bydelsråd i hele København på de vilkår, som er beskrevet i aftalen?

Jeg skal til slut sige, ligesom overborgmesteren sagde i sit indlæg: Tak for det samarbejde, der har været omkring det her. Jeg synes, der har været en bestrebelse for at få Venstre med. Venstre ønskede engang bydelsråd i hele København, det ønsker man ikke

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

mere. De har haft muligheden. De øvrige partier har bøjet sig mod hinanden, og vi synes, vi har fået det meste af, hvad vi ønskede, og derfor er vi glade for aftalen.

**Morten Kabell (Ø):** Det er en god dag i dag. Det bliver en endnu bedre dag den 28. september. Det er ikke så god en dag, som vi godt kunne have ønsket, da vi inledte forhandlingerne, men det er en god dag i dag, for den aftale, der ligger, er en god aftale. Det er ikke Enhedslistens principprogram, der står i den aftale. Det havde vi nok heller ikke forventet, da vi begyndte forhandlingerne, men det er trods alt et afgørende skridt for København, et afgørende skridt, der betyder, at vi den 28. september kan sige goddag til nærdemokratiet, kan sige ja til at decentralisere den her mastodont af en kommune.

Enhedslisten har i hele sin, ikke så lange igen, historie haft et klart og utvetydigt ønske om, at der skal indføres bydelsråd i Københavns Kommune. Det kan nu blive til virkelighed. Derfor må jeg sige, at jeg er glad for, at vi nåede til enighed i den forligskreds, der endte med at indgå en aftale.

Jeg føtter heller ikke en lyd af, at Venstre ikke vil være med til at gennemføre det, der burde være et skridt på vejen også imod Venstres mål, nemlig at decentralisere kommunen. Det er Venstres eget valg, og at de laver ubegrubelige ting, må de så altså åbentbart selv om.

Enhedslistens grundlæggende opfattelse er, at bydelsforsøget de sidste år har fungeret godt. Det har vi diskuteret meget ved tidligere lejligheder, og vi har også været klar over og har også fuldt erkendt, at der har været problemer både administrativt og økonomisk i forskellige bydele. Men generelt har det grundlæggende været muligt at få lokale hensyn og behov indpasset i den politik, der er blevet ført.

Tiden har været inde til at gå videre, og det har også været hårde forhandlinger, men Enhedslisten er trods alt tilfreds med resultatet. Vi anbefaler et klart ja ved folkeafstemningen i andet lokale, om man så må sige, og ser frem til, at københavnernes bekræfter ønsket om nærdemokrati og decentralisering, et nej i første lokale og et ja i andet, således at københavnernes får sendt et klart signal ud.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Bliver det, hvilket jeg ikke tror på i modsætning til Venstres borgmester, et nej ved bydelelsesfolkemødet, så vil jeg sige, så er det naturligvis op til denne forsamlingsråd at skulle forholde sig til. Det er klart, at det ikke er noget, hvor vi i dag kan sige, at det er solklart. Det er noget, som må afhænge af politiske forhandlinger. Det er noget, der må afhænge af, hvad det er for et nej, noget, der må afhænge af en klar vurdering af, hvordan det hænger sammen.

Men egentlig er det en hypotetisk diskussion, for jeg tror ikke på andet end et klart og meget tydeligt ja fra folkets side til at være med til at træffe nogle flere beslutninger om byens fremtid.

Vi må indrømme, at vi selvfølgelig godt kunne have tænkt os, som jeg også indledte med at sige, at vi var gået endnu videre. Vi kunne godt have tænkt os, at flere områder var blevet lagt ud. Vi kunne også godt have tænkt os, at man havde taget den rene linje i forhold til at lægge beslutninger ud og havde valgt den selvstændige varietagelse. Derom er der ingen tvivl.

Vi er ikke nået, som jeg også startede med at sige, til at vedtage Enhedslistens principprogram. Derfor forstår jeg nok heller ikke Søren Pinds lykønskning til os. Jeg skal gerne tage imod den, jeg forstår den nok ikke rigtig.

Vi anerkender fuldt ud, at der er tale om et kompromis mellem partier, der i deres grundlag har en utrolig forskellig holdning til bydelelsesrådene. Det kompromis er vi glade for at have været med til at indgå. Det kvitterer vi også for.

Vi ser, at delegationen, som det så rigtigt er blevet sagt – det er blevet delegation, den måde, tingene bliver udlagt til bydelelsesrådene på – er et spørgsmål om ekstern delegation. Det er tydeligt blevet afklaret i forhandlingerne og også som bilag til den aftale, der ligger, hvordan en sådan delegation skal fortolkes. Det ligger der rigeligt med både juridiske og organisatoriske noter om.

Der er tale om direkte valgte organer, der er tale om, at bydelelsesrådene består af lokale folk, som folk selv har udpeget. Dermed er der tale om en anden form for delegation end det, som er tilfældet i dag. Der er tale om, at bydelelsesrådene får en selvstændig ret til at være med til at prioritere mellem områderne og også at kunne overføre midler fra år til år.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi lægger afgørende vægt på, at det økonomiske tilskud fra kommunen til bydelelsesrådene sker i form af én pose penge, én pose penge, således at det er byrådets selv, der fordeler ud på de forskellige politikområder ud fra nogle overordnede betragtninger og nogle overordnede minimumsservicemål, som Borgerrepræsentationen kan fastsætte, javel, men vel at mærke sådan, at der bliver en udstrakt grad af frihed til selv at kunne træffe beslutning om, hvordan pengene skal bruges. Det er godt, og det er et rigtig godt skridt på vejen. – Jeg skal også bede om at få det fratrukket i anden runde.

Søren Pind ønskede Enhedslisten til lykke med den begrundelse, at der var tale om kaos og anarki. Det blev bl.a. begrundet i, at man lægger lokalplanerne ud, men ikke tager det økonomiske ansvar.

Altså ud over den indbyggede selvmordsigelse i argumentet, nemlig at der trods alt ikke ligger noget økonomi i lokalplanerne, så kan man sige, det også er noget vrøvl. Lokalplaner bliver ikke – det havde vi gerne set i Enhedslisten – lagt ud til bydelelsesrådene. Der er tale om, at bydelene får en høringsret på linje med de kommunale forvaltninger.

Hvis det er kaos og anarki, så må det også være kaos og anarki i dag, at Bygge- og Teknikforvaltningen hører de øvrige fagforvaltninger om virkningerne af en lokalplan. Hvis det er kaos og anarki, så er Søren Pind i dag borgmester for en kaotisk, anarkistisk forvaltning. Det tror jeg ikke selv Søren Pind mener, og derfor er det også noget vrøvl, hvad borgmesteren står heroppe og siger om afløen.

Der er tale om, at man får hørt de lokale kræfter, man får hørt de lokale folk ude i forvaltningerne om, hvilke konsekvenser det har for. Og så er det i øvrigt centralt, at man træffer beslutningerne. Det har ikke været vores ønske, men vi anerkender fuldt ud, at det er, vi nåede til i forhandlingerne, og det bakker vi også fuldt op om.

De andre argumenter tror jeg, jeg vil overlade til min Venstrepolitiske ordfører her i dag, der vil prøve at gennemgå nogle af dem i forhold til, hvad Venstre kommer med af vrøvlende kritik. Men jeg synes dog alligevel, det er tankevækkende, at den største grad af teknik, der kan komme fra Venstres side, handler om teknikaliteter, det handler om nogle logistiske problemer og nogle ting i forhold til, hvordan man afvikler en folkeafstemning. Det skulle nemlig være det, der afgør spørgsmålet, når vi har et ønske om at høre folket om nogle kommunale problemer. Det giver ikke megen mening.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg vil da også bare sige, at masser af kommuner i dette land har jo gennemført rådgivende folkeafstemninger om spørgsmål, samtidig med at der har været andre valg eller andre afstemninger på lapet. Der er ikke tale om, at København opfinder den dybe tallerken. Vi gør faktisk bare det, som har været kutyme i rigtig mange kommuner.

Som afslutning skal jeg sige, at det her som sagt er en god dag, fordi vi kan se frem til, at vi kan få mindre centraladministration, vi kan komme til at få mindre bureaukrati. Vi får borgerne, vi får københavnere tættere på beslutningerne, og vi får lagt mange ting ud i forhold til det, hvor tingene rigtig sker. Det er en god dag, og det er derfor, vi anbefaler et klart ja også ved folkeafstemningen den 28. september om bydelene.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Der vil også for efterfølgende ordførelse være mulighed for at overskride talletiden. Vi vil alligevel markere med lampen, når man går over de 5 minutter.

**Peter Skaarup (O):** Tak for det.

Jeg skal sige, at vi i Dansk Folkeparti er fuldstændig indstillet på at gå ind i den her folkeafstemning med stort engagement. Vi synes, det er helt fornuftigt, at man lægger spørgsmål, der interesserer borgerne, ud til folkeafstemning. Ja, vi kunne faktisk godt ønske os, at det var flere spørgsmål end lige nøjagtig bydelsrådenes fremtid, der kom ud til folkeafstemning.

Jeg må nok sige i forhold til det, som bl.a. Martin Glunter sagde, at det her skulle være den vigtigste beslutning i årevis, at man måske kan sætte spørgsmålstegn ved det. Er det egentlig ikke vigtigere, at man f.eks. koncentrerer sig om den beslutning, der blev truffet her i Borgerrepræsentationen i går, om at lukke 5 plejehjem? Det synes jeg var en vigtigere beslutning. Jeg synes, at man der skulle have fulgt det forslag, der var om at sende sådan noget ud til folkeafstemning også. Men det er så en anden diskussion.

Vores udgangspunkt er som sagt, at vi går ind i folkeafstemningen med sindros. Vi er helt overbevist om, at københavnere ikke ønsker sig 15 rådhuspalæer, 300 politikerne med dertil hørende millionudgifter, som det vil medføre fremover.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi hæfter os ved, at der i den aftale, der er lavet blandt de socialistiske partier her i Borgerrepræsentationen sammen med Det Radikale Venstre og Solidarisk Alternativ, er en række problemer, som jeg tror, flere og flere vil få øjntent op for. Vi har bemærket, at der allerede er en del, der har fundet de ting, som ser fuldstændig horrible ud i den aftale, og der er lavet. Men vi tror på, at flere og flere vil finde ud af, at der er nogle ganske alvorlige problemer.

Et hovedproblem, som jeg vil nævne, er, at når man vælger at holde en folkeafstemning, hvad vi synes er godt, så er det vigtigt, at det står fuldstændig klart for vælgerne, der skal hen og stemme, hvad det er, som vi siger ja til, og hvad der kommer ud af det. Det er vigtigt, at der er en klar afstemning, og hvad det er, som vi siger nej til, og hvad det er, som kommer ud af det. Det er vigtigt, at der er en klar afstemning, og hvad det er, som vi siger nej til, og hvad det er, som kommer ud af det.

Og hvis man siger ja til det spørgsmål, der stilles her af forligspartierne: Skal der med virkning fra januar 2002 indføres bydelsstyre i alle bydele i Københavns Kommune? Ja, så kan det måske være til at forstå sådan nogenlunde, hvad det indebærer. Men hvis vi siger nej til spørgsmålet, at man ikke vil have det, så har jeg forstået på i hvert fald nogle af forligspartierne, at så er holdningen, at der skal være 4 forsøgsbydele, der fortsætter.

Det vil sige, at den københavner, der har sagt, jamen jeg vil godt gå hen og stemme her, fordi jeg mener, det er noget værre pjat med de der bydelsråd, jeg siger nej til det den 28. september, den var, han får leveret, er, at nu fortsætter der så 4 forsøgsbydele under nogle forudsætninger, som han ikke kender. Han ved ikke, om det er den nye aftale, der kommer til at gælde med medborgerhuse, der skal bestemmes af de her bydelsråd, eller det måske er den gamle aftale, der kommer til at gælde. Altså man ved ikke, hvad man får for den stemmeafgivning, man kommer til at afgive den 28. september. Det er dog en mærkelig måde at praktisere de her ting på og en amatøragtig måde.

Altså når man holder folkeafstemning i Danmark om EU-forhold, så beslutter man sig for i Folkeetinget, at vi har her en traktat eller et forbehold, som vi siger ja eller nej til, og så siger man: Her er traktaten til vælgerne, her er forbeholdene til vælgerne, og så bestemmer de, om de siger ja eller nej til det, og så får de forhåbentlig varen.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Ja, der var godt nok en EU-afstemning i 1992, som blev lavet om, hvor man stemte én gang til om det samme, det erkender jeg. Men det bør i hvert fald være sådan, at når man siger til vælgerne: Nu vil vi gerne høre jeres mening – så er det klart, at man får den vare, man stemmer ud fra, den vare, man bestiller.

Men her får man ikke den vare. Hvis man bestiller en pizza her, så får man altså en lasagne eller noget andet, og det er altså fuldstændig uacceptabelt.

Det burde naturligvis, som det også blev fremført i Økonomiudvalget af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, være sagt helt præcis, hvad man kan få ud af en afstemning. Det vil sige, hvis man siger ja til det her, så får man selvfølgelig bydele i alle bydele. Hvis man ønsker sig, at der er 4 forsøgsbydele, der skal fortsætte, så kan man stemme for det. Hvis man slet ikke ønsker, at bydelsforsøget skal fortsætte, så kan man stemme ud fra det. Altså der er valgmuligheder, så folk kan forstå, hvad det handler om. Og det skader jo også dem, der ønsker bydele, det er der ingen tvivl om. Det her er en præcis formulering.

Vi appellerede i Økonomiudvalget til forligspartierne om at tænke sig om en ekstra gang, men det ville de ikke, de havde tænkt nok, mente de. Og det må vi så sige, dem om det.

– Jamen det kan da godt være, jeg skulle bede om lidt mere tæthed, lampen begynder at blinke.

Så er der nogle andre ting, vi også har hæftet os ved. Hvad kommer det her ikke til at koste? Det er der ikke rigtig beregnet noget på. Hvad kommer det til at koste, at man nu skal etablere bydele, rådhus i alle de her nye bydele? Har man noget svar på, om der skal være et bydele på Vestamager, eller ej? Nej, det har man ikke. Har man i sagsbeskrivelsen gjort klart, hvor der skal være bydele, så borgerne ud fra den her sagsbeskrivelse, som de måske møder op som tilhørere til det her møde for at forstå, hvad handler om, kan se, hvad det er for nogle bydele, der bliver? Nej, det har man heller ikke.

Det er altså en helt utrolig manglende orientering, der sker i den her sagsfremstilling.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Så er der spørgsmålet om servicecentre. Der har vi i Dansk Folkeparti tilsluttet os ønsket om, at det er en god idé, når vi ser bort fra al snakken om bydele, at det faktisk er en god idé i den sidste del i sagsfremstillingen det, som er fremført, at i stedet for, at man som borger skal henvende sig en række steder i den bydel, man nu er i, så har man ét servicecenter, som skal klare flest mulige opgaver.

Det synes vi er en rigtig måde at gøre det på. Det er en mulighed, der giver borgerne nemmere og fornuftig adgang til det offentlige, i stedet for den her bureaukratisering, som det jo vil være, hvor borgeren i forvejen synes, det er nok med EU og Folketinget og Københavns Kommune og hvad der ellers er af myndigheder. Nu har de så også lige pludselig nogle bydele, som de skal ind og koncentrere sig om.

Jeg ved ikke, om den her metode er valgt af nogle af forligspartierne for, at det netop skal mudres til, så det bliver et nej. Jeg kan da håbe på, at der ligger den bagtanke i fremgangsmåden. Det upræcise i det her gør i hvert fald, vil jeg sige, heldigvis for dem, der siger ja, at det bliver utrolig svært at få hevet det ja i land.

Til afslutning kan jeg også nævne et par andre uklarheder. Det er bl.a. spørgsmålet om punkt 7 på side 5, at Borgerrepræsentationen har pligt til at føre en vis kontrol med den måde, hvorpå bydele udever den delegerede kompetence, og eventuelt fastsætte nærmere retningslinjer herfor. »En vis kontrol, hvad er det? Det er da også en underlig præcis måde at gøre det her på.

Altså man har en styrelseslov, som er meget præcis, som man følger. Derfor bør man da selvfølgelig også i forhold til bydele have en form for styrelseslov, hvor man helt klart har delt det op og sagt: Jamen hvad er det, bydele kan, og hvad er det, Borgerrepræsentationen kan?

Kan Borgerrepræsentationen sige til bydele, og vil de gøre det, at hvis der er ulovlige forhold på hjemmehjælpsområdet, så skrider man ind? Det står der ikke noget om her. Næh, en vis kontrol. Det er så op til medlemmerne af Borgerrepræsentationens forgodtbefindende, om man har det godt eller dårligt en eller anden dag, og så synes man lige, man vil skride ind i form af den her »visse« kontrol med bydele.

Igen en af de ting, som de, der er i tvivl om det her, vil sige: Jamen har de overhovedet tænkt sig om inde i den der Borgerrepræsentation? Ja, det kan måske så være et

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

argument for at indføre andre styreform, det kan man så sige. Men under alle omstændigheder er det utrolig dårligt gennemtanke.

Endelig er noget af det, vi godt vil bede om et svar på, det er selvfølgelig ud over det her, hvad »en vis kontrol betyder, hvis det er sådan, at der bliver en valgkamp, kan man sige op til den her folkeafstemning, hvor det er sådan, at partierne skal informere vælgerne, så forudsætter vi i vores bedømmelse af det her, at det selvfølgelig ikke er sådan, at forligspartierne får lov til at udsende en forkromet folder, sætte annoncer i aviserne. Ligesom når man har vedtaget et budget, hvor man skærer ned over de ældre og maler det hele lysrødt op, så må det også være sådan, at partier, der er uenige i det her og har nogle andre bud på, hvad der skal ske, får mulighed for at fortælle det til vælgerne på lige fod med dem, der går ind for den her fremstilling, som er valgt.

Så vi forudsætter, og det vil vi gerne bede om et tilsagn her fra talerstolen fra forligspartierne om, at der selvfølgelig bliver en lige mulighed for at fremføre argumenter imod den her aftale, lige så vel som der selvfølgelig skal være lige muligheder for at fremsætte argumenter for aftalen.

**Borgmester H. Thunstrup Hønsen:** Det er vel egentlig tankevækkende, at siden vi startede denne debat, er stort set alle tilhørerne forsvundet, der er kun 2 styk tilbage. Velkommen! Vi tror selv, at det her er den største og vigtigste debat, vi får måske i dette århundrede. Der er kun 2 tilhørere, der overhovedet interesserer sig for det. Det er muligt, at vi har mistet evnen til egentlig rigtig at forstå, hvad der er vigtigt og ikke vigtigt for københavnernes.

Ja, det er en god dag i dag for Morten Kabell og Martin Günter, og det er sørgens dag for mig. Det er normalt Lars Hütters, der bruger en sådan dramatisk vending. Men i dag bruger jeg vistnok for første gang i min tid som medlem af Borgerrepræsentationen denne vending.

Jeg kan nemlig godt frygte, at det vil lykkes venstrefløjens at overbevise den københavnske befolkning om, at det er godt for den, at der udpeges yderligere et par hundrede lokalpolitikere til at bestemme over dem. Fra nye administrationscentre vil disse nye politikere sørge for ulighed mellem københavnernes, sørge for, at borgere på den ene side

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

af gaden har rettigheder og pligter, der advarer fra genboernes på den anden side af gaden.

København, som den har eksisteret i 100 år, fra de store indlemmelser i 1901 til i dag, står i overhængende fare for at blive opløst efter afstemningen den 28. september. Jeg håber, at københavnernes vil stemme nej til deres gemte bys opløsning.

Derfor vil Den Konservative Gruppe stemme imod indstillingens 1. »a«, som omhandler en bydelsordning indrettet i overensstemmelse med principperne i en aftale indgået af et flertal af partier bestående af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Lars Hütters.

Den her nævnte bydelsordning vil betyde fjernelse af størstedelen af de kommunale aktiviteter fra Københavns Rådhus til en stribe lokale rådhus. Hovedaktiviteten for Borgerrepræsentationen vil i fremtiden være skatteudskrivning og fordeling af penge til de mange nye politiske beslutningstagere.

Med kun 4 foresøgsbydele i de sidste 3½ år er tæt ved halvdelen af Økonomiudvalgets tid gået med diskussion af fordelingsprincipper for pengeoverførslerne til bydelsrådene. Tænk, hvilken uproduktiv og åndsfortærende diskussion den nye struktur vil medføre, når 15 bydele vil slås om fordelingsprincipperne i et forsøg på at tirne sig den største del af kagen.

Indstillingens 2. »a«, der handler om en folkeafstemning i forbindelse med EU-afstemningen den 28. september om en bydelsordning, er Den Konservative Gruppe enige med forslagsstillerne i, men vi er helt uenige i temaet: Skal der med virkning fra 1. januar 2002 indføres bydelsstyrer i alle bydele i Københavns Kommune? Stemmer københavnernes nej til dette spørgsmål, vil de ikke dermed have tilkendegivet, om de ønsker de 4 bydelsråd fortsat, eller om de hellere vil af med hele dette populistiske misfoster, der hedder bydelsråd.

Derfor ønsker Den Konservative Gruppe, at det tema, jeg stillede forslag om i Økonomiudvalget, kommer til afstemning i aften. Temaet, københavnernes skal tage stilling til, er altså efter vores opfattelse følgende: Skal der med virkning fra 1. januar 2002 indføres bydelsråd i alle bydele i Københavns Kommune? Skal bydelsforsøget kun fortsætte i de 4 nuværende forsøgsbydele, eller skal bydelsforsøget ophøre fra 1. januar 2002?

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Der er ikke meget ræson i det tema, som flertallet er nået frem til. Det virker, som om man vil prøve på at gennemføre noget luskeri over for københavnere.

Indstillingens 3. »ak«, der vedrører den vejledende folkeafstemnings finansiering på indtil 3 mill. kr., vil vi støtte, og det samme gælder indstillingens 4. og sidste »ak«, nemlig at der oprettes servicecentre i alle bydele.

Hvis københavnere mod min forventning stemmer byens opsplining igennem, vil Den Konservative Gruppe umiddelbart efter stille forslag om en forræningsændring, hvor antallet af borgmestre reduceres til 1 plus 3 udvalgsformænd med virkning fra 1. januar 2002.

Ud over at over halvdelen af de kommunale opgaver udlisteres til bydelråd, er en betydelig del af Miljø- og Forsyningsforvaltningen overflødiggjort ved nyorganiseringen af el- og kraftforsyningen. Der er heller ikke mange hospitalsopgaver tilbage til den københavnske hospitalsforvaltning. Og den del af Kultur- og Fritidsforvaltningen, der ikke i løbet af det kommende år vil blive overtaget af HUR, vil ved en bydekkende bydelsordning blive overtaget af bydelrådene. Altså teaterstøtteordningerne, Sjællands Symfoniorkester og andre regionale kulturaktiviteter går til HUR. Biblioteker, medarbejderhuse m. v. udlisteres til bydelrådene.

Derfor må Bygge- og Teknikudvalget og Miljø- og Forsyningsudvalget slås sammen. Det samme må Sundheds- og Omsorgsudvalget og Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, og en sammenlægning af Kultur- og Fritidsudvalget og Uddannelses- og Ungdomsudvalget må også anses for naturlig.

Lad mig slutte med et oprigtigt håb om, at københavnere siger nej til en opsplining af København. Jeg håber ikke, Københavns historie i fremtiden skal kunne sammenfattes under overskriften »Fra Absalon til Kramer«.

**Inger Marie Braun-Viersø (B):** Vi er lige trådt ind i det næste årtusinde. Årtusindskiftet gav anledning til både at kigge tilbage og reflektere over, hvad der var sket, specielt i de sidste hundrede år, og til at kigge fremad.

Den 28. september i år skal vi kigge fremad og tage pejling af udviklingen i de kommende år. Der er 2 pejlemærker, som bør få betydning, når københavnere går til

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

valgurnerne. Det ene pejlemærke er, at grænser udviskes på grund af teknologi, infrastruktur og kommunikation. Arbejdskraft, virksomheder og kapital flytter sig over grænser som aldrig før. Derfor er der brug for internationale spilleregler, og derfor skal der stemmes ja til euroen.

Det andet pejlemærke er solidaritetsprincippet eller, som det også bliver kaldt, nærhedsprincippet. Det handler om, at beslutninger i videst muligt omfang skal træffes så tæt på borgerne som muligt både af demokratiske grunde og for at få tilpasset ydelser og service til lokale behov.

Derfor skal der også stemmes ja til, at der fra 1. januar 2002 indføres bydelsstyrer i alle bydele i Københavns Kommune.

Det er ingenlunde en optimal løsning, der ligger på bordet i aften. Jeg kunne også godt finde ud af at holde en tale, der ville være lige så kritisk som Søren Pindts, det er såmænd ikke så svært. Valget har stået imellem at være positivt over for det resultat, der nu ligger, ud fra en erkendelse af, at Rom ikke blev bygget på én dag, eller bare at finde de negative ting. Man kan vælge at sige, at her er et fundament, der kan bygges videre på. Det er det valg, Det Radikale Venstre har truffet.

Det Radikale Venstre ville meget gerne have haft Venstre med, og jeg kan anføre her, at jeg har næsten ligget på knæ for vores unge, charmerende Venstreborgmester for at få ham i tale i denne sag, men hans hjerte har været koldt som stål, thi bydelsråd og lokalt demokrati er ikke Søren Pindts kop te. Derfor mødte jeg en hardliner, der gentog, at København skal opdeles i selvstændige kommuner med skatteudskrivning. En sådan dagsorden har Søren Pindt hele tiden vidst var uigennemførlig, og jeg vil føje til: Uønskværdig.

Derfor sætter jeg et spørgsmålstegn ved, om Venstre ville have været med, hvis nu vi havde sagt ja til de ultimative krav fra Venstres side. Det vil jeg så lade hængende i luften med op til flere spørgsmålstegn bagefter. I kan selv sætte antallet på.

Der er især 2 store kameler, som Det Radikale Venstre har måttet sluge. Den ene er, at ordet »delegation« er blevet fastholdt. Til gengæld er betydningen blevet fortolket, og fortolkningen er med som bilag til aftalen i aften. Der er tale om »ekstern delegation«.

Det betyder, at Borgerrepræsentationen ikke kan foretage løbende instruktion om by-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

delsrådernes virksomhed. Det synes jeg er ret vigtigt. Det var i hvert fald meget afgørende for Det Radikale Venstre, at vi fik det stykke papir.

Den anden kanel er, at det er Borgerrepræsentationen, der ansetter bydelscheffen. Derfor er der foretaget en nøjere beskrivelse af, hvorledes bydelsrådet inddrages i ansættelsesproceduren. Jeg synes stadigvæk ikke det er nogen særlig hverken heldig eller ideel løsning. Men på den anden side er det Det Radikale Venstres vurdering, at det ikke skulle være udsigtsgivende for, om Det Radikale Venstre ville være med eller ej.

Kernen i sagen er et meget stort ønske hos Det Radikale Venstre om at styrke det lokale demokrati. Vi tror som sagt, at det giver større effektivitet, bedre ydelser, bedre service og et stort engagement, ikke mindst det sidste er vigtigt. Jo flere der bliver engageret og tager ansvar for byens udvikling, jo bedre vil det gå byen.

Jeg håber inderligt på et ja, og jeg glæder mig til den store opmærksomhed, som både valget den 28. og valget til bydelsråd efterfølgende vil skabe om forhold, der vedrører borgerne i deres dagligdag.

Bydelsrådene er kommet for at blive, og derfor er det selvfølgelig ikke den endegyldige løsning, der er fundet med den foreliggende aftale. Det er en aftale, man kan arbejde videre med. Aftalen giver borgerne mulighed for at få en struktur, der passer til det nye århundrede. Det er det, jeg synes er vigtigt. Og mange flere borgere får ansvar for byens udvikling. Dette sammenholdt med, at Borgerrepræsentationen nu får frigjort kræfter til virkelig at tage sig af det overordnede, tværgående, det langsigtede, betyder, at København vil opleve en dynamik som aldrig før. Det er en situation, der matcher alle de udfordringer, vi står over for i dette århundrede.

Derfor mener jeg, at det er en utrolig vigtig beslutning, og som sagt vil jeg gøre alt, hvad jeg kan, for at få overbevist borgerne om, at det er den vej, pillen skal peges.

**Lars Hutter (L):** Hvis det skulle være gået efter tur, så skulle det på nuværende tidspunkt have været Preben Møller Hansen fra Fælles Kurs, som skulle have holdt sin ordførertale. Jeg kan sige til Borgerrepræsentationen, at jeg skal hilse fra Preben, som har det godt. Han siger, at det var da også ... nå, det må man vist ikke sige ... at vi fik bragt ham ind på Rigshospitalet, for så kan han ikke holde den tale, hvor han skulle

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

skælde os alle sammen ud. Den er jeg nok heller ikke i stand til at holde på nuværende tidspunkt. Men altså, Preben har det bedre, og jeg skulle hilse mange gange.

Det er en historisk dag den 15. juni. Det er ikke hverdagskost for Borgerrepræsentationen, at de kommer med en visionær reform, som får en fantastisk betydning for Københavns udvikling. Det er for mig og for SOL først og fremmest visionerne, hvor vi oven i købet får to i en, om man så må sige.

For det første får vi bevaret vores elskede by København som en enhed, hvor vi får lov som københavnere til stadigvæk at identificere os som københavnere mod hele vores tusindårige historie.

For det andet er det en moderne tilværelse med, at borgerne kan deltage i beslutningerne, kan deltage i alt det, som beskæftiger dem i den københavnske hverdag, med daginstitutioner, med at følge med i mod pladsgaranti, med skoler, med plejehjem osv.

Der har selvfølgelig berettiget i aften været kritik af, at vi har talt om, at det her en historisk dag, og man har peget på, hvad det var, der beklageligvis skete på skammens dag i går i Borgerrepræsentationen med plejehjem. Min tilføjelse til det er, at jeg er helt sikker på, at hvis plejehjemmene havde været ude i bydelsrådene, så var det, der skete i Borgerrepræsentationen i går, ikke sket i bydelsrådene.

Det er en historisk dag, men vi skal også være opmærksom på, at selv om vi ved afslutningen af denne debat vedtager det i Borgerrepræsentationen, og selv om SOL også godt kunne have tænkt sig endnu mere gennemførte demokratiske tiltag, sådan som vi har det i dag i forsøgsbydelene, så er det ikke dermed gjort.

Det er nemlig også historisk på den måde, at for første gang i al den tid, jeg har været i Borgerrepræsentationen, så får jeg egentlig mit store ønske opfyldt, at vi skal ud i en folkeafstemning. Det glæder mig naturligvis kolossalt meget, at endelig, langt om længe kommer også den udvidelse af demokratiet, hvor man spørger københavnere.

Jeg vil også selvfølgelig sige, som andre har været inde på, at dermed er sagen selvfølgelig ikke afgjort. Det er folket, der suverænt skal træffe denne beslutning efter min opfattelse. Det giver ikke sig selv, fordi det kan vi jo allerede høre i aften i Borgerrepræsentationen. Der vil efter min opfattelse blive forsøgt ikke en visionær politik, men alle mulige former for bonaspænd, hvor alt det, der er fjernet fra visioner, vil komme ind i

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

selve den politiske kamp for at vinde denne enestående visionære reform for København.

Der vil jeg sige til os, der står med ansvaret for den visionære reform. Nu skal der altså lægges kræfter i. Nu skal vi sørge for, at denne folkeafstemning bliver vundet.

Jeg har en opfattelse af, at når en folkeafstemning går i gang, så bliver der ikke demmet op for politisk energi, så bliver der mulighed for at få frigjort politisk energi, som får en historisk rækkevidde for København. Jeg har den opfattelse, at det meget vel kan vise sig, at den folkeafstemning, der kommer den 28. september, om denne reform, kan blive en folkeafstemning om, hvad det er for nogle politiske kræfter, der kommer til at bestemme Københavns fremtid.

Jeg har selvfølgelig ikke noget imod, at det er de partier, som står sammen i forliget, som berer til og bevarer og udvider velfærdssamfundet og sikrer demokratiet. Det skal i hvert fald være SOL's indgang til den kamp, der er omkring folkeafstemningen, at det altså er en folkeafstemning om, hvad det er for politiske kræfter, der skal sammensættes i København og tegne fremtiden. Jeg mener, at der er en stor mulighed for, at det er de partier, der er i selve forliget, der bliver de partier, der tegner fremtiden.

Venstre har jeg lyttet til i aften. Søren Pind fra Venstre havde et meget afgørende argument, at da man konstaterede, at der i forligsteksten stod, at København skulle være en udelt by, så skulle der stemmes nej til denne her reform. Jeg synes, københavnere skal bemærke, at Venstre går ud i en folkeafstemning og faktisk anbefaler, at der skal stemmes nej til København. Det budskab skal bringes ud til hvert eneste sted i hele København, at Venstre står for, at det skal være et nej til København. Jeg synes, det er meget interessant, og ingen som helst københavnere skal være i tvivl om, at Venstres budskab er nej til København.

Jeg synes selvfølgelig også, at når vi skal i gang med denne her afstemning, så skal vi alliere os med alle de bevægelser, som har oplevet, hvilken fantastisk fordel det har været at være ind under bydelrådet. Jeg tænker naturligvis på det skændige forlig, der var her i oktober måned 1999 om forsørdreordningerne. Der tror jeg, alle forsørdre har iagttaget, hvordan man afviste dialogen over for forældrene, men hvordan bydelrådene fornuftigt og konstruktivt tog dialogen op.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi skal have alle de bevægelser med ind i jobbevægelsen, så ikke kun 15. juni, i dag, men også 28. september, bliver en enestående historisk dag. Det er jeg enig med Inger Marie Bruun-Vierø fra Det Radikale Venstre. 28. september bliver tærsklen, hvor vi træder frem og skaber en helt fantastisk, ny, dynamisk, demokratisk og folkelig udvikling i København. Jeg glæder mig så kolossalt til, hvordan og hvorledes at vi vinder den 28. september og sætter til dørs alle dem, der ikke har nogen som helst visioner om, hvordan København skal udvikles.

**A. Benhaddou (D):** Det var utroligt. Man skulle tro, at valgkampen allerede var sat ind, når man hører SOL føre sig frem heroppe på talerstolen. Forskellen er bare, at der er ingen folkelig opbakning til det her spørgsmål, kan man se på tilhørersplacernerne. Så lad os vente, indtil vi går ud på gaden, og så kan det godt være, folk gider være med.

Det er det, der bliver det store spørgsmål, og jeg tror, det er netop der for Det Radikale Venstre og SOL, kommer herop og prøver at overgøje den her stemning, så man kan forestille sig, at københavnere virkelig er ved at bryde sammen af glæde over, at de nu endelig kan få lov til at få bydele. Men realiteten er, at sådan er virkeligheden ikke. Den menige københavnere er totalt ligeglade med bydelrådet, det er sandheden. Oven i købet er der en stor skare, der er direkte modstandere af bydelrådene.

Men lad det nu være ved det. Det Radikale Venstre har sammen med Socialdemokratiet indgået et forlig om at sende det her spørgsmål om bydelrådenes fremtid til afstemning. Det må vi jo så anerkende, og så kan vi gå ud og melde hver sit til københavnere om vores syn på det her spørgsmål.

Som sagt er det en masse visioner og en masse romantiske politiske holdninger, der kommer heroppefra. Men jeg tror faktisk ikke, at det er det, som er spørgsmålet for den menige københavnere. Den menige københavnere lever en stresset tilværelse og ønsker servicen i nærheden og ønsker en forbedret service, en forbedret plejehjemssektor, en forbedret hjemmehjælpsektor. Det er alle de ting, som man nødvendigvis ikke behøver at have et bydelråd til at klare.

Derfor vil CD gå ud i valgkampen og fortælle – og det er jo det, jeg mener, der er noget kød på det her ben – den menige københavnere: Stem dog for en bedre service.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

Man behøver ikke at stemme på politiske borge rundt omkring i København for at opnå bedre service, det behøver man altså ikke. Og det er det, københavnere klager over.

Jeg hørte ved debatten i sidste uge om spørgsmålet om folkeafstemning eller ej, at man sagde heroppefra, at her er der tale om, at det spørgsmål vil få stor betydning for Københavns fremtid og dets styre. Ja, det kan jeg se, folk er nærmest ved at falde ned. Der var jo 5 eller 6 gange så mange mennesker heroppe i tilhørertogen i forhold til i dag.

Så rent ud sagt: Meld klart ud og sig, at københavnere ikke er interesseret i den romantiske drøm. Det er de ikke, man vil nærmest tvinge dem til det. Derfor har man selvfølgelig lagt spørgsmålet ud sammen med afstemningen om EU og ØMU. Ja, det er da klart. Folk vil nok sætte deres kryds, men jeg tror ikke, at folk er så politisk-romantiske omkring det her spørgsmål.

Man kan også sige, at der er selvfølgelig også, som det blev nævnt heroppefra, en vis uklarhed: Hvad nu hvis en bestemt bydel siger klart nej, og andre siger ja, og omvendt? Hvad gør man så? Det ligger der ikke i det her forslag, som ligger fremme.

Der ligger selvfølgelig heller ikke noget om: Hvad nu hvis københavnere samlet siger nej til bydelrådene? Hvad gør man så med de 4 forsøgsbydele? Jeg tror, vi talte om Københavns og dets fremtidige styre, der var så vigtigt. Men man siger bare: O.k., selv om københavnere stemmer nej, så vil vi gøre det, som passer os, og det vil sige, at vi fortsætter med 4 bydele, som vi hele tiden har gjort.

Så er der spørgsmålet om uddelegering af opgaver. Der har man så gjort det smarte, at man lægger aktivering og beskæftigelse ud til bydelrådene, har man lagt det op til. Jamen det er jo mærkværdigt. Man har jo lige netop for et par år siden decentraliseret opgaven omkring aktivering og beskæftigelse, netop for at få en bedre effekt, og netop nu, hvor der er sket en enorm forbedring omkring aktivering og beskæftigelse, går man ind og foreslår, at det skal lægges ud til bydelene.

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at man lige har taget den opgave fra lokalcentrene, netop fordi de ikke formåede opgaven, og nu går man ud og siger, at nu skal de tilbage til bydelrådene. Det vil vi bruge penge på igen. Det vil sige, at Center for Aktivering og Beskæftigelse, som ellers klarer vores beskæftigelsesproblemer så fremragende,

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

kan få lov til at få at vide: Nu er det slut med jer, nu skal I omorganiseres helt forfra. Det synes jeg er ret smart fra tilhængernes side.

Jeg vil ikke sige andet, end at CD klart går ind for aftalen om servicecentrene, fordi det forbedrer servicen for den enkelte borger, og hvis man oven i købet ønsker at vide, at vi allerede gjorde det i 1998, så kan man bare kigge på CD's budgettale i september 1998, fordi der sagde jeg tydeligt, at CD ønsker, at servicen bliver lagt ud lokalt, for det er det, der har betydning for den menige borger.

**Benite Frost (V):** Jeg tror nok, at jeg er et af de medlemmer her i Borgerrepræsentationen, der længst har snakket om, at det ville være en smaddergod idé, hvis vi fik bydelrådsråd i København.

Jeg hører til den del af det gamle Venstre, som sagde: Vi vil gerne have byen delt op i selvstændige kommuner med selvstændig skatteudskrivning. Det mener jeg stadig. Men det gør ikke, at jeg lukker øjnene for alle andre muligheder for at komme videre ad den vej, der måske kan føre til, at mine ønsker bliver opfyldt.

Da vi sidst diskuterede bydelrådsråd her i Borgerrepræsentationen, det er ikke så længe siden, udvalgte Søren Pind, at det nye Venstre i København vil noget andet. Jeg vidste godt, vi havde fået Søren Pind, men jeg vidste ikke, at det havde influeret på, at vi havde fået et nyt parti-program.

Men der blev det så udtalt, at man hellere så, at man ventede med de bydelrådsråd, hvis man ikke kunne få sin vilje med det samme.

Der må jeg sige, at de unge mennesker har jo meget travlt, og når de nu synes, de er nået så langt, som de er, jamen så er det jo klart, at hvis der kommer 15 bydelrådsråd, så må de også se på, jamen hvor er så de 6 borgmestre ud over en overborgmester henne, som vi har i København?

For det så må vi jo kigge på arterne og se: Jamen har man 7 borgmestre i Københavns Amt? Det har man da ikke, man har 1 – og sikken en! Det er jo så også helt klart, at så er der nogle ting, der vil blive anderledes i kommunen.

Jeg hørte borgmester Hans Thustrup Hansen sige, at han ville foreslå, at der skulle komme 3 borgmestre. Jeg synes, det er 3 for meget. Jeg mener, at overborgmesteren må

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

være nok, og så må vi have nogle udvalg til at klare resten af opgaverne. Det vil for øvrigt også være en økonomisk tale, som mange borgere ville kunne forstå.

Jeg synes, at vi skal sige: Jamen det her tager den tid, det tager. Vi skal lære sammen med borgerne, hvordan vi udvikler det nære demokrati i byerne.

Jeg synes også, at de undersøgelser, der har været af bydelrådene, hvad de har nået på den utrolig korte tid, med den meget dårlige start, vi gav dem, fordi vi var for længe om at komme i gang med forberedelserne til bydelrådene, at det gør, at jeg synes, de har klareret opgaverne meget flot.

Jeg har i de sidste dage brugt bydelrådet Valbys årsskrift som mødebordslæsning, og jeg synes, det er utrolig interessant, hvad de har opnået.

Så det, jeg vil sige, er, at selv om jeg går ind for opdeling af Københavns Kommuner i selvstændige kommuner med egen skatteudskrivning, så har jeg tid nok til at vente på, at den proces forløber stille og roligt, og jeg vil ikke lukke nogen dør for en udvikling. Derfor vil jeg også stemme ja til det forslag, der ligger her i dag. Selv om det ikke er min kop te, så mener jeg stadig væk, at vi skylder borgerne at give dem den tid, der skal til, før at den udvikling kommer.

Der er blevet sagt meget om lokalplaner, om, at det er ganske fordelagtigt, at lokalplanerne kommer ud til høring i bydelrådene. Jamen der har de jo været hele tiden. Jeg kan ikke rigtig forstå det, fordi så vidt jeg kan huske og se i de ting, vi har lavet, så er alle lokalplaner sendt ud til bydelrådene til høring, ligesom de bliver sendt til udvalgene. Så jeg ved ikke, hvad det er, der sker af ændringer, fordi man nu skal høre dem i lighed med, at udvalgene bliver hørt.

Jeg synes også, at man skylder københavnere at fortælle dem om, hvad der sker rundt om i Europa. Nu skal en gruppe her i Borgerrepræsentationen til Bologna i efteråret, hvor man har lavet en meget stor ændring af strukturen. Man har nedlagt Bologna som kommune og lagt det sammen med amtet rundt om og lavet en region, de kalder det en metropolis, som består af nogle og halvtreds selvstændige kommuner.

Den har nu fungeret i 3 år, og det bliver da interessant at komme ned og se resultaterne af den omstrukturering. Jeg synes, vi kan lære meget. Berlin har lige lavet en ny omstrukturering, osv.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg synes, det er spændende, og jeg glæder mig til at følge processen, og jeg vil som sagt stemme ja til forslaget.

**Bente Møller (Ø).** Jeg vil slet ikke tale om det forslag, der ligger til bydelråd. Det har vores ordfører, Morten Kabell, så glimrende gjort. Jeg vil derimod tale om den aftale, der ligger om servicecentre.

Når Enhedslisten ikke er med i den aftale, så er det ikke, fordi vi er imod service. Så er det, fordi vi er bange for, at det, der sker nu, er, at man opprioriterer servicen til borgerne generelt på bekostning af nogle af dem, der har allerlængst brug for service.

Allerede i dag er det jo sådan, at hvis man skal i kontakt med pladsanvisningen og skrives op, så går man op på sit lokalcenter, trækker et nummer på nummervullen og kommer til meget hurtigt hos en medarbejder, der kun har med daginstitutionspladsanvisning at gøre.

Vi har kæmpet en kamp, nogle af os i sidste periode for at få ældreområdet samlet, for at byens ældre kun skulle henvende sig ét sted. Det var det, der førte til en opdeling af de sociale lokalkontorer i lokalcentrene, som hører under Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, og Sundheds- og Omsorgsforvaltningens pensions- og omsorgskontorer hedder de så ude lokalt.

Lokalcentrene eller socialvæsenet er altså til stede. Bibliotekerne er til stede i lokalområdet. Skolerne er til stede i lokalområdet. Daginstitutionerne er til stede i lokalområdet.

Jeg ved godt, at man i Valby Bydel har lavet en servicebutik, det er en meget, meget stor historie, og der har man stort set flyttet hele socialforvaltningen ud i nogle skurvogne på Tofftegårds Plads, og der er det meget komplicerede ting, man klarer.

Hvad de her servicecentre skal indeholde, er der ikke nogen, der vil svare på. Hvad de skal koste, er der ikke nogen, der vil svare på. Fordi jeg en gang imellem skal have ændret min selvangivelse eller forsudsregistrering eller noget andet, så mener jeg, at det er sådan en perifer ydelse, som er det, de fleste borgere har brug for meget sjældent. Det er ikke så besværligt at tage linje 8 eller linje 2 eller cyklen eller noget andet ind til skattevæsenet. For øvrigt kan det meste jo klares på Internettet og en trykknaptelfon i

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

dag. Sådan er det med mange andre ting. Forestil sig i øvrigt, at den ekspertise skulle være til stede lokalt i 15 bydele. Det tror jeg ikke, nogen har.

Så det skitsescenario, vi ser i Enhedslisten nu, er, at nu skal vi have nogle servicecentre, som skal bemandede, og det skal de ved, at vi tager personale fra nogle af de institutioner, der er derude allerede i forvejen. Det vil sige, at så skal lokalcentrene, altså vores socialforvaltning, hvor Ombudsmanden havde en sag for nylig, hvor der var en pensionssag, der havde ligget i mere end 4 år. Jeg vil sige, jeg er ikke stødt på nogen, der har ligget i 4 år, men jeg har lige haft en revalideringssag, som ikke var færdigbehandlet efter 2½ år.

Man har kunnet læse i aviserne om, hvor store stabler låbet post, der ligger rundt omkring på de lokalcentre. De skal så afgive personale til et servicecenter for, at min datter, når hun skal bruge en daginstitutionsplads, ikke behøver at gå op sammen med dem, der skal hæve kontanthjælp. Eller hvad pokker er målsætningen?

I værste fald er det, I gør med den her aftale, at fjerne ressourcerne fra de af byens borgere, der har allerlængst brug for service, som er dem, der har den hyppige kontakt, nemlig de gamle, kontanthjælpsmodtagerne, de børnefamilier, der er i tæt kontakt, for at lave et tilbud til os mere velbjergete, der skal i kontakt med offentlige myndigheder en gang hvert eller hvert andet år.

**Lars Engberg (A):** Jeg synes, at Bente Møller talte meget til og om de meget vel-fungerende og måske også de meget veluddannede og dem, der kan finde ud af at bruge en trykknaptelfon og hvad ved jeg og kan finde ud af at bevæge sig rundt mange forskellige steder i en bydel, fordi man har brug for det offentlige.

Jeg synes ikke, Bente Møller talte til bistandsklienterne, jeg synes ikke, Bente Møller talte til pensionisterne. Jeg forstår ikke det, som vistnok var det afgørende argument, nemlig at nu tager man ressourcerne væk fra de svage på de steder, hvor de er for øjeblikket. Det gør man jo netop ikke, fordi man også flytter opgaverne væk. Det er da meningen, at de mennesker, der skal ansættes på servicecentre, også skal lave noget. Det vil sige, at de aflaster socialcentre og skattekontorer osv., hvor der i øvrigt er folk ansat

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ved serviceringen af borgerne. Det går jo lige op, så synspunktet holder ikke. Bente Møller.

Det var slet ikke det, jeg ville sige. Nu blev jeg bare lige inspireret her af det sidste indlæg. Jeg vil sige, at det har været meget vigtigt for Socialdemokratiet, at vi med denne aftale har kunnet kombinere 2 hensyn, som i virkeligheden måske godt kunne synes at være modsættede.

Det ene hensyn er, at vi ønsker og vil, at København er en hel og en udelte by, og det er også sagt før, at vi ønsker heller ikke indbygget i nogen form for bydelestyret noget, der ligner tendenser i retning af, at København bliver delt op. Det er det ene hensyn.

Og det andet hensyn, at vi ønsker at lægge beslutningerne så langt ud og så tæt på befolkningen, som man overhovedet kan af hensyn til opgavernes væretagelse. Det er det, som Inger Marie Bruun-Vierø og EU i øvrigt kalder subsidiaritetsprincippet. Det er jo fuldstændig rigtigt. Selvfølgelig skal opgaverne og beslutningerne lægges ud, så langt som det er rimeligt i forhold til løsningen af de pågældende opgaver.

Jeg synes, at den balance mellem de 2 hensyn, hensynet til den hele, udelte kommune, og hensynet til at lægge beslutningerne ud, er blevet godt tilgodeset i den aftale, som er indgået mellem 5 partier. Jeg vil da også godt som politisk ordfører for Den Socialdemokratiske Gruppe tage hatten over for de andre aftaltpartier for, at de har accepteret, at Socialdemokratiet havde dette ønske om at få en balance mellem 2 hensyn, som ikke umiddelbart er forenelige, men som det lykkedes at finde en fornuftig balance på i den model, der ligger nu.

Balancen hedder »ekstern delegation«. Det er selvfølgelig ikke det mest sindsoprivende udtryk, det er nok heller ikke lige præcis det, man skal bruge for at overbevise befolkningen om, at det er en fornuftig model, vi har brygget sammen.

Men det er alligevel et helt centralt begreb. Opgaverne kommer, med den aftale, der ligger, ikke ud til selvstændig væretagelse, men opgaverne lægges ud via ekstern delegation. Det væsentlige ved det er, at dermed understreger vi fællesskabet, vi understreger det fælles ansvar mellem Borgerrepræsentationen og de enkelte byråd. Vi understreger, at der er et fælles ansvar for løsningen af opgaverne. For vi lægger jo en række store,

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

centrale serviceområder ud til bydelestrådene. Skoler, daginstitutioner, hele ældreområdet osv.

Men Borgerrepræsentationen har stadig væk en forpligtelse, også på de områder, der bliver lagt ud til bydelene, nemlig at fastlægge de overordnede retningslinjer og rammer. Og jeg understreger »overordnede rammer«. Vi skal ikke ind og blande os i løbende små eller store sager. Vi skal naturligvis respektere, at bydelestrådene er folkevalgte. Men vi skal i BR formulere de overordnede mål, eksempelvis en pausingsgaranti, en integrationspolitik, en socialplan for bare at nævne nogle eksempler, og vi skal naturligvis også blande os, hvis et bydelestråd ikke overholder disse overordnede rammer, ellers ikke.

Den anden aftale, som jeg har været lidt inde på, nemlig den om servicecentrene, er vi også meget tilfredse med. Der er jo som bekendt næsten tilslutning fra samtlige partier, og det synes jeg da viser en bred vilje i Borgerrepræsentationen til at gøre en indsats for at forbedre servicen over for borgerne.

At så partierne bag den aftale kan have forskellig opfattelse af, om denne forbedrede service skal ske via bydelestrådene eller ikke, er for så vidt en anden sag, men det forringer ikke de rigtige tanker om servicecentre.

Må jeg så sige til Venstres ordfører, borgmester Søren Pind: Det må, synes jeg, være en underlig situation for Venstre at se på, at det er Enhedslisten og SF, som går ind og laver kompromiser for at få indfyldelse, men det gør Venstre ikke.

Søren Pind kalder det de brudte løfters forlig. Jamen det er jo en meget præcis beskrivelse af et hvilket som helst kompromis. Der er i hvert kompromis nogle løfter, som ikke bliver indfriet, af den enkle grund, at deltagerne i et kompromis jo aldrig får opfyldt 100 pct. de ideer og tanker, de ellers har. Så det ligger i et kompromis, at der er brudte løfter, eller at der er ting, man ikke har opnået.

Men Venstre står med de rene hænder, man har ikke villet have indfyldelse. Venstre har sagt: Enten vil vi have den rene vare, eller vi vil ikke have noget som helst. Jeg synes da, at hvis Venstres rene hænder også var fulgt op med en tilsvarende klarhed i tankegangen med hensyn til, hvad man egentlig vil, så ville meget være nået.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg vil godt sige om Søren Pinds bemærkninger om bredden i forliget, at det er jo bl.a. Venstres skyld. Det er jo bl.a. fordi Venstre ikke har villet gå ind og søge indfyldelse og påvirke resultatet. Men så vil jeg da i øvrigt sige, at 64 pct. er da ganske pænt, og det er faktisk 64 pct. af Borgerrepræsentationens mandater, der står bag denne aftale.

Selvfølgelig er der en række uklarheder, Peter Skarup var også inde på det, Søren Pind også, eller rettere sagt, der er en masse ting, der er en masse afgørelser, der er en række beslutninger og valg, der skal træffes fra nu af. Vi er i et forløb. Det kan ikke nytte noget, at man går imod en aftale, fordi der stadig væk er nogle beslutninger, der skal træffes.

Om det med klagerne har jeg tror, Martin Günter udmærket sagt, hvordan det forholder sig med det. Det er jeg også sikker på, at Søren Pind allerede har læst.

Må jeg sige til Thustrup Hanssen, og jeg tror også Søren Pind var inde på det, at nu er der så et par hundrede lokalpolitikere mere til at bestemme over befolkningen. Det er faktisk et, tror jeg, næsten direkte citat. Nu er der et par hundrede – jeg ved godt det er tre hundrede, men nu citerer jeg Thustrup: Nu er der et par hundrede lokalpolitikere mere til at bestemme over befolkningen.

Jeg synes, det er en meget interessant udlæsel, fordi det afspejler jo den opfattelse, Thustrup Hanssen og jeg tror også Søren Pind i virkeligheden har af lokalpolitikernes rolle, nemlig at vi er sat til at bestemme over befolkningen. Ja, vi er her for at træffe beslutninger, men det kunne jo godt være, at i og med at man fik et par hundrede flere lokalpolitikere, så blev processen måske lidt mere gensidig. Det kunne godt være, at processen faktisk blev sådan, at de folkevalgte faktisk fik bedre mulighed alene på grund af antallet for at kunne lytte til, hvad befolkningen sagde, og at beslutningerne dermed blev bedre.

Jeg synes, at der er en holdningstilkendevivelse i det ordvalg, det kan selvfølgelig have været tilfældigt, fra Thustrups side. Men på den anden side bliver det fulgt op også af en stillingtagen til de her bydelestråd, som er lidt betænkelige. Fordi det er da klart, at hvis det der med at være lokalpolitikere alene går ud på, at man er valgt, og så skal man sidde herinde og træffe beslutninger, ja, så vil næsten 55 også være for mange; så var det faktisk nemmere, hvis vi kun var 25.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Må jeg sige – og det er så til sidst, jeg ved godt, den blinker, men det bliver trukket fra tredje runde – til Martin Günter, som spørger, om vi så også vil, hvad skal vi sige, bakke aftalen op og anbefale et ja over for vælgerne til folkeafstemningen: Lad mig sige helt klart, at vi bakker aftalen op et hundrede procent, naturligvis gør vi det. Det, der står i aftalen om det her spørgsmål, er, at partierne bag aftalen ikke med aftalen er bundet til at have en bestemt holdning til, hvorvidt man vil anbefale eller ikke over for vælgerne. Sådan er det.

Det er en beslutning, som vi i Socialdemokratiet har tilrettelagt skal træffes efter sommerferien, og jeg vil godt sige, det kan ende med, ja, mange ting, men i hvert fald 3 ting. Det kan ende med, at vi anbefaler vælgerne at stemme ja. Det kan ende med, at vi anbefaler vælgerne at sige nej. Eller det kan ende med, at vi siger, vi vil gerne lytte til, hvad vælgerne siger ved folkeafstemningen, og så træffer vi en afgørelse. Det er de muligheder, der er, og det tager vi stilling til efter sommerferien.

Jeg vil godt sige, at det har været vigtigt for os i arbejdet omkring denne aftale, at det er den rigtige byrådsordning, som sendes ud til en folkeafstemning, og det synes vi, at det er.

1. næstformand (**litellen Hedemann**): Så går vi til anden runde, og det er Martin Günter, og der er 2 minutter tilbage.

Jeg skal sige til Peter Skaarup, der har bedt om en kort bemærkning, at det får Peter Skaarup efter Martin Günter, for vi har det system, at vi ikke har korte bemærkninger i første runde.

**Martin Günter (F)**: Jamen, jeg vil blot kommentere på et par enkelte af de ting, der er sagt heroppe.

Jeg vil starte med borgmester Thustrup Hansen – som igen ikke er til stede. Han startede heroppe med at sige, at nogle vil gøre det her til en historisk begivenhed, og så kiggede han op på tilhængerlogen og fandt ud af, at der kun var et par stykker.

Derefter fortalte han, at det her var den frygteligste dag, det var en sorgens dag i de 20, 25, 26 år, borgmester Thustrup Hansen har været medlem herinde, for København

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

står i overhængende fare for at blive opløst. O.k., hvis det ikke er en historisk begivenhed, hvis det faktisk var sådan, så ved jeg ikke, hvad en historisk begivenhed er. Men det var med gråd i stemmen, at borgmester Thustrup Hansen sagde det her, og jeg tror, han straks gik ud for at lønne øjnene, og han er ikke kommet ind endnu.

København står ikke over for opløsning, hvis det her bliver vedtaget. Det fremgår klart af aftalen, at København skal fortsætte som en hel og udeelt by. SF har accepteret med denne aftale, at sådan er det i den her aftaleperiode.

Der er stillet forskellige spørgsmål om: Hvad nu hvis dit og hvad nu hvis dat? De Konservative har foreslået, at man ud over at skulle stemme om, hvorvidt København skal have byrådsråd i alle 15 bydele, også skulle stemme om, hvorvidt København skulle have 4 byrådsråd eller ingen byrådsråd.

SF vil stemme imod disse ændringsforslag. Vi mener, at der er én ting til afstemning, og det er det løfte, som vi gav for 5 år siden. Det gav vi til Fremskridtspartiet. Det stemte, tror jeg, alle partier herinde for. Hvis byrådsrådene en dag skulle dække hele byen og gøres permanente, og som udgangspunkt er det jo en byordning, en byrådsordning, og der er ikke tale om en prøveperiode, hvis man siger ja til 15 bydele. Det betyder ikke, at den ikke en dag kunne afskaffes, for den sags skyld. Ligesom man kan indføre noget, så kan man vel også afskaffe noget. Men det afgørende er, at vi lovede for en årrække siden, at hvis der skulle være byrådsråd i hele København, så skulle der være en folkeafstemning.

Det har selvfølgelig ikke noget at gøre med, at hvis der så bliver sagt nej til den folkeafstemning, så siges der alene nej til, at der skal være byrådsråd i hele København.

Dermed er der ikke sagt nej til, at der skal være byrådsråd i 4 bydele.

Jeg mener, at det ligger helt klart bag aftalen, at udgangspunktet er, at hvis der siges nej, så skal byrådsrådene fortsætte i 4 bydele. Det kan selvfølgelig kun komme an på, at hvis det ender med et markant nej og herunder også et markant nej i de 4 bydele, ja, så er der måske noget, vi skal tænke over.

Men der er ingen tvivl om, det vil jeg gerne sige til Peter Skaarup, og det er der ikke noget mystik i, at hvis det bliver et nej, så er udgangspunktet det, der er i dag, nemlig at de 4 bydele fortsætter. Det er der ikke noget mærkeligt i. Hvis vi siger nej til euroen,

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

kan vi så derefter forudsætte, at så er der også et par andre ting, der falder bort i forhold til EU? Det havde da været dejligt, hvis det var sådan. Sådan er det desværre ikke. Sådan er det heller ikke i denne situation. Siges der nej til 15 bydele, så er det som udgangspunkt stadig 4 bydele.

Der blev også spurgt, hvis nu der er nej i én bydel, hvad så? Jamen udgangspunktet er, at hvis der er 50,1 pct. ja i København som helhed, så er der et ja, og så har de partier, der står bag denne affære, sagt, at så vil de gennemføre bydelrådet i hele København. Det kan da godt være, at der er 2, 3, 4 bydele, hvor der er et nej i, men det vil ikke forhindre, at man vil have bydelrådet i hele København.

Det er den fortolkning, som skal være af disse ting.

Peter Skaarup spurgte også lidt om, hvad det er for en kontrol, der skal udøves. Det fremgår klart af en skrivelse fra Indenrigsministeriet af 6. oktober 1999, at en kommune og en myndighed har pligt til at føre kontrol med opgaver, som man uddeliger. Men det har ikke noget at gøre med, at man skal føre en daglig kontrol. Det har noget at gøre med, at man typisk bliver gjort opmærksom på en eller anden ulovlighed eller noget andet. Det kunne være, at det er en borger, der klager over en sagsbehandling.

Det er ligesom Indenrigsministeriet. Indenrigsministeren fører kontrol med Københavns Kommune. Hvordan gør Indenrigsministeriet det? F. eks. ved, at Peter Skaarup henvender sig til indenrigsministeren.

Men det er jo heller ikke alle klager, man behandler, der står klart i det papir, vi har om det, at Borgerrepræsentationen har mulighed for at behandle klager, men man har ikke pligt til at behandle klager, medmindre der er tilstedeværelse af lovgivningen af en vis grovthed.

Derfor er det også noget vrøvl, som det her berømte organ JP København skriver i deres overskrifter, at der er vetoet fra Borgerrepræsentationens side i forhold til bydelserådene. Det er noget vrøvl, det er der ikke. Det er selvstændige bydelseråd, det er selvstændige forvaltninger, de har selvstændig kompetence, men de skal selvfølgelig lade være med at begå grove ulovligheder.

Jeg vil bare til sidst sige tak til Bente Frost, ikke fordi hun mener præcis det, som jeg mener i denne sag, eller fordi hun er en afviger i sin gruppe, det skal man ikke sådan

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

udnytte, men fordi jeg synes, at Bente Frost får demonstreret sammenhængen mellem det, som skal ske nu i det her forslag, og så de langsigtede mål, som man uden tvivl kan have, selv om de ikke er blevet opfyldt i denne omgang.

Jeg skal ikke yderligere fritte Socialdemokratiet om, hvorvidt de vil anbefale et ja. Vi har nu fået klart at vide, at man vil læge stilling til det her i de kompetente organer i august måned, og vi er selvfølgelig spændt på det og håber selvfølgelig på, at I vil anbefale et ja, også ud fra det gode, konstruktive samarbejde, vi har haft omkring denne her affære.

1. næstformand (**Helle Hedemann**): Jeg vil sige til Martin Günter, at nu er al taler-tid opbrugt. Så er der en del korte bemærkninger. Den første er Peter Skaarup.

(Kort bemærkning).

**Peter Skaarup (O)**: Jeg må nok sige, at forvirringen breder sig efter de 2 sidste indlæg. Lars Engberg, Socialdemokratiet, siger, at hvis det bliver et nej, så skal det være måske 4 forsøgsbydele, måske skal der slet ikke være nogen bydele. Martin Günter siger, at hvis det bliver et nej, så skal der være 4 forsøgsbydele.

Nu må vi forlange et klart svar fra de her forligspartier: Bliver det sådan, at hvis man siger nej til den her ordning, så bliver der ikke nogen bydele, så bliver der ikke nogen bydele, eller bliver det sådan, at der bliver 4 forsøgsbydele?

Det må vælgerne og Borgerrepræsentationen da have et klart svar på, og det må forligspartierne da have drøftet. Alt andet vil da være ulogisk. Det må være rimeligt, at vi får et klart svar på, hvad bliver udfaldet, hvis man siger nej. Uanset om det er 90 pct., eller det er 51 pct., må svaret da være det samme. Efter vores opfattelse må det altså være, at de her bydeleforsøg alle sammen stoppes.

(Kort bemærkning).

**A. Benhadjou (D)**: Med hensyn til aktiveringen og decentraliseringen og aktivering og beskæftigelse mente jeg selvfølgelig, at man valgte at centralisere aktivering og beskæftigelse fra lokalcentrene eller det, der hed socialcentre i sin tid.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

Sidst vi undersøgte procentvis, hvordan bydeleirådene klarede deres aktiverings- og beskæftigelsesindsats, var deres succeskriterier i bydeleirådene væsentlig lavere end i BR-kommunen. Det havde vi oppe i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget. Så er det meget interessant, at man netop lægger også det emne ud til bydeleirådene, lige det område. Det er den ene ting.

Det andet, der var interessant, var hr. Martin Günter, der kom herop og sagde, at såfremt en bydel siger nej ved denne afstemning, så ville de trods alt, hvis der kom et samlet ja over hele København, få det pålagt.

Jeg troede, det her skete i nærdemokratiets ånd, men det gør det åbenbart ikke. Man skulle nærmest tro, at det her skete i Stalins ånd, fordi det, der er tale om, er netop, at de bydele, der ikke ønsker nogen bydeleiråd, får det pålagt. Så lad være med at kalde det nærdemokrati, det er noget sludder og vrøvl.

(Kort bemærkning)

**Morten Kahell (Ø):** Til spørgsmålet om konsekvenserne, hvis folkeafstemningen den 28. september bliver et nej, så kan jeg da sige på vegne af Det Radikale Venstre og Enhedslisten, at SF's ordfører kan have én fortolkning af, hvad der skal ske til den tid, vi andre kan have en anden. Det er et spørgsmål, man må finde ud af, når sker, hvis det sker, og det skal vi nok finde ud af i Borgerrepræsentationen og blandt forligspartierne til den tid. Jeg tror i øvrigt ikke på det, så det er egentlig en hypotetisk diskussion.

(Kort bemærkning)

**Lars Engberg (A):** Jeg skal faktisk ikke forholde mig til det, andet end at sige til Peter Skaarup, at det er lige stærkt nok at så heroppe og citere mig for noget, jeg overhovedet ikke har sagt. Jeg har overhovedet ikke forholdt mig til, hvordan afstemningsresultatet skal fortolkes. Jeg har ikke sagt et ord om det. Så det er lidt mærkeligt at blive citeret på den måde. Jeg forholdt mig til eller jeg fortalte noget om, hvornår Socialdemokratiet har besluttet at tage stilling til det her, og hvilke muligheder der er.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så fortsætter vi talerrækken.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandling

Mødet 15. juni 2000

**Helle Sjelle (C):** Når vi nu skal have en folkeafstemning om bydeleirådets fremtid, så må man i det mindste forlange, at borgerne får ren besked om, hvad det egentlig er, de skal stemme om, og at de får et reelt valg.

Som det er i øjeblikket, så kan man jo frygte, også efter hvad man kan høre her i aften, at et flertal i BR vil gennemtvinge de 4 forsøgsbydele uden at høre folkets rest. Og så er den folkeafstemning, som vi står over for, efter min opfattelse mere vildledende, end den egentlig er vejledende.

Det fremgår tydeligt, at borgerne får bydeleiråd i samtlige 15 bydele, hvis de stemmer ja. Men hvis det bliver et nej, som vi jo også kan høre fra flere her, så kan man ikke være sikker på, at samtlige bydeleiråd inklusive de 4 vil blive opgivet.

Det er naturligvis positivt, at man vælger at spørge borgerne om bydeleiråd. Men vi kan jo frygte, at partierne bag forsøgsbydelene simpelt hen vil forsøge at indføre bydeleiråd ad bagevejen.

Den foreløbige fortolkning, man må anlægge indtil videre af den indstilling, der ligger, er, at borgerne skal pådømmes de 4 nuværende forsøgsbydele, uanset hvad de så end stemmer. Dermed bliver folkeafstemningen et demokratisk skalkeskjul, og det gentager jeg gerne for Martin Gubiter, for en usmagelig politisk rævekage mellem Socialdemokratiet, Det radikale Venstre og venstrefløjens partier.

Vi synes fra konservativ side, at det vil være mest rimeligt, mest fair, at borgerne får en mulighed for at vælge mellem bydeleiråd i enten ingen, 4 eller 15 bydele. Et kryds ved »ingen« vil således betyde en afskaffelse af de 4 forsøgsbydele og opgivelse af at udvide ordningen. For hvis de 4 forsøgsbydele reelt ikke er til afstemning, vil københavnere nærmest være tvunget til at stemme ja til bydele over det hele, for at kommunen ikke skal blive opdelt i A- og B-borger. Det er uanstændigt, og det grænser til fup.

De københavnske borgere har krav på at få en reelt valgmulighed, når vi nu beder dem om at gå til stemmeurnerne den 28. september.

(Kort bemærkning)

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Inger Marie Bruun-Viersø (B):** Jeg synes, jeg er nødt til at berolige Helle Sjelle, fordi der er en aftale, og der ligger ikke andre aftaler end den, der er lagt frem. Det vil sige, at røvelager eksisterer ikke. Det mener jeg trods alt må være rart at vide for Helle Sjelle, fordi det gør det nok nemmere at sove om natten, for det er ikke rart at vide, at 65 pct. af Borgerrepræsentationen har bagt en kage, som ligger skjult et eller andet sted.

Det, der jo sker i forbindelse med folkeafstemningen, det skal også lige siges, er jo, at den er vejledende, og ifald der ikke kommer et entydigt ja, så foreligger der en situation, som man skal finde ud af, hvordan man så skal tackle. Det er klart, sådan er det jo.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så er det Søren Pind, og Søren Pind har et halvt minut tilbage at tale i anden runde.

**Borgmester Søren Pind:** Så vil jeg godt på forhånd bede om at få det overført til tredje runde.

Hvad der bringer mig herop, er i første række Lars Engbergs indlæg, lad os kalde det det.

Lars Engberg sagde noget meget rigtigt. Han sagde nemlig, hvad aftalen egentlig indeholdt. Han sagde, at man deler ansvaret. Det er præcis pointen i denne ordning, man deler ansvaret, hvilket er ensbetydende med, at ingen har ansvaret. Det er derfor, det her forlig er Enhedslistens store sejrstrykke på Københavns Rådhus, for der bliver uklare kommandoveje, der bliver uklare ansvarsfordeling og ansvarsplacering, men der bliver fri adgang til pengekasen.

Jeg vil bare rose Lars Engberg for at være så ærlig at lægge det her åbent frem for Borgerrepræsentationen. Det synes jeg er meget, meget positivt, fordi så har vi andre da i hvert fald et meget klart budskab at gå ud og præsentere for københavnerne.

Lars Engberg spørger videre, om ikke jeg føler, det er en underlig situation, at Enhedslisten og SF har indgået kompromiset. Han bruger endda udtrykket, at et kompromis jo altid er brudte løfter.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Sådan er det ikke for Venstre. Jeg tror ikke, vi har brudt nogen løfter i forbindelse med at indgå et kompromis med Socialdemokratiet. Men det kan være, det er ensidigt, og den debat skal vi i øvrigt ikke tage nu.

Men lad mig sige én ting, at hvis Lars Engberg har det dårligt med, at SF og Enhedslisten er her, og synes, det er en underlig situation, så skulle jeg være den sidste til at kritisere det, for det er jeg selvfølgelig enig i.

Men jeg er nødt til at spørge Socialdemokratiet, hvad man egentlig havde foreslået sig, når man insisterede på, ja, gjorde det ultimativt, det gjorde man nemlig over for mig, at der i den pågældende aftale skulle stå – og så kan Martin Gümter kaste sig ud i en længere juridisk diskussion om, hvor lang tid varigheden af den her aftale er, og læser det egentlig, eller tæller det ikke – at der i dette papir skulle stå, at København er en hel og udelt by.

Jeg takker naturligvis meget for den åbenhjertige invitation til Venstre til at deltage i muligheden for at indgå i en sådan aftale. Men jeg tror, at netop de, der har studeret Venstre igennem de sidste mange år her i Borgerrepræsentationen, ved, at er der én ting, vi desværre ikke kan skrive under på, så er det en aftale, hvor det står i. Det kan vi ikke.

Derfor vil jeg bare sige, at Socialdemokratiet og Enhedslisten og SF har så valgt at indgå en aftale. Jeg synes, det er underligt, men jeg synes også, det er meget sigende for indholdet af aftalen, at der er plads til Enhedslisten i den.

Så er der det der med de 300 politikere, og ikke 200, som Thustrup vist kom til at sige, de 300 ekstra politikere. Jeg kan også forstå, der nu er kommet flere forslag til, hvordan Borgerrepræsentationen skal indrettes bagefter, men som sagt fremgår det jo altså ikke af aftalen.

Det, der står fast, er, at der i København nu – om ikke andet så til »regeren«, hvis det er et udtryk, som Lars Engberg bedre kan kapere end »bestemmen«, som heller ikke lige er min kop te – er næsten lige så mange politikere, som der er i Europa-Parlamentet. Det skal vi nu have i København. – Er i alletiden også taget fra tredje runde? Det hele er slut.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Bente Møller (Ø):** Jeg synes næsten, det er synd for Søren Pind, at jeg skal have ordet nu, for jeg kan forstå, at han synes, det er meget kedeligt, at der er plads til mig. Det er jeg jo lidt ked af. Jeg synes da ellers nok, vi plejer at kunne have det rimelig rart sammen.

Lars Engberg er jo den eneste, der har villet kommentere, hvad de her servicecentre var for noget. Jeg blev ikke kloget af det. Lars Engberg sagde: Skal der tilføres ekstra personale, eller skal skattevæsenet decentraliseres, eller hvad er det, man har foreslået sig?

Familie- og Arbejdsmarkedsförvaltningen har gennemgået en målrettet opdeling i teams, sådan at de borgere, der har mest behov for hjælp, kun skal rette henvendelse ét sted, her er handikapteam, her er team for voksne, her er børne- og familieteam og her er serviceteam for det, der så ellers er det løse. I serviceteamet er der hvert eneste sted mindst én pladsansøger. Jeg kan forsikre jer, at pladsansøgningen er der, hvor der er kortest ventetid i Familie- og Arbejdsmarkedsförvaltningen overhovedet. Hvis man henvender sig som borger, kommer man stort set til med det samme.

Så vil jeg påstå, at vores påstand om, at det, vi risikerer, er, at nu skal vi tage nogle specialister fra nogle af de ting, vi allerede har liggende ude decentralt, og så skal vi gøre dem til generalister, helt i modsætning til den personalepolitik, der har været hele tiden, hvor man har sagt, at det var meget godt i sin tid med bisandsloven, hvor en hvilken som helst skulle kunne det hele. Her sagde vi for et par år siden, at fordi man er god til at arbejde med ældre, er det ikke sikkert, at man er ekspert i at afvænne narkomaner. Så vi skal have nogle til de forskellige områder, nogle, der er dygtige til det.

Er det dem, der nu skal flyttes over i en servicebutik og gøres til generalister? Hvis det er det, så må Enhedslisten da have ret i, at den målrettede service til de grupper, der har aller mest behov for den, bliver lavere. Medmindre det, der også ligger i aftalen, er, at nu skal vi have nogle flere offentligt ansatte i København, nu skal vi oprustet, så den generelle service bliver bedre. Det er ligesom ikke det, jeg har hørt.

1. næstformand (**Helle Hedemann**): Så er det Lars Fluiters, der har 3½ minut tilbage i 2. runde.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Lars Høftters (L):** Må jeg allerførst have lov til at konstatere, at de partier, der er imod den demokratiske reform her i København, ikke har kunnet komme med nogen som helst visioner om, hvordan som alternativt København så skulle udvikles.

Må jeg dernæst have lov til at stille det spørgsmål til de politiske partier, som stiller spørgsmål omkring folkeafstemningen, og så vil jeg bede dem om at forholde sig og svare ærligt: Ligger det ikke i Borgerrepræsentationens fulde vedtægter at kunne vedtage en bydeelsordning? Er det ikke fuldstændig Borgerrepræsentationens, de, der er valgt her i denne periode, fuldstændig suveræne ret at vedtage en bydeelsordning? Hvis man er ærlig, så vil man selvfølgelig svare ja til det.

Det, der er utrolig spændende i forhold til den visionære demokratiske reform med 15 bydele, som de pågældende partier lægger frem, er, at man så også oven i købet kobler det demokratiske virkelige folkelige aspekt til, at folket bliver spurgt, at de kan være med til at afgøre de her ting.

Hvor var Venstre henne, da vi i går aftes annodede om, at et forslag, som absolut under ingen omstændigheder har noget som helst politisk, folkeligt mandat, om lukning af plejehjem, skulle man spørge befolkningen om? Hvor var Venstre så henne? Hvor var Helle Sjølle og De Konservative henne? Uha, uha, jo, nej, der skulle ildtes ikke spørges nogen befolkning om det. Måge til udemokratisk makværk skal man lade længe efter.

Hvor var Benthardou herne? Hvis Benthardou er en ærlig politiker, så ville man da sige, at det er da fantastisk godt, at den demokratiske reform, hvor befolkningen får lov til at få medindflydelse og deltagelse i en lang række af de sager, som vedrører det daglige liv: Døgninstitutioner, skoler, pladegaranti, plejehjem – plejehjem, venner, som Venstre stemte ned i går, at der skulle være en folkeafstemning om, som De Konservative stemte ned, at der skulle være en folkeafstemning om, som Benthardou stemte ned. Måge til lykkeligt, måge til værdighed.

Jeg vil bare sige til dem, jeg har indgået forlig med, at det her er et led i kampen om Københavnernes hjerte for den demokratiske reform. De der værdige partier skal ikke have lov til at bilde Københavnerne ind, hvad det her drejer sig om. De er fundament-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

alt udemokratiske, som ikke engang i de mest vigtige spørgsmål, vi har i denne by, vil lade københavnere få lov til igennem en folkeafstemning at tage stilling. Det gør vi, vi er de sande demokrater.

Derfor siger jeg, at kommer der det flertal, hvad jeg forventer, så er der også et flertal, som garanterer, at de pågældende partier ser videre frem end politik her i København. Så kan de stå på sidelinjen, Venstre og De Konservative og CD, og se til, så har de selv sagt nej.

Jeg forventer, at befolkningen støtter op omkring og siger ikke kun ja til bydelsordningen, men også, at de partier fører København og bydelsordningerne videre frem i dette årtusinde.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Så er det Peter Skaarup, og han har 1/4 minut tilbage i anden runde.

**Peter Skaarup (O)**: Jeg skal knytte et par enkelte kommentarer til de meget, meget spendende og engagerede indlæg, der har været, som vi har her i dag om bydelsforsøgene.

En af kommentarerne handler om det indlæg, som Lars Engberg kom med, som jeg åbenbart havde misforstået. Det er altså ikke rigtigt, at Socialdemokratiet har indgået en aftale, der betyder, at man ikke er klar over, om bydelsrådene kommer til at fortsætte i fuldt flor, 4 bydelsråd eller slet ikke nogen bydelsråd. Der er ikke nogen holdning hos Socialdemokratiet her, man venter indtil senere med at tage stilling.

Alligevel behandler vi i dag en sag og en sagsbeskrivelse, hvor partnavnet Socialdemokratiet står nævnt masser af steder, at holdningen altså er, at der skal være en folkeafstemning, hvor valget står mellem, om der skal være en bydelsordning eller ej. Udfaldet af det bliver enten, at der skal være fuld bydækning med bydelsråd, eller også skal der være 4 bydelsrådene. Sådan læser jeg teksten, og jeg tror, de fleste vælger, som læser den her tekst, der skal stemme den 28. september, vil læse den på samme måde, hvis de når så langt ned igennem teksten.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Fori det står meget klart der, at det er valgmulighederne. Så derfor, hvis Socialdemokratiet ikke har nogen holdning i denne sag, men venter med at tage stilling, så bør de meddele det meget tydeligt. Fordi sådan tror jeg ikke, Borgerrepræsentationens medlemmer har opfattet situationen, og jeg tror heller ikke de, der har fået med i medierne, har opfattet situationen sådan. De opfatter situationen sådan, at Socialdemokratiet mener, at der skal enten være en bydekkende ordning, eller også skal der være 4 forsøgsbydele, hvis vælgerne siger nej.

Her er det så, at der jo er, og det kan vi godt høre, en afgørende uenighed mellem forligspartierne, og det har vi ikke fået aklaret her i aften. Ikke nogen af forligspartierne er enige – jo, måske Enhedslisten og De Radikale udtrykte sig nogenlunde enslydende, nemlig at de ikke var helt enige i det, Martin Günther fra SF sagde. Men det betyder jo så også, at de heller ikke er helt enige i det, som Lars Engberg fra Socialdemokratiet siger.

Så forvirringen breder sig. Det er sådan en søbeopera, som man kunne forudsige, fordi denne her affære er så løs i fugerne og så upræcis, som den nu er.

Det kan godt være, det er et forligs konsekvenser, men der må jeg så bare sige, at sådan handler man jo ikke med vælgerne. Vælgerne vil jo have, at når de stemmer på Socialdemokratiet, så sættes krydset altså ud for Socialdemokratiet, når de går hen på valgdagen. Når de stemmer ja til den fælles mønt den 28. september, så betyder det, at man får ØMU'en. Hvis man stemmer nej til ØMU'en, så betyder det, at man ikke får ØMU'en. Det kan ikke betyde alt muligt andet. Altså man kan ikke opfinde en masse nye ting, som det her kan betyde, enten at der skal være 4 forsøgsbydele eller ingen forsøgsbydele, hvis det bliver et nej. Der må være et klart svar. Vælgerne må vide: Det er det, vi får, hvis vi siger nej.

Det er derfor, jeg mener, at den her debat i og for sig har været spildt, fordi der ikke er kommet noget svar. Det er stadig lige så uklart, som det står i selve sagsbeskrivelsen her.

Så vil jeg også lige sige til Martin Günther, der går i rette med en overskrift, Jyllands-Posten vistnok har haft, at det her giver en retorek til Københavns Kommune og Borgerrepræsentationen. Det er i hvert fald også i strid med det, som Socialdemokratiet har sagt. Socialdemokratiet har sagt, at hvis der opstår problemer med ulovlige forhold

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

på hjemtjenhjælpsrådet, så skal Borgerrepræsentationen kunne skride ind, noget, vi er fuldstændig enige i i Dansk Folkeparti.

Men det ville også betyde, at der skulle være en vetoet, men det er noget, Martin Günter og SF aviser. Nej, Borgerrepræsentationen har ikke nogen vetoet, det er bydelsene, der bestemmer.

Jå, hvad skal man næsten tro og mene. Jeg kan kun tro, at vælgerne gennemskuer det her mærkelige forlig, upræcise, uigennemtænkte ting, der ligger i det, og stemmer nej. Det vil vi i hvert fald anbefale vælgerne at gøre.

1. næstformand (**Hellen Hedemann**): Og så sluttede talsliden også for Peter Skaarup.

(Kort bemærkning.)

**Martin Günter (F)**: Det er Peter Skaarups lidt grøn med forligspartierne her om, at de ikke ved, hvad de er enige om eller ikke enige om, som om der skulle være nogen uenighed.

Der står i indstillingen på side 2 nederst og side 3 øverst, og det tror jeg, vi alle er enige om, hvad vi nemlig ikke er enige om:

»at der ikke er enighed om, hvorvidt der fra næste valgperiode skal gennemføres en bydækkende ordning, eller om der skal gennemføres forsøg i yderligere en valgperiode i de nuværende 4 forsøgsbydele, før der træffes endelig beslutning ...«

Det vil sige, at vi ikke er enige om, hvorvidt det er det ene eller det andet, altså hvorvidt det ender med en bydækkende ordning, eller det ender med yderligere 4 bydele i en forsøgsperiode. Men vi er enige om, at det er en af tingene.

Med hensyn til vetoet lykkedes det lige for Peter Skaarup at få drejet den der lidt. Har Indretningsministeriet vetoet over beslutningerne i Borgerrepræsentationen, Peter Skaarup? Nej, selvfølgelig ikke. Når der er tale om en vetoet, så er det på en eller anden måde en generel bestemmelse om vetoet. At Københavns Kommune skal føre tilsyn med, at der ikke begås ulovligheder i bydelene, er ikke det samme som at der er ve-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. Juni 2000

toret. Selvfølgelig har man ret til at omgøre en beslutning, hvor der er begået en ulovlighed. Det vil være urimeligt andet.

(Kort bemærkning.)

**Lars Engberg (A)**: Jeg ved ikke, om det er min evne til at formulere mig, der er noget galt med, eller min evne til at høre, hvad andre folk siger. Men nu er det anden gang i aften, jeg simpelt hen ikke forstår, hvad Peter Skaarup siger. Jeg prøver, jeg prøver faktisk, men det kan altså ikke lykkes. Jeg forstår ikke det der, det er meget kunstigt, Peter Skaarups forsøg på at beskrive, hvad de 5 airtalepartier mener om forskellige ting. Jeg forstår ikke, hvad han siger. Jeg er ked af det.

Så vil jeg i øvrigt sige, at det er sådan set vores afgørelse i Socialdemokratiet, hvad vi beslutter, hvad vi vil gøre, og det kan jeg ikke rigtig se kommer andre ved.

(Kort bemærkning.)

**Peter Skaarup (O)**: Jeg prøver lige en gang til for prins Lars.

Med hensyn til, at Lars Engberg ikke rigtig forstår, hvad det her handler om, og hvad det er, jeg har sagt, så vil jeg bare lige faktisk sige det samme, som Martin Günter sagde for lidt siden.

Fori der står nemlig i aftalen, at der er 2 muligheder, det er på henholdsvis side 2 og 3. Der er den mulighed, at man laver forsøg i en bydækkende ordning, eller man laver forsøg i yderligere en valgperiode i de nuværende forsøgsbydele, afhængigt af, hvordan folkeafstemningen falder ud. Men der nævnes ikke nogen steder muligheden for, at forsøgsbydelene helt ophører, altså at der ikke er nogen forsøgsbydele.

Så er det, jeg siger, at der jo altså er en afgørende uenighed her, fordi Lars Engberg siger, at Socialdemokratiet godt kan gå hen og anbefale i sidste ende, at man slet ikke får nogen forsøgsbydele, hvis det bliver et nej ... (*Afbryde læs*). Nå, det kan Socialdemokratiet ikke. Det må så Lars Engberg svare på, det kan man ikke finde ud af.

Lars Engberg sagde altså tidligere, at det havde Socialdemokratiet ikke taget stilling til. Men der er det så jeg siger, at det er der taget stilling til i den her aftale, for den nævner kun de 2 muligheder, den nævner ikke muligheden, at man kan få en ordning,

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

hvor der slet ikke er nogen forsøgsbydele, og det vil jo være den logiske konsekvens, hvis vælgerne siger nej til det spørgsmål, de bliver stillet. Så forventer vælgerne selvfølgelig, at det er slut med bydele, helt slut.

**Ole Henriksen (C):** Det er jo ikke underligt, at forvirringen breder sig, fordi udtalelserne fra forligspartierne giver jo anledning til denne usikkerhed.

Nu har vi fået teksten udlagt meget klart af Martin Günter: Der er kun de 2 muligheder. Så hører man Enhedslistens repræsentant fra talerstolen, der klart siger: Der er mere end de 2 muligheder, for der er i hvert fald ikke taget stilling fra De Radikales og Enhedslistens side til, hvad der skal ske ved et nej.

Så der er i hvert fald en uenighed nu mellem 3 af partierne. Socialdemokratiet har som sædvanlig totalt uld i munden: Vi mener ikke noget før engang i august, når de, der beslutter for os herinde, har besluttet, hvad vi skal mene. Det er dog ren tale, det synes jeg er helt klart. Vi siger ikke noget, vi skriver kun under på noget, som desværre viser sig uforståeligt indtil videre, men det må I leve med. Så må vi andre jo bare håbe, at det afstemningssystem, som man sætter foran folk den 28., måske er lidt klarere.

Men når nu SF ligesom er så afklaret, så betyder det også, at man i hvert fald har valgt at sætte demokratiet ud af spil ... (*afbrydelse*). Jo bestemt, Martin Günter. SF har bevidst valgt, at befolkningen ikke skal have mulighed for at fravælge de 4 bydeleforseg. Det har SF ikke ønsket mulighed for. Der skal ikke være nogen i København, der har mulighed for at nedlægge de 4. Den mulighed ønsker Martin Günter og SF ikke, og Martin Günter mener, at de øvrige forligspartier har skrevet under på det.

Enhedslisten og De Radikale siger: Det tager vi stilling til, når vi kender valgresultatet. Men de siger samstemmende: Vi vil ikke have, at vælgerne skal have den mulighed for at bestemme, om de 4 bydele skal fortsætte eller ej. Hvis de ønsker, at vælgerne skal sige ja til et eller andet, hvorfor lader de så ikke vælgerne tage stilling til det spørgsmål den 28. september, således som afstemningstematet er lagt frem? Det er jo uendelig klart fra konservativ side.

Ønsker man, at de nuværende 4 forsøgsbydele skal have lov at fortsætte, mener man, at befolkningen er så dum, at den ikke kan svare ja eller nej til det? Mener SF, at

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

demokratiet bedst kan komme til sin udfoldelse ved, at SF herinde på forhånd har bestemt, at det skal befolkningen ikke have lov at svare på? Det må åbenbart være essensen af den demokratidebat, vi er i.

Lars Hutterers bemærkninger har jeg lidt svært ved at forholde mig til. Vi har faktisk givet udtryk for ved vores ordfører, at vi ønsker denne folkeafstemning, at lade folket få lov til at bestemme. Hvis det er at sætte demokratiet ud af spil, Lars Hutterers, så forstås jeg ikke en dyt af det hele.

Men når Lars Hutterers ikke ønsker, at befolkningen skal have lov til at bestemme, om der også skal fortsættes forseg i de 4, eller man slet ikke vil have noget, så er det vist Lars Hutterers og SOL, der sætter demokratiet ud af spil, og det må så være Lars Hutterers' problem.

(Kort bemærkning).

**Lars Hutterers (L):** Nej, jeg mener, at selve spørgsmålet om folkeafstemning er De Konservatives problem, fordi De Konservative anfører, at det er en vejledende folkeafstemning, hvor egentlig retten til at træffe den endelige afgørelse ligger i Borgerrepræsentationen.

Så vil jeg sige, at for SOL's vedkommende ligger det helt klart, at hvis der bliver stemt nej til bydele, så vil vi i allertøjeste grad vurdere, om de 4 forsøgsbydele kan fortsætte. Det, der er problemet, er, at hvis der bliver stemt ja i de 4 forsøgsbydele, så er det SOL's indstilling, at så fortsætter de. De andre steder vil SOL ikke være med til det.

(Kort bemærkning).

**Ole Henriksen (C):** Hvis jeg skal tage Lars Hutterers ... (*afbrydelse*) ... kan Lars Hutterers så ikke komme herop og forklare, hvorfor han så ikke vil have, at der skal være et særligt afstemningspunkt, så disse mennesker rent faktisk kan stemme om, om de ønsker de 4 eller ikke 4? Kan Lars Hutterers ikke fortælle heroppefra, at det kan man ikke lade folk derude vurdere; det vil SOL's repræsentant herinde på tinge vurdere selvstændigt på befolkningens vegne? Er det det, Lars Hutterers siger?

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

(Kort bemærkning)

**Lars Hutterer (L):** Ja, det skyldes den enkle demokratiske situation, at i de enkelte bydele, hvor de 4 forsøgsbydele er i funktion i øjeblikket, mener vi ikke, det er demokratisk, at f.eks. andre bydele bestemmer, at de pågældende bydele ikke må fortsætte med deres forsøg. Det skyldes det.

Så derfor er situationen ganske enkel for SOL: Bliver der stemt nej i København generelt, så bliver der ikke 15 bydele, men hvis der bliver stemt ja i de 4 forsøgsbydele, så er det SOL's indstilling, at de skal fortsætte, fordi så har lokalbefolkningen i de pågældende områder stemt ja.

**Mikkel Warming (Ø):** Bare meget kort. Under ingen omstændigheder vil de 4 nuværende forsøgsbydele fortsætte i deres nuværende form. Det ligger jo, at hvis der er en situation, hvor de fortsætter, så bliver det på det aftalegrundlag, som ændrer nogle ting i forhold til det nuværende.

Det var ikke det, der kaldte mig berop. Det var, at egentlig kan der nogle gange være behov for en samtidshistoriker, der følger den københavnske politik ret nøje. Denne samtidshistoriker – hvis en sådan findes og har tid og lyst til at beskæftige sig med København – vil om føje tid, kort tid formentlig, når Venstre brager ud i en rængende kampagne til bydelrådene, formentlig kunne få nogle meget muntre timer og uger til at gå med at finde ud af, hvad der egentlig var, der skete fra 1995 til 2000, da Venstre, Danmarks Liberale Parti, ændrede sig fra et parti, der gik ind for decentralisering og bydelråd, til et parti, der var modstander af decentralisering og bydelråd.

Vi kan se det i aften eller høre det i aften fra borgmester Søren Pind, at det der med decentralisering og bydelråd, som fyldte meget for den Venstregruppe, Søren Pind var en nyvalgt del af i sidste valgperiode, slet ikke betyder så meget mere. Nu handler det mere om at slynge om sig med fraser sammen med De Konservative og Dansk Folkeparti om at se nu, nu vælger man blot en masse nye politikere, og så går det nok ikke bare ad Pommern til alt sammen.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det er interessante argumenter, der kommer. Hovedargumentet, som det er fremført heri aften, er, at nu vælger man 300 nye politikere og puh, badr, hvor er det alt sammen noget skidt.

Ud fra samme logik må det være rimeligt for Venstre at overveje, om ikke nogle af de mange tusinde kommunalpolitikere, der findes i det her land, egentlig er ret overflødig. Er det egentlig ikke et ret overflødig led, når man nu i større sammenslutninger, amter, regioner, lande, EU, kunne træffe beslutningerne mere rationelt, sikre, at der ikke var ubæredelighed i kompetencefordelingen, og sikre sig, at der ikke udbrød kaos og anarki omkring, hvad det var der skete?

Det burde være den logiske konsekvens og er vel egentlig også udtryk for, at Venstres stemmeafgivning den 28. september er ganske konsekvent, meget konsekvent endda. Venstre ønsker at fjerne pengepolitikken fra et demokratisk forum og stemmer ja til ØMU'en. Venstre ønsker ikke, at kommunale beslutninger lægges tættere på borgerne, og stemmer nej til bydelråd.

Det er interessant, og en samtidshistoriker må kunne få mange muntre stunder ud af at overveje, hvad det var der skete, da højskole-Venstre med friskindet, tolerancen og decentraliseringen i fokus for sit arbejde tabte endegyldigt til handelshøjskole-Venstre i København. Hvad var det, der skete, dengang demokrati blev et spørgsmål om rationalitet og kompetencefordeling og ikke et spørgsmål om at træffe beslutninger så tæt på borgerne, som det er muligt overhovedet?

Venstres borgmester undrer sig over – man kan så også undre sig over, at han undrer sig, var jeg lige ved at sige – at der er plads til Enhedslisten i en aftale om nærdemokrati, der handler om at bringe beslutninger tættere på borgerne. Vi synes nu, det er meget fornuftigt, for vi vil nærdemokrati, vi vil, at københavnere bliver mere inddraget i de beslutninger, der tages, får mere indflydelse på det. Derfor synes vi, det er rimeligt – vi synes, det er en udmærket aftale, der ligger – at beslutningerne ligger tættere på borgerne.

Venstre ved vi, hvor vi har: De vil topstyring, de vil centralisme på europæisk plan, på nationalt plan og på kommunalt niveau. Venstre ved vi, hvor vi har. Til lykke med det.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Hanne Dahlrup (A):** Det er jo, som mange andre før mig har sagt, en historisk dag i dag.

Jeg blev meget glad, da jeg så den tekst, der ligger til forsettelsen af bydeleirådene. Jeg synes, der nu er kommet lidt vingsus ind i forsamlingen. Jeg synes, vi nu får mulighed for at vise københavnerne, at vi tror på, at de kan, at de vil, at de vil tage et medansvar.

Men så bliver jeg godt nok grumme ked af det, når jeg så hører resten af debatten. Der har været mange flotte holdninger her, men resten af debatten har gået meget på: Og hvad så med de 4 forsøgsbydele, hvis nu, såfremt, ifald det bliver et ja eller et nej, fordi det er jo sådan set ligegyldigt, om det bliver et ja eller et nej? Så er man lidt uenige om, hvad så med dem.

Der er der så igen brug for lidt historieskrivning. Det, vi lovede, da vi i sin tid besluttede de 4 forsøgsbydele, var, at hvis forsøget skulle udvides enten som en permanent ordning eller som et forsøg til resten af kommunen, så ville man spørge borgerne i København: Synes I, det er en god idé?

Vi lovede ikke borgerne i København, at vi ville give dem samme omgang, som man har herinde en gang imellem, hvor man stemmer på kryds og tværs om 7 eller 8 »ak'er, hvor alle bliver dødhængende forvirrede og ikke forstår, hvad det handler om.

Men man kan jo altid sige en god beslutning ind i så mange afstemningstemaer, så folk bliver snøhængende forvirret. Der tror jeg nok, man skal passe på i forsamlingen, at man ikke risikerer, at borgerne bliver så forvirrede, så de siger: De udmærkede mennesker – jeg var lige ved at bruge et andet ord – der sidder derinde, laver kun bureaukrati, og de kan ikke blive enige om noget som helst.

Det må være enkelt nok at sige ja eller nej til så enkelt et spørgsmål som: Skal vi have bydeleiråd i hele kommunen? Der ligger et oplæg til, hvad det, hvis vi skal have det, i de store træk handler om.

Men her går det op i fridder omkring, om man kan stole på, at de 4 forsætter, eller at de ikke forsætter, hvor mange afstemningstemaer vi skal have, aftalen er uforståelig. Jeg synes, den er rimeligt klar, for en enkelt gangs skyld er der nogle pinde, man kan

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

forholde sig til, og man kan læse, hvad der står i dem. Det virker på mig lidt bægstræberisk, og jeg kan næsten ikke se, at jeg har været væk i 2 år, men det har jeg rent faktisk.

Det, der også er en historisk kendsgerning nu, og det undrer mig, fordi det var jeg ikke klar over, før Lars Engberg gik på talerstolen, er, at vi ikke ved, hvad vi vil. Jeg kan troste dem, for hvem det kunne være en træst, at det ved vi på Nørrebro. Vi ved godt, hvad vi vil. Vi vil i den del, hvor jeg har lidt indflydelse, stadig væk have bydeleiråd. Vi vil meget gerne have den løsning, der ligger der.

Jeg håber så, at vi i det parti, jeg nu repræsenterer herinde i dag, finder ud af i hvert fald til august at mene et eller andet klart og tydeligt, som vi så ikke én gang til skal ud og kigge på engang ved juletid, når vi har fået resultatet af afstemningen.

Det skal nemlig gå, som det går med sloganet med EU: Hvis I stemmer nej, så stemmer vi igen til oktober. Det skal nemlig være sådan, så vi siger om bydeleirådene: Hvis I stemmer ja, så stemmer vi igen til oktober.

**Martin Geertsen (V):** Mikkel Warming, man bliver så træt, så træt, så træt. Det virker nærmest som om Mikkel Warming har gået rundt bag de bageste stole her og tænkt: Det her har udviklet sig i en kedelig, lidt søvndyssende retning, så nu skal den have en overnakke, og så hiver vi ellers Adam og Eva ud af busken og starter forfra.

Jeg er ikke til sinds over for Mikkel Warming endnu en gang at forklare andet end antydningens, hvad beveggrundene er for, at Venstre vil anbefale et nej til det, som vi er blevet præsenteret for her, og det, som forligspartierne har præsenteret os for.

Der er jo tale om det, som også er Venstres kongstanke, at frihed og ansvar er blevet adskilt. Vi bevæger os langt, langt væk fra det, der er Venstres endemål, nemlig spørgsmålet om at få inddelt Københavns Kommune i 6-8 selvstændige kommuner, alt det, som Mikkel Warming udmærket ved, og som vi ikke behøver at starte en Adam og Eva-diskussion om nu.

Bortset fra det og ud over det faktum, så er det jo også en gang sjusk og en gang sludder og en gang uigennemtsigtigt vrøvl, forligspartierne har præsenteret den københavnske befolkning for.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Lars Hütters var heroppe og tale en masse, hvor han blandede plejehjemsskussionen ind i spørgsmålet om bydelsråd. Jeg tror, Lars Hütters burde gøre sig selv den tjeneste at lade være med konstant, det har Lars Hütters gjort ved flere lejligheder, at blande politisk substans ind i spørgsmålet om demokrati.

Lars Hütters og andre skal, tror jeg, overveje, at fordi man får bydelsråd i hele kommunen og i særdeleshed på den her basis, som forligspartierne nu har lagt frem, får man ikke nødvendigvis bedre politiske beslutninger. Uanset om det er EU, det er staten, det er amterne, det er kommunerne, eller det er bydelsråd eller 6-8 selvstændige kommuner inden for BR-København, så vil man altid kunne opleve dårlige politiske beslutninger, beslutninger, som Lars Hütters eller jeg kan være uenige i.

Jeg formoder, at Lars Hütters var meget uetig i den beslutning, som man traf på Indre Østerbro, da man skar i hjemmehjælpen for et ikke helt uanseligt antal ældre mennesker.

Så Lars Hütters skal lade være med at gå rundt og påstå, at bare fordi vi får bydelsråd i den ene eller den anden form, så får man bedre politiske beslutninger. Man får beslutningerne tættere på, men de bliver ikke nødvendigvis bedre af den grund.

Peter Skaarup har flere gange, og med ham andre, været oppe og spørge: Hvad er konsekvensen af et nej? Et godt og et relevant spørgsmål. Jeg kunne godt tænke mig at høre lidt om: Hvad bliver konsekvensen, hvis nu befolkningen i København stemmer ja? Hvorledes vil man fortolke det, Lars Engberg og andre i forligskredsen? Hvorledes fortolker man et ja, hvis det er med 54 pct. ja i en bydel eller 54 pct. ja i hele kommunen? Hvordan og hvorledes vil man fortolke et ja i de enkelte bydele og kommunen som sådan?

Kunne vi ikke få nogle bud på, i hvilken retning man havde tænkt sig at bevæge sig, hvis det viser sig, at borgerne enten for enkelbydeles vedkommende eller for Københavns Kommune som sådan rent faktisk stemmer ja? Det kunne være en interessant vinkel at få på diskussionen. Vi har været rundt om konsekvenserne af et nej, men hvad er konsekvenserne af et ja?

(Kort bemærkning)

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Lars Hütters (L):** Martin Geertsen fra Venstre har naturligvis ret i sin iagttagelse, at jeg mener, at der er politisk substans i demokrati. Det er ikke bare sådan en død struktural. Det er meget levende, hvordan demokratiet udvikler sig.

Men Martin Geertsen tager helt fejl, hvis han mener, at jeg generelt har en opfattelse af, at fordi det er bydelsrådsbeslutninger, så er det en garanti for, at det er gode beslutninger. Det har jeg vist ikke talt noget som helst om.

Martin Geertsen har måske bemærket, at jeg har den opfattelse, at når befolkningen åbnes op for en meget mere direkte deltagelse i beslutningsprocesserne, så har befolkningen større muligheder for at få presset beslutninger igennem, der er i overensstemmelse med, hvad befolkningen ønsker sig. Der har jeg nævnt f.eks. daginstitutionssområdets, hvor man slet ikke fik den nedskæring i bydelsrådene, som man oplevede herinde i Københavns Borgerrepræsentation.

Så har jeg selvfølgelig fulgt med i, hvordan og hvorledes bydelsrådene agerer omkring plejehjemsspørgsmålet, og der har de den samme meget direkte forbindelse til befolkningen.

Men Martin Geertsen har også ret i, at det ikke altid er en garanti. Martin Geertsen har også ret i, at jeg var dybt, dybt uenig i den ulovlige beslutning, som Østerbro Bydelsråd traf om hjemmehjælpen. Men heldigvis er den jo presset tilbage, og det skyldes måske det nære demokrati.

Jeg oplever i hvert fald aldrig, at forskerte og på grænsen til ulovlige beslutninger her i Borgerrepræsentationen bliver ændret. Tænk bare på Kommunehospitalet. Sådan noget ville aldrig være gået igennem et bydelsråd efter min opfattelse, fordi så havde befolkningen markeret sig på en anden måde.

(Kort bemærkning)

**Inger Marie Bruun-Vierø (B):** Jeg synes altid, jeg er nødt til at tage ordet, når jeg hører, hvordan Østerbro Bydelsråd bliver kritiseret for deres beslutninger med hensyn til hjemmehjælp, fordi det var en prioritering til fordel for børn og unge, fordi man havde fået en given sum penge, så det var et udslag af ansvarlighed. Så viste det sig, at de var gået for langt, men da de lavede visitationen på ny, var der dog 200, der ikke skulle ha-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ve. Det vil sige, at man havde indtil videre, sådan vil jeg tro, man gør i resten af København, visiteret uensartet og forkert. Der levede bydelsrådet op til sin opgave.

Æltdirektet på Indre Østerbro anbefaler, at bydelsrådene fortsætter som styreform. Det synes jeg er det bedste bevis på, at de faktisk er i stand til at føre den dialog med befolkningen, som vi måske ikke er herinde i Borgerrepræsentationen.

Jeg synes faktisk, at det er en god historie, og den bør ikke hele tiden blive fremhævet som en dårlig historie.

**Ole Hentzen (C):** Hvor er jeg glad for Inger Marie Bruun-Viersø sidste korte indlæg, for det fortæller vel i al sin enkelhed, hvad det er vi egentlig er oppe imod her. Al man fratager 600 mennesker hjemmehjælpen og synes, det er noget positivt, at det kun var egentlig de 400, der fik den tilbage, var så det positive. Det fortæller, hvad det er, der bliver amidt ud til beslutningsprocesser, hvis jeres forslag går igennem, og De Radikale synes, det er helt fint, at det foregår rundt omkring.

Det blev efterlyst, hvad pokker man måske har haft af holdninger til det her. Jeg vil sige, vi har også haft nogle erfaringer. Vi har haft alle disse års erfaringer, og det er altså ikke kommet noget positivt ud af det, jeg er ked af at sige det.

Det går mere og mere imod, at vi ikke er en hel by, og så kan I skrive nok så meget i jeres fine papirer, at I stadig ønsker en hel by. Nej, vel gør I ej. Lars Hutter har jo lige stået og sagt, at han er flintrende ligeglåd med, hvordan de stemmer rundt omkring. Hans 4 bydele er afgørende. Det er ikke noget med en hel by mere, det skal bare fortsætte. Det er ikke noget med hel by mere, sådan vil han have det. Og det mener SOL, sådan skal det være. Sådan er den hele by jo en forskellig opfattelse af, hvad en hel by er. SOL har åbenbart en fragmenteret oplevelse.

Det, der sådan set er lidt spændende nu, er selvfølgelig, hvis nu det utænkelige sker, at der måtte blive det her dejlige, store nej, og I alligevel beslutter selvfølgelig, at demokratiet repræsenteres bedst af dem, der sidder herinde, og ikke af befolkningen, så de 4 bydele skal fortsætte. Kunne vi ikke bare få et klart svar på én ting: Hvilken aftale gælder så? Er det den nye, altså præmisserne heri for de fires fortsættelse, eller er det de præmisser, vi kender i dag for de fire? Det er sådan set rimelig nemt at svare på, det be-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

høver man ikke at vente på en kongresbeslutning om, vil jeg tro, altså det må være muligt at give det.

Til Hanne Dahlrup vil jeg sige, at tiden læger mange sår, men det læger åbenbart også så meget, at man ikke kan huske mere, fordi beslutningen her i Borgerrepræsentationen var altså også, at man lovede, at befolkningen skulle have lov at tage stilling til, om forsøgene skulle fortsætte ... (*/hrydelse*). Om forsøgene skulle fortsætte, Hanne Dahlrup, og hvis de skal fortsætte, så må man altså have lov til at stemme om, om de ikke skal fortsætte.

Det er det, Socialdemokratiet i dag er medunderskriver på en aftale for at sikre, at det vil man ikke lade befolkningen svare på. Så kan fru Hanne Dahlrup gå over i artiklerne og kigge efter, sådan er aftalen. Befolkningen skulle have lejlighed til efter søgsperiodens udløb at tage stilling til, om forsøgene skulle fortsætte.

Jeg vil så bede ordføreren bekræfte, at det er det, der sådan set står beskrevet. Det håber jeg, man får bekræftet.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Jeg vil bare til oplysning sige, at som jeg erindrer det, var det, der blev besluttet i 1996, at såfremt Borgerrepræsentationen beslutter sig for en hyldende ordning, skulle der afholdes en vejledende folkeafstemning herom.

(Kort bemærkning.)

**Lars Hutter (L):** Det er jo bare helt mageløst med Ole Hentzen fra De Konservative, hvordan Ole Hentzen karakteriserer bydelsrådsstyret, og så blev der nævnt eksempelvis, at 200 får frataget deres hjemmehjælp. Der kan man se, hvor elendig det ... (*/hrydelse*). Nej, men de 400 fik den tilbage igen. Du sagde selv de 200. Der kan man se, hvor elendig det styre er.

Jamen hvis det skal karakterisere, hvad det er det rigtige styre, så vil jeg godt spørge Ole Hentzen: Hvad er det for et styre, som hen over befolkningen lukker plejehjem, som hen over befolkningen til trods for 115.000 underskrifter lukker Kommunehospitalet, som hen over alle høringskrivelser laver nedskæringer over for børn og unge? Ja-



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

men det er jo helt manglest. Et sådant styre burde jo lukkes øjeblikkeligt, hvis det stod til den måde, Ole Hentzen karakteriserer tingene på.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg lukker debatten om denne sag nu, da ikke andre har bedt om bemærkning. Det er min demokratiske ret at sige det til Lars Huiters fra Solidarisk Alternativ. Det lykkedes ved at begrænse taletiden i den korte bemærkning at trykke på knappen og undgå, at der gik selvsyng i den.

1. »at« blev godkendt med 35 stemmer mod 17.

Ændringsforslaget af H. Thustrup Hansen om det 3. »at« blev godkendt med 34 stemmer mod 18.

2. »at« blev godkendt med 34 stemmer mod 5; 13 undlod at stemme.

3. »at« blev godkendt med 42 stemmer; 10 undlod at stemme.

4. »at« blev godkendt med 45 stemmer mod 7.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

45) BR 283/2000. Oprettelse af register vedrørende lønstatistik  
Indstilling om oprettelse af register vedrørende lønstatistik.  
(Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

46) BR 275/2000. Salg af en ejendom på Bispebjerg Bakke m.m.  
Indstilling om at der gives en tillægsbevilling i 2000 på 1,2 mill. kr. på konto 1.06.1 til Kommune Teknik til flytning af gartneriet samt etablering af mandskabsfaciliteter mv., at Bygge- og Teknikudvalgets ramme i 2001 forhøjes med 220.000 kr. til dækning af ejendoms-skatter og tilsyn med Bispebjerg Bakke, at Bygge- og Teknikforvaltningen be- myndiges til at indgå lejekontrakt om drivhuse mv. samt at de 1,2 mill. kr. finansieres via merprovenuet ved aktiesalg, og at kassemessig dækning anvises på kassen konto 8.05.5.

(Økonomiudvalget og Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt med 44 stemmer mod 8.

47) BR 273/2000. Evalueringen af inkkasoplanen for København  
Indstilling om godkendelse af den af Skatteforvaltningen udarbejdede evaluering af in- kassoplanen for København for perioden 1. januar – 31. december 1999 (bilag 1), og at evalueringsrapporten for 1999 tages til efterretning.  
(Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

48) BR 288/2000. Godkendelse af Inkkasoplan

Kommentar [020]: 00020172  
DOC

Kommentar [021]: 00020069  
DOC

Kommentar [022]: 00020059  
DOC

Kommentar [023]: 00020157  
DOC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Indstilling om, at Skatte- og Registerforvaltningens Inkassoplan for København for perioden 1. januar - 31. december 2000 tages til efterretning (Økonomiudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

### 49) BR 268/2000. Overførsel af midler mellem 1999 og 2000

Indstilling om at der i forbindelse med overførsel af midler mellem 1999 og budget 2000 gives tilleggsbevilling på i alt 385,8 mill. kr. til budget 2000, jf. bilag 1, herunder at der til afdrag af merforbrug i 1999 bevilges 6-årige interne lån til Indre Østerbro bydelråd og Indre Nørrebro bydelråd, og at afdragsperioden for Kongens Enghave bydelråds lån vedrørende det endelige merforbrug på 18,7 mill. kr. i 1999 fastsættes til 4 år, samt at der gives tilleggsbevilling til budget 2000 i form af omplaceringer uden kassensættig virkning, jf. bilag 2. (Økonomiudvalget)

Kommentar [124]: 0002899  
DOC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Derfor vil vi godt bede om delt afstemning i forhold til indstillingen, således at man stemmer for sig om første sætning i punkt 1, der slutter med »jf. bilag 1,« i 4. linje, og så stemmer man derefter om lånene til de 3 bydele, resten af punkt 1.

1. del til og med »jf. bilag 1« blev godkendt med 49 stemmer.

Forslaget af Søren Find, V, blev godkendt med 31 stemmer mod 9.

Indstillingen blev godkendt med 45 stemmer mod 5.

### 50) BR 276/2000. Erhvervelse af ejendomme

(Økonomiudvalget, Uddannelses- og Ungdomsudvalget, Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget og Bygge- og Teknikudvalget)

Indstillingen blev godkendt.

Kommentar [125]: 00029311  
DOC

### 51) BR 315/2000. Indstilling af et medlem til bestyrelsen for Videnscenter for Ligestilling

Indstilling om, at overborgmesteren bemyndiges til sammen med Finansministeriet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening og Frederiksbergs Kommunalbestyrelse at indstille et fælles medlem til bestyrelsen for Videnscenter for Ligestilling. (Økonomiforvaltningen)

Indstillingen blev godkendt.

Kommentar [126]: 00030278  
DOC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

### 52) BR 274/2000. Københavns Kommunes Integrationspolitik

*Indstilling om, at forslaget til overordnet integrationspolitik for Københavns Kommune (bilag 1) godkendes, at forslag til indsatsområder for budgetåret 2001 samt de i forslaget fastlagte retningslinier for arbejdet med indsatsområderne (bilag 1) godkendes, at det pålægges de siddende udvalg og Økonomiudvalget at udarbejde konkrete målsetninger for udvalgets videre arbejde inden for rammerne af den overordnede integrationspolitik og de fastlagte indsatsområder, at det pålægges de siddende udvalg og Økonomiudvalget hvert år i februar, første gang i år 2002, at afgive en kort årlig status til Integrationsudvalget vedrørende arbejdet med integrationsområdet. Det Rådgivende Integrationsudvalg afgiver på baggrund heraf en samlet redegørelse til Borgerrepræsentationen, at Borgerrepræsentationen i foråret 2001, efter indstilling fra Økonomiudvalget på baggrund af forslag fra Integrationsudvalget, fastlægger indsatsområderne for budgetåret 2002, samt at de af Økonomiudvalget godkendte ændringer til 1. - 3. "a)" i indstillingen godkendes.*

*(Det Rådgivende Integrationsudvalg)*

Borgmester Winnie Larsen-Jensen: Jeg synes, det har været et langt og et spændende og et godt og konstruktivt samarbejde, som har bragt denne indstilling til Borgerrepræsentationen i aften.

Den tykke rapport vidner om, hvor mange der har bidraget med holdninger og synspunkter, og vi, der har siddet med arbejdet, kan også bevidne, at der har været en usædvanlig velvilje til at finde kompromiser og fællesskab omkring, hvad der er det grundlæggende i Københavns Kommunes integrationspolitik.

Det grundlæggende er et positivt menneskesyn med nøgleord som mangfoldighed, respekt, ligeværdighed, gensidighed, åben dialog med selvforfølgende borgere, som er aktive og tager medansvar.

Det er som sagt et menneskesyn, som er nødvendigt, hvis man skal mødes på det ligeværdige grundlag og med den gensidighed, som skal til for at leve i fred og fordragelighed med hinanden.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Kommentar (B27): 0029157  
DOC

For at udmønte det her, og det er også noget af det, der har været en del af debatten, hvorfor vi ikke udmønter noget mere tydeligt, har vi valgt at opfordre til, at Borgerrepræsentationen pålægger de enkelte udvalg at udmønte deres områder med de specialiteter, der ligger inden for hvert område. Jeg tror, det er vigtigt, at vi i hvert enkelt fagudvalg i den kommende tid sætter os ned og tager det her alvorligt og oplever den samlede form for medansvar og ejerskab til integrationspolitikken, som jeg oplever Integrationsudvalget har ved hjælp af den dialog, der har været.

Vi startede med 4 indsatsområder, nogle ønskede endnu flere, men kompromiset blev så igen, at 5 indsatsområder vil være relevant, fordi vi synes, vi har travlt med at komme i gang, vi har travlt med at få sat fokus på noget. De 5 indsatsområder er børn, liv og fremtid. Det er beskæftigelse, det er kommunikation, det er frivilligt foreningsarbejde, og det sidste, som så kom til, er det boligsociale område.

Alene at udfylde de indsatsområder vil være en kæmpe indsats, men det vil også være en god dokumentation, og det vil være en god konkret indsats i den rigtige retning, nemlig med at få det her til at virke og få flere til at opleve ejerskabet til indholdet og til udførelsen.

Derudover vil jeg også gerne fremhæve, at Integrationsudvalget lægger op til, at der hvert år i februar måned skal afgives en kort status fra de enkelte fagudvalg, hvor langt er man nået, fordi vi ønsker dokumentation for, at denne politik også bliver virkelig gjort.

Vi lægger også op til, at vi allerede i foråret 2001 skal udpege nye indsatsområder, nye områder, som trænger til at blive taget hul på, og jeg skal hilse og sige fra vores Integrationsråd, plus hvis man nærmer sig de mange indsigelser, der har været, at der er nok at tage fat på, og der er mange, der står i kø for at være med til at sætte indsatsområder, men også at lave dokumentation og for den sags skyld det, som man kunne kalde integration i den virkelige verden ude i København, uanset om det er på arbejdspladserne, i boligområderne eller i foreningslivet.

Martin Geertsen (V): Venstre kan i det store og hele tilslutte sig næstformanden for Økonomiudvalgets betragtninger i denne sag. Men som enhver vil vide, så har Ven-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

stre et problem i forhold til den etniske ligestilling i forhold til ansættelsespolitikken her i kommunen.

Det er ikke for at starte en lang og opslidende kamp med hverken Mikkel Warming eller andre, men for blot sige, at på vegne af Venstre og Konservative har jeg dette, som jeg gerne vil have ført med som en protokolbemærkning:

»V og C kan ikke tilslutte sig denne del af forslaget overordnede integrationspolitik, der har som selvstændig målsetting, at kommunen sikrer sig, at andelen af etniske mindretal bringes i overensstemmelse med befolkningens sammensætning.

Københavns Kommunes ansættelsespolitik skal ikke baseres på hudfarve, religion, kulturel baggrund eller nationalitet, men på faglige kvalifikationer. Positiv og negativ særbehandling risikerer at skade etniske minoriteters omdømme og skade den langstrakte og reelle integrationsproces.«

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Denne udtalelse tilgår protokollen.

Mikkel Warming (Ø): I Enhedslisten er vi meget enige i den fremleggelse, som formanden for Integrationsudvalget, som vel må være den rette titel, er kommet med. Vi synes, det er fint, vi er glade for, at der kommer en integrationspolitik, som også forhåbentlig kan bidrage til at sætte handling frem for ord til, at der begynder at ske noget på området.

Vi er specielt glade for, skal jeg skynde mig at sige, at det boligsociale område kom med som et indsatsområde, som nu skal udarbejdes og udmøntes.

Vi er meget uforstående over for, at Venstre ikke er med og Konservative åbenbart heller ikke. Der er taget nogle generelle forbehold, som så åbenbart har været et forbehold over for det ... (*Afbrødre*). Jo, sammen med Dansk Folkeparti i Integrationsudvalget, og som er videreført senere hen. Det er, hvad der står, og det var, hvad der blev givet udtryk for i de forskellige udvalg.

Vi synes, det er lidt mærkeligt, at man nu siger, at det her med den etniske ligestilling i personalepolitikken er grund nok til, at man har taget forbehold tidligere, specielt eftersom Venstre, som vi erindrer det, undlod at stemme dengang og stemte ikke imod.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Vi synes, det er mærkeligt at se Venstre og Konservative, som ellers har meget fornuftige holdninger, i hvert fald så åbenbart indtil i aften, så og fiske i tørte vande sammen med Dansk Folkeparti.

Louise Frevert (O): Dansk Folkeparti synes da, det er et strålende forslag, som Venstre er kommet med, og vi vil da støtte det varmt.

Men vi har andre besværligheder med denne indstilling, fordi vi har jo ikke på noget som helst tidspunkt i Folketinget støttet integrationsloven. Vi mener ikke, at integrationspolitikken berører flygtninge, idet flygtninge skal hjem, lige så snart de kan komme hjem til det land, hvor de kommer fra. Vi mener ikke, det er en del af den politik, som vores indvandrere skal omfåtes af. Derfor vil vi gerne videreføre vores protokolbemærkning her i salen, som er på side 55:

»Dansk Folkeparti tager forbehold over for indstillingen, da vi mener, integrationspolitikken i Københavns Kommune er blæst unødvendigt op. Vi mener i øvrigt, at ved vedtagelsen af en overordnet integrationspolitik bliver de etniske minoriteter favoriseret.

Dog mener vi, at de 3 første pinde af de 5 i indsatsområderne i budgetåret 2001 er ganske udmærkede.«

(Kort bemærkning).

Martin Geertsen (V): Sådan er der jo plads til drøftelser og at man tænker sig om og sådan nogle ting i et politisk parti. Det tror jeg, Mikkel Warming ved alt om.

Jeg skal lige præcisere over for Mikkel Warming, at det, som jeg var heroppe og sige for, var udtryk for en protokolbemærkning, som ikke er ensbetydende med, at Venstre stemmer imod integrationspolitikken. Venstre stemmer for den samlede plan. Så skulle den vist være afklaret.

Indstillingen blev godkendt med 47 stemmer; 5 undlod at stemme.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

53) BR 3007/2000. Forespørgsel vedrørende bolig til unge tilflyttere (Stillet af Kaja Jacobsen og Jens Johansen, Socialistisk Folkeparti):

*Hvad agter kommunen at gøre for at lette vanskelighederne med at finde en bolig for de ca. 4.000 unge tilflyttere, som erfaringsmæssigt står uden bolig i København og nogle få måneder?*

*Hvorledes agter Overborgmesterens/forvaltningen at imødekomme den rygende hjemmeløse fra Københavns Universitets rektor, som peger på problemet for de mange unge nytilflynede uddannelsessøgende?*

*Hvorledes går det med etableringen af de fleksible boliger, som er planlagt i Ørestad Nord i tilknytning til KUA?*

**Kaja Jacobsen (F):** Vi har tidligere i aften sendt et boligpolitisk oplæg til høring. Med den her forespørgsel ønsker SF at tage fat i et hjørne af boligpolitikken, nemlig det problem, som viser sig hvert år i august-september.

Det er naturligvis indlysende, at det problem ikke kan ses uden sammenhæng med den øvrige politik, og det kan heller ikke løses isoleret. Men det er dog alligevel et problem, som er både meget iøjnefaldende og meget konkret.

I august-september kommer de nye studerende nemlig til byen, og det skaber et voldsomt pres på en bestemt del af boligmarkedet, et pres, som boligmarkedet ikke kan lette. Derfor skaber det også en masse uheldige skæbner, nogle rigtig kedelige historier om at måtte sove i telt i flere måneder, ligge mange i små rum osv., boligbajer, aftaler, der ikke holder, og masser af sort handel på boligmarkedet med bl.a. andelsboliger.

De studerende i København er en voksende gruppe, stadig flere bliver optaget på Universitetet. Det forøger problemet, og det har man kunnet se på bl.a. ventelisterne til kollegieværelser og ungdomsboliger.

I de seneste mange år er der overhovedet ikke taget nogen initiativer for at lette presset, endsize gøre noget konkret ved det problem der hvor det opstår, særlig den pakked, der er om efteråret. Det eneste initiativ, der for alvor er taget, blev taget for en god del år siden, og det var at lave stop for ungdomsboliger. Genlitteten i det kan jo være vældig svært at få øje på i dag.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Kommentar (252): 00029405  
DOC

SF's primære spørgsmål i forespørgslen i dag er, hvorvidt der i år vil blive gjort noget for at lette adgangen til boliger i København for de mange studerende, som vi erfaringsmæssigt ved kommer til byen.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg vil godt sige, at København er en ungdomsby, og det er efter min opfattelse hamrende godt, at København er en by med mange unge. Der bor altså mange unge i København. De bor i de mange små boliger. Hver 4. indbygger i København er mellem 20 og 29 år. I det øvrige hovedstadsområdet tæler vi om en befolkningsandel på 11 pct.

Jeg vil godt slå fast, at jeg er glad for, at vi kan tilbyde så mange boliger for de unge, der vælger at flytte til byen, som vi rent faktisk kan. Jeg vil også godt sige, at jeg mener rent faktisk, at hvis vi kunne, så havde vi en helt særlig forpligtelse i forhold til de mange unge københavnere, som vokser op fra små og uidsvarende boliger. Deres behov for en selvstændig bolig melder sig tidligere end for unge, der kommer fra Albertslund eller fra Rungsted fra bedre boligforhold. Det vil jeg godt sige, at hvis vi kunne, så burde vi være helt opmærksomme på den særlige forpligtelse.

Som den undersøgelse, der hedder »Boliger for alle i Københavns Kommune«, viser, så er antallet af studiepladser i perioden 1994-1997 i Københavns Kommune blevet øget med ca. 4.000. Det er ganske mange. Det er klart, at det giver et pres på boligsektoren i byen. Men antallet af bosatte studerende i samme periode steg med 8.000. Det er egentlig, må man sige, ganske flot, at byens boligmasse har været i stand til at tage en så stor tilvækst: 8.000.

Jeg vil bare sige, at hvis vi skulle have bygget 8.000 ungdomsboliger, så ville det have kostet Københavns Kommune ca. 700 mill. kr. Enhver kan sige sig selv, at det er fuldstændig tændrende hen i hampen at forestille sig, at det skulle kunne lade sig gøre at foretage en prioritering af den karakter.

Så er det rigtigt, at Borgerrepræsentationen i 1995 besluttede et ungdomsboligstop. Nu sagde Kaja Jacobsen godt nok, at det kunne være svært at få øje på genialiteten. Jeg tror, det var sådan, at Jytte Juul fra SF og Gunna Starck fik overbevist Borgerrepræsen-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

tationen, jeg tror ikke engang flertal, men jeg tror i enighed der i 1995, om, at det skulde man ikke, man skulle ikke bygge ungdomsboliger i København.

Jeg har det sådan, at man naturligvis skal se på, om de beslutninger, man har truffet én gang, er kloge. Jeg har det også sådan, at når vi nu skal i gang med et boligbyggeri og boliger, boliger kunne jo meget vel være temaet for de næste år på den her front, så skal man naturligvis se på boliger for alle, så skal man naturligvis se på også en blanding, også størrelsesmæssigt rumdomkring, når der skal bygges nye.

Mens der tidligere var en meget skæv balance i København mellem antallet af uddannelsespladser, og der er ca. 60.000 studiepladser, en ubalance mellem det og antallet af bosatte studerende i København, så er vi nu ved at nå en situation, hvor der er balance.

Det er klart, at ved studiestart i begyndelsen af september, og det presser sig jo voldsomt på for dem, der gør sig færdige på hf og gymnasium med studentereksamen i disse dage, indtil Jakob Lange og alle de andre er blevet klar til at få dem fordelt, er der for dem tale om usikkerhed. Skal jeg nu starte i Odense, eller skal jeg starte i København om 3 år, skal jeg starte i Skåne, i Lund? Det er klart, det skaber usikkerhed, det giver et kæmpemæssigt pres. Det er klart, at det mærked er selvfølgelig åbent for og giver særlige muligheder for dem, der ønsker at tjene nogle penge i den sammenhæng.

En undersøgelse fra By- og Boligministeriet, som lige er blevet færdig, viser, at de unge bruger omkring 4 måneder i gennemsnit på at finde en bolig. Selv om jeg er enig i det, Kaja Jacobsen siger i den skriftlige motivering, at der også sker noget presmæssigt, men det er også det, som rektor Møllgaard skriver i den henvendelse, han har sendt, og jeg synes, det er et meget godt brev, Møllgaard har skrevet til ikke alene Københavns Kommune, vil jeg godt sige, men skrevet til kommunerne i området, fordi dette er ikke en isoleret københavnsk problemstilling, det er en hovedstadsforpligtelse.

Jeg synes, vi skal have en stor forpligtelse. Det er hamrende godt, der er mange unge i København, det giver liv, det er mægtig godt. Det er også mægtig godt, hvis mange af dem bliver boende bagefter, men vi kan ikke løse hele hovedstadsområdets problemer for unge.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg er meget glad for det brev, som Møllgaard har skrevet, netop fordi det er stilet til Albertslunds borgmester, det er stilet til Hørsholms borgmester, det er stilet til Roskilde borgmester, det er stilet til Solrøds borgmester, det er stilet til borgmestrene og kommunalbestyrelserne i hovedstadsområdet. Derfor gælder det om, at samtlige kommuner, og det synes jeg, vi i fællesskab kan bidrage til i debatten at få illustreret, at der er andre end os, der har den her forpligtelse.

Må jeg give et eksempel. Roskilde Universitetscenter har ca. 6.000 studerende. 4.000 af dem bor i Københavns Kommune, 4.000 af dem bor i Københavns Kommune. Det synes jeg også er hamrende godt, men der sker jo ikke så forfærdelig meget ved at bo i Albertslund.

Jeg læste sidste år i forbindelse med den septemberdebat eller augustdebat, at der var 2 unge, der diskuterede den her problemstilling i en avis – næh, det var i radioen, og den ene sagde: Jamen hvem vil bo i Albertslund? Det kan godt være, det er jeg enig i, det er bedre at bo på Christianshavn, det er bedre at bo på Sankt Hans Torv, men det kan ikke være vores opgave at sikre, at samtlige unge i hovedstadsregionen, der læser, skal bo på Sankt Hans Torv, eller at de skal bo på Christianshavn.

Vi har en særlig forpligtelse – som jeg ser, Mikkel Warming nikker til – i forhold til især de mange unge, der vokser op i små og utidsvarende boliger. Jeg er også med på, at vi skal se på, om der skal bygges boliger.

Der arbejdes i øjeblikket, Kaja Jacobsen, med det der forslag til og den aftale, der er lavet med By- og Boligministeriet, om fleksibelt byggeri i Ørestaden. Det vil også give flere boliger til unge. Vi har også sagt i en budgetbeslutning her for et år siden eller 2 år siden, at i tilknytning til det skal man se på behovet for at bygge flere og mulighederne for at bygge flere derude. Det kunne være noget internationalt orienteret eller hvad ved jeg.

Vi skal være meget opmærksom på også det, der arbejdes på i forhold til Kongens Engbøve, det tror jeg, vi alle sammen har en fornemmelse af, det at bruge den del af boligmassen, som består af de her mange små, ældre 2-værelses-lejligheder, hvordan vi kan sikre, at nogle af de ældre, der har behov for at få en mere tidssvarende bolig, får det, hvordan vi kan sikre mulighederne for, at mange af dem, der godt vil have en større

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

bolig, kommer ud af de små, og at de bliver frigjort til unge, hvordan vi kan sikre, at der, hvor der er store integrationsproblemer eller socialt belastede områder, hvor der er store lejligheder, at nogle af de store lejligheder kommer i spil til boligløsskaber for unge. Jeg tror, vi fortsat skal arbejde med en meget, meget bred vifte.

Jeg vil meget gerne sige, hvis jeg troede, det løste problemet og København blev hedrende omtalt i eftersommerens store debat, hvis vi så traf beslutning om, o.k., så bygger vi 50 ungdomsboliger eller 50 kollegieværelser om året eller 100, men det løser ikke problemet. Det er vi simpelt hen nødt til at erkende. Vi er nødt til, og vi andre er med på det, jeg vil meget gerne sikre flere unge bolig i København, også gerne i nogle nye. Men vi skal lade være med at foregøgle os selv, at vi løser problemerne ved at sætte et stortilet byggeri i gang. Det flytter bare grænsen for, hvor man vil bo, og hvor langt man vil køre.

Jeg synes, de Roskildetal er ganske lankvækkende. Jeg vil næsten, det har jeg ikke gjort, men opfordre forvaltningen til, at vi får kigget på, hvordan det ser ud på DTU, hvordan det ser ud på Handelshøjskolen, hvordan det ser ud på nogle af de andre større lærestudier i hovedstadsområdet sammenkoblet med bosætningsmønsteret.

**Mikkel Warming (Ø):** Blot nogle små, spredte kommentarer. Først og fremmest vil jeg godt principielt sige tak til SF for at rejse debatten, fordi det er rigtigt, at det er et problem, og det er et stigende problem, vi ser ved studiestart.

Jeg synes, SF bytter om på årsag og virkning, når man siger, at når der er de her problemer ved studiestart, sker der en overophedning af boligmarkedet. Jeg tror, det er den anden vej rundt.

Der er sket noget med boligmarkedet i København i de sidste par år. Ikke mindst salget af Tor-ejendommene har medvirket til, at nogle af de ejendomme, hvor der var et vist flow, er der gået prop i, mange gange fornuftigt nok også, og at forskellige andre ting har medført, at priserne bliver presset op.

Derfor sker der i dag, og derfor har vi en anden situation, end man havde for 5 år siden, en sortering af de unge, der får en bolig i København, fordi det i højere grad bli-

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

ver dem, hvis forældre har råd til at købe en ejerlejlighed, der får en bolig. Det er også, mener jeg, et socialt problem, vi der er ved at skabe os.

Så siger SF's ordfører, Kaja Jacobsen, at man kan betvivle genialiteten i at lave ungdomsboligbyggeristop. Det ved jeg ikke, jeg stemte for det dengang også i øvrigt som medlem af SF, Enhedsistens Gruppe herinde stemte for det dengang. Det står vi ved, fordi det ungdomsboligbyggeri, man på det tidspunkt byggede stort set over hele byen, var ofte noget dyrt og ikke altid lige godt byggeri med nogle ret høje huslejer, bygget som små huluufyldninger. Det var der altså ikke megen grund til at fortsætte med, og det er der fortsat ikke.

Det, der er behov for, og som der også peges på i motiveringen for SF's spørgsmål, er indslusningsboliger, som kan opsuge noget af det pres, der er, noget af det, for 4.000 eller 8.000 ungdomsboliger for den sags skyld er vi ikke med på.

Vi synes derfor, det er fornuft, som næsten alle partier bortset fra Venstre lovede i efteråret 1997, at prøve at finde mulighed for – Ole Hentzen ved godt, hvad der kommer, kan jeg se – det er så ligegyldigt, om det var ved KUA eller hvad, plads til et kollegielignende byggeri i København, som med 600, 700, 800 pladser kunne lette på presset, fungere som indslusningsboliger, indtil de unge, hvis forældre ikke har så mange penge, kunne finde nogle netværk og finde nogle boliger.

Så er det interessant at høre, og det er jeg nemlig enig i, når overborgmesteren siger, jamen de unge, som han er glad for er i byen, bor ofte i de små lejligheder. Hvorfor skal 21.000 af dem så nedlægges de næste 12 år?

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Så er det Ole Hentzen, der er blevet inspireret ... (*Afbrudelse af Jens Johansen*). Nej jeg giver Ole Hentzen ordet først, fordi han er ordfører, og Jens Johansen er viceordfører.

**Ole Hentzen (C):** Er Jens Johansen viceordfører?

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Det afgør jeg.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

**Ole Hentzen (C):** Tak. Det er rart at høre, at der er så tætte forbindelser mellem S og SF, at det afgøres på overborgmesterniveau ... (*Afbrydelse af Jens Johansens*). I holdt der pressenøde senere, o.k., det er glimrende.

Jeg vil da gerne kvittere med at sige, at vi har et problem, men det er ikke alene et københavnerproblem, og det synes jeg, vi på en eller anden måde må have bragt et andet sted hen.

Jeg var sammen med nogle mennesker her i sidste weekend, som selvfølgelig også diskuterede boligbyggeri, og de siger: Vi har en underlig situation f.eks. i Helsingør. Vi har et relativt stort kollegiebyggeri, som vi ikke kan leje ud. Jeg sagde: Men hør nu her, der må da være masser af studerende, I har uddannelsesinstitutioner heroppe, og masser af jeres heroppefra studerer selvfølgelig også i hovedstadsregionen, altså inde i København. Det sagde de ja til, men de gider ikke bo i Helsingør, de vil alle sammen bo herinde i København.

Det bliver vi altså ligesom politisk nødsaget til at holde op med: Kan vi løse hele hovedstadsregionens ungdomsboligbehov for de videre uddannelser? Det kan vi ikke bygge os ud af.

Så må man sige: Hvad er egentlig så problemet? Ja, det var jo transportproblemet, mente man i Helsingør, altså omkostningen for dem, der nu studerede i København, at de egentlig skulle have det logkort, så de ville sørgeme ikke bo i Helsingør og så have den der månedlige udgift for at bo herinde. Så ville de hellere betale en lille smule højere husleje herinde og så egentlig spare måske noget transport, og så var der måske også mere spændende i København, og det sidste talte nok mest, blev de enige om.

Det giver os selvfølgelig det problem at sige, jamen kan vi blive ved med egentlig at have så mange uddannelsesinstitutioner i København, hvis vi har det problem skubbende foran os, at vi skal blive ved at tilgodese unge studerendes behov for at ville bo tæt op ad deres uddannelsesinstitution i en spændende by? Fordi så er det altså en snobold uden lige, vi har foran os. Jo mere spændende, vi gør København, jo flere kommer herind, der vil have billige boliger, fordi de sådan set ikke vil betale transportomkostningen, selv om boligtilbuddet, der er i Helsingør, faktisk var af bedre og højere kvalitet end det, vi egentlig kan stille til rådighed herinde.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Ingen kan vel sige, at transportmuligheden mellem Helsingør og København er dediceret dårlig, den er faktisk særlig god, der er jo ganske mange tog, og det går ganske hurtigt, og efterhånden kører de oven i købet til tiden.

Jeg vil gerne igen sige, at vi er selvfølgelig villige til at finde små byggerier, som kan hjælpe på situationen, og en oplagt mulighed er selvfølgelig, efterhånden som vi får nedlagt nogle af disse plejehjem – uden at genopbygge den diskussion – så er der jo nogle af disse plejehjemsbygninger, som rent faktisk godt kunne egne sig til nogle, kaldt det ungdomsboliger, ledige boliger eller hvad. Lidt at la det forsøg, der kører i Kongens Engbølle, altså kort sagt lidt utidsvarende boliger til det, vi kalder ældre, men som jo i hvert fald vil kunne benyttes af nogle andre grupper i en eller anden periode. Visse af de plejehjem, som rent faktisk er på tapetet, er vel oven rimeligt stationsnære og ville dermed med fordel kunne bringes i spil.

Det kan ikke løse 4.000, det er helt oplagt, men vi kan heller ikke løse det ved at bygge 4.000 i Ørestaden, og det har heller aldrig været på tale. Så vi snakker jo altså om, at der også må foregå noget andet, og det er den halve million, som jeg forstår, at Mikkel Warming ved en tidligere debat her i aften gjorde opmærksom på, at den forslag som en skrædder et vist sted ... (*Afbrydelse*). Det var så ikke Mikkel Warming. Var det hr. Jens Johansen, viceordføreren? O.k., for Socialdemokratiet.

Det er jeg nok enig i, det forslår selvfølgelig ingen steder. Jeg mener, det er noget, man må tage op også på lidt højere niveau, fordi det kan faktisk blive et endnu større problem, hvis det er, vi skal have den der større integration mellem uddannelsesinstitutioner på den anden side af Sundet og så København også. Det bliver altså også et problem, vi skal lægge højde for, og det kan vi ikke ved at bygge os ud af det.

Det kræver, at regeringen på en eller anden led kommer ind i det her og signalerer, hvad vil man egentlig på uddannelsesområdet, og vil man egentlig måske subsidiere transportomkostningerne noget mere, sådan så vi sikrer, at det i hvert fald ikke er transportomkostningen, der gør, at de føler sig nødsaget til at trykke til København, når de skal studere, men at de måske kan blive i deres hjembyer for at studere.

– Undskyld, jeg har overskredet min tid, men det går fra alle de andre runder.



## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Der er tid nok. Man kan godt lå den overfløjt til næste, det er ikke noget problem.

**Jens Johansen (F)**: Jeg vil så tage mig af den anden del af foresøgelsen.

Jeg vil blot starte med at konstatere, at jeg synes faktisk, at overborgmesteren taler udenom og undviger at svare på det spørgsmål, som er stillet til ham af Kajla Jacobsen og mig i forening, hvad Københavns Kommune vil gøre for at løse de indslusningsproblemer, der opstår, og som vi ved opstår om ganske få måneder. Det var en, om jeg så må sige eklatant mangel ved overborgmesterens fremlæggelse, at der ikke var noget svar på spørgsmålet.

Der var et andet karakteristikum, og nu skal jeg ikke tage alle bemærkningerne fra anden runde, og det var, at det er alle de andres fejl eller opgave, det er i hvert fald ikke vores. Jeg vil meget gerne citere fra rektors brev til kommunerne i Københavnsområdet, hvoraf det fremgår, at der faktisk er en ganske særlig opgave for København. Der skrives bl.a.:

»Ungdomsboligsituationen i Københavnsområdet er et stadig voksende problem for Københavns Universitet og dets studerende. Det viser sig jo bl.a., at ventelisterne på kollegierne er ikke blot et sæsonbetonet fænomen som tidligere, men at de nu tæller adskillige tusinde hele året.«

Og så kommer appellen til de kommunale myndigheder i Københavnsområdet, det er tydeligt, og så citerer jeg derfor:

»Vi ser umiddelbart en åbenlys mulighed for at tage fat på problemet i det kommende Ørestad Nord. Der opføres 110.000 m<sup>2</sup> til det humanistiske fakultet og 20.000 m<sup>2</sup> til IT-højskolen, i alt over 15.000 studerende, som altså nu kommer.

Ved siden af disse er et større byggefelt udlagt til boliger. Det vil være yderst beklageligt, hvis man ikke i den sammenhæng tilgodeser de studerendes og Universitetets behov.«

Det, der er min del af foresøgelsen, er faktisk det sidste spørgsmål: Hvad har kommunen gjort for at realisere den beslutning, der blev truffet i forbindelse med budgetvedtagelsen sidste år om at etablere fleksible boliger i Ørestaden, som på vores og på

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Venstres initiativ indgik i forhandlingerne med regeringen sidste forår? Jeg kan huske, at overborgmesteren ikke troede sine egne ører, men at vi fælles opfordrede til, at det her blev taget op.

Når man spørger rundt omkring hos parterne, det er Ørestadselskabet, og det er de studerendes organisationer, så får man at vide, at den sag er sandt til. Vi hørte lige overborgmesteren sige, at det arbejder Københavns Kommune på. Men når man hører de andre parter og spørger dem, så får man at vide, at sagen er sandt til, at der faktisk ikke sker noget.

Der har været en arkitektkonkurrence, der er flere gode forslag, det fremgår også af rektors brev, der kunne realiseres, men der sker ikke noget. Og man får at vide, at begrundelsen er et krav fra Kommunelandirektoratet om, at boligerne skal være på mindst 85 m<sup>2</sup>, hvad der langt overstiger det, som en studerende har behov for og kan betale for.

Så, jeg vil gerne spørge overborgmesteren: Hvad agter Københavns Kommune ved overborgmesteren og hans forvaltning at gøre ved den beslutning, vi har om at etablere fleksible boliger, som skal give plads til unge studerende i Ørestad Nord?

**Ole Hentzen (C)**: Det skal bare være en bemærkning til viceordføreren. At der nu skal bygges alle disse kvadratmeter til det humanistiske fakultet og til IT-højskolen, betyder jo ikke, at der pludselig kommer en nytålgang på 15.000 studerende.

Altså det må ikke blive efterladt som indtryk, som om vi pludselig får et nyt behov, der skal dækkes ved 15.000. Det er altså mennesker, der studerer allerede i dag, men som får nogle nye undervisningsfaciliteter et andet sted i byen. De er her i byen i forvejen, men bliver altså nu flyttet ud på Amager, når det engang er færdigt.

Transportbehovet er en smule vanskeligt at gøre op, Jens Johansen, fordi i dag bor de altså formentlig allerede i Københavnsregionen og tager et eller andet transportmiddel ind til Den Indre By for at frekventere det humanistiske fakultet og IT-skolen. Nu skal de altså måske en tur over broen, og så har de i mellemtiden fået metro, de kan komme det med.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Så jeg tror, at transportsituationen ikke vil gøre, at de alle sammen, de 15.000, ønsker at få bopæl på Amager, det tror jeg ikke på. Så skal det i hvert fald lykkes os at lave et helt andet miljø på Islands Brygge for at fæstholde de 15.000 nye studerende på Amager i noget new camp derovre. Det har længe udsigter. Så der er ikke noget yderligere akut behov. Men det er ikke for at underkende, at vi har et andet behov i hovedstadsregionen for at kunne tilbyde fleksible boliger til de studerende.

Lad mig så sige endnu en gang, at vi er ganske enige i det boligpolitiske program, vi har, der siger, at vi mangler store boliger, så derfor har vi også været med til selvfinansieret at sige nej til bygherrer, der på Islands Brygge ønskede at bygge 1- eller 1½-værelseslejligheder, selv om de var privatfinansierede, til noget formål, fordi det er i modstrid med den boligpolitiske målsætning, vi har.

Så vil vi også stå ved, at vi sagde, at kommer der et projekt, der ligger tæt op ad Universitetet i Østaden, der decideret er målrettet som kollegieboliger til det universitet, og som derved ikke er underkastet de samme frie adgangsbetingelser om, at enhver, der er tilmeldt et studium af en eller anden art – det kan være dansk, hvis man er kommet som indvandrere – får adgang til det, der hedder ungdomsboligbyggeri i dag.

Der fik vi tilsagn om, at der var nogle partier, der i givet fald gerne ville være med til at sikre, at hvis den adgangsbegrænsning kunne gives, så var det relevant igen at lave boliger decideret rettet mod Universitetet. For i dag er der altså mange andre, der optager de pladser, som rent faktisk tidligere var beregnet til det, jeg vil kalde rigtige studerende.

**Kaja Jacobsen (F):** Det er rigtigt, at SF i sin tid var med til byggestoppet for ungdomsboliger. Når jeg siger, det er svært at se genialiteten i det, så siger jeg utrykkeligt, at det er svært at se det i dag, det er svært at se genialiteten i det i dag.

For det første er der vitterlig sket mange ændringer på boligmarkedet. Enhedsistens ordfører ved en masse om, hvordan det hænger sammen, om A kommer før B eller 2 og 1 og frem og tilbage. Der er hundredvis af årsager, der spiller sammen. Det kan også være, at folks behov for privat rum er vokset, hvad ved jeg. Der er i hvert fald også kommet flere indbyggere til de seneste par år. Så har der været solget af Tor, og der er

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

en masse ting, der hænger sammen på kryds og tværs i virkeligheden. Derfor er situationen en anden i dag.

For det andet kan det faktisk godt lade sig gøre at bygge i dag. Altså grunden til, at man lavede byggestoppet var, at boligerne blev for dyre for de unge at bo i. Der er altså flere eksempler på, at det godt kan lade sig gøre at bygge ungdomsboliger i dag, som man kan betale for at bo i, og som er udmærkede og har udmærkede fællesarealer og alt det der, der skal til. Det gør også situationen anderledes.

Jeg tror egentlig, at SF's holdning til boligbyggeri kan opsummeres som sådan nogenlunde, at nej, selvfølgelig kan vi ikke for 700 mill. kr. bygge os ud af problemerne. Men vi kommer nok heller ikke uden om at bygge. Det kan være et element i en langsigtet plan for at skabe flere indslusningsboliger. Et element sammen med mange andre gerne gode ideer, store lejligheder til bolifællesskaber, synes vi er fint.

Men det, som vi hører i aften, er, at det var noget, vi burde gøre, hvis vi kunne. Det er en hovedstadsproblematik, det er egentlig ikke et københavnsk problem. Altså skal der ikke gøres noget. Det giver selvfølgelig heller ikke noget svar på det, som var spørgsmålet, eller til de unge, der til august-september i hvert fald i 4 måneder, længere tid, mens de skal starte på deres studium, står uden tag over hovedet. Ikke andet svar, end at det tror jeg ikke, det er vist heller ikke mit problem.

**Overborgmesteren (Jens Kramer, Milkkelsen):** Nu bliver jeg altså nødt til at sige, at det har jeg ikke sagt.

Jeg vil godt allertørst sige til Jens Johansen, at det er da noget mærkeligt noget at klandre mig for i anden runde, at jeg ikke har svaret på et spørgsmål, Kaja Jacobsen ikke stillede i første runde. Det må jeg sige, det er lidt ... (*Afbrødre/Se*). Altså det er jo det levende ord her, der tæller, må man sige.

Nu er det ikke min forvaltning, vil jeg sige til Jens Johansen. Det er også Jens Johansens forvaltning. Jeg er roig fuldstændig bevidst, at jeg har et særligt ansvar i forhold til forvaltningen, og det er jeg glad for. Men altså det nytter jo ikke rigtig noget, Jens Johansen, det gælder sådant set også Kaja Jacobsen, ikke at forholde sig til, om man har stoppet ungdomsboligbyggeriet i 1995.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

I årene forud byggede vi 50-100 boliger om året. Så var der bygget 250-500 boliger mere, hvis vi havde fortsat. Det løser sgu da, undskyld, det løser da ikke det problem, som man sidder og taler om her, med et pres på 14.000, der kommer ind nu her.

Det kan da godt være, at det var en idé, at nogle af dem boede i Helsingør de første 800. Der er nok mange af dem, der ikke bliver færdige med deres uddannelse, hvis de bor der særlig længe, erindrer jeg fra den tid, jeg frekventerede det miljø, det var en del af problemstillingen.

Men det rytter jo ikke noget, Jens Johansen, at løbe fra den realitet, at uanset Tor, uanset alle de andre ulykker, der er kommet væltende, så huser Københavns Kommune i dag 8.000 flere studerende end i 1994-95. Det er da bizart ikke at forholde sig til den realitet, at København huser dobbelt så mange studerende, som antallet af uddannelsespladser i København er blevet øget med. Det er da forrygende. Der er da ingen anden kommune, der relativt overhovedet kan opvise noget lignende.

Det ligner lidt – man må godt tale mindre pænt om sine venner, også selv om de ikke er her, når der ikke er så mange vidner til det – den situation, som da boligministeren forrige år i juni måned indbød borgmestre fra de store uddannelsesbyer for at høre, hvad det var, de ville gøre for det problem, der var med unge halvanden måned senere.

Hvis man pumper antallet af uddannelsespladser op, så må man da også selv sige, at man har da en eller anden ansvarlighed i forhold til at sikre, at der så er nogle steder, de pågældende mennesker kan bo, det kunne da godt være.

Det kunne også godt være, at man skulle se lidt på, hvornår man gav folk besked om, hvilke uddannelsespladser de fik, om det var helt afhængigt af, hvilken tilfældig kvotient man fik på et tidspunkt her, og så 3 uger senere skal der stå en bolig. Jeg forstår da godt, at folk er blevet frustrerede. Men boligministeren troede, at mange af os kunne nå at bygge 3.000 ungdomsboliger fra juni måned og til 1. september. Det er da helt hen i hampen.

Det er jo lidt det samme, vi sidder og taler om her. København har uden sidestykke været den kommune af de store uddannelsesbyer, der har tilvejebragt flere husningsmuligheder for unge.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg siger ikke, jeg ikke vil bygge ungdomsboliger, det vil jeg meget gerne, men at komme og postulere, og det vil ske de næste måneder, at vi med 50 boliger om året de sidste 5 år havde løst et problem, det er fuldstændig tindrede hen i hampen.

Det var bare det, jeg ville sige, vi skal videre. Det er da meget rart at få sat punktum for en debat, kan man sige.

**Jens Johansen (F):** Der findes en anekdote om en præst, der i mængden til sin prædiken skrev: Argumentationen er svag – høv stemmen! Jeg kunne godt lide at vide, hvad der står i mængden til overborgmesterens notat her.

Jeg synes stadig væk, det er for tyndt, og jeg konstaterer stadig væk, at overborgmesteren, som har det administrative ansvar for Økonomiforvalningen, ikke svarer på spørgsmålet om, hvad overborgmesteren og forvaltningen vil gøre for at realisere den beslutning, der er truffet her, om etablering af fleksible boliger.

Hvorfor er sagen sædet til? Hvorfor hører man fra alle parter, som er involveret i det, Ørestadsselskabet, de studerendes organisationer, Universitetet, at denne åbenlyse mulighed, som endda blev bragt op af kommunen i forhandlingen med regeringen sidste forår, ikke bliver realiseret?

Hvad er det i kommunen, i den forvaltning, som overborgmesteren er ansvarlig for, der er proppen i denne sag? Vi taler ikke om at skabe 12.000 boliger. Nej, jeg taler om de fleksible boliger i Ørestaden, det, der her er besluttet. Hvorfor kører den sag ikke længere, hvorfor er den gået i stå? Det har overborgmesteren ikke svaret på.

Det er rigtigt, der er kommet flere studerende til byen. Det er også rigtigt, at problemet vokser, det fremgår med al tydelighed af rektors henvendelse til kommunerne, hvori han, som jeg har citeret, peger på det her problem omkring Ørestaden, som jeg nu prøver at appellere til overborgmesteren om at svare på, eller i det mindste, hvis han ikke vil svare i aften, at gøre noget ved efterfølgende.

Det er også rigtigt, at vi for halvandet år siden fra SF's side stillede forslag om en henvendelse til By- og Boligministeriet om, at staten tog situationen alvorligt, når den placerer så mange uddannelsespladser i København, fordi det er jo det, vi har oplevet, at

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

der er kommet en vækst i antallet af uddannelsespladser i København. Det betyder også, at staten i denne forbindelse har et ansvar.

Derfor opfordrede vi til, at dette spørgsmål blev bragt op i forhandlingerne med regeringen sidste år. Men vi ser, at sagen er sandt til og ikke bliver fulgt op. Det er for tyndt, når overborgmesteren siger, der bliver arbejdet med sagen, og der i virkeligheden ikke bliver det.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Nu må jeg altså sige til Jens Johansen uden at hæve stemmen, og det vil jeg gøre meget stilfærdigt, ikke det med at hæve stemmen, men at sige det, jeg siger: Altså jeg kan jo ikke gøre ved, at Jens Johansen ikke, med det kendskab, han har både fra det selskab, hvor både han og jeg sidder sammen i bestyrelsen, og her, ikke gør noget ved det, eller i Økonomiudvalget, hvor vi sidder sammen.

Altså min oplevelse af det her er ikke, at kommunen sidder på noget, der gør, at denne sag ikke kommer videre. Det er sådan set heller ikke min oplevelse, at Ørestads-selskabet sidder på noget, der gør, at sagen ikke kommer videre. Arbejdsdelingen i den sag er, at det er By- og Boligministeriet, der skal tilvejebringe finansieringskonstruktionen og finde investorer og finde samarbejdspartnere, som gør, at det her projekt kan køre igennem. Det er det, der er arbejdsdelingen mellem parterne, der er bag det projekt.

Jeg mener så i øvrigt, at det, man kan gøre, er, at kommunen i forhold til de andre samarbejdspartnere om tilvejebringelse af flere boliger kan gøre ganske meget.

Nu skal vi ikke få det her til at ligne sådan en gammeldags magistratsforespørgselsdebat, når vi alle sammen løbende en gang om ugen har mulighed for at spørge de mennesker, og telefonen i øvrigt også er opfundet.

**Mikkel Warming (Ø):** Altså hvis sagen beror i By- og Boligministeriet, så vil jeg foreslå, at nogle retter henvendelse til by- og boligministeren og lover hende, at der er en roed smør at klippe over og en pressefotograf, der vil komme ud, i det øjeblik hun underskriver det første papir. Så er jeg sikker på, at der nok vil ske en hel masse. Det er

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

nemlig karakteristisk for den nuværende boligministers måde at agere på, at så sker der noget, og elters ikke.

Det, jeg ville sige, eller måske snarere spørge om, er, at jeg forstår ikke, hvorfor SF har foreslået sig så meget i ungdomsboligbyggeri. Man siger, det kan gøres billigt. Jeg ville egentlig gerne høre hvor, fordi hvis det er i provinsbyer, der ikke er alt for store, så kunne grundpriserne, som er noget lavere end Københavns, måske have noget med det at gøre.

Jeg vil egentlig gerne have nogle eksempler på københavnslige grunde, hvor der er blevet bygget ungdomsboliger, som er billige og gode og alt det der, som Kajsa Jacobsen siger, fordi er det, så vil vi da gerne være villige til at genoverveje vores position, hvis der kan komme nogle konkrete eksempler.

Det andet er, og det er det, der adskiller situationen nu fra tidligere, at det har social slagside, når det boligmarked er blevet sådan, at det er dem, hvis foreldre kan købe ejerlejligheder, der får boliger. Det er der, vi har et konkret problem, eller det er en blandt flere grunde til, at vi insisterer så meget på, at vi synes, det er skidt, at man i så høj grad gennem sammenlægninger og alt muligt andet skaffer sig af med de billige private udlejningsboliger, som vi synes, det er nødvendigt at have en ret stor klump af til københavnerne, også til unge, ikke mindst københavnske unge i øvrigt.

Når vi snakker om silo, eller hvad man nu vil kalde det, ude på Amager, ved KUA, og har snakket om det i flere år, så erkender vi, at der er et problem med indslusningsboliger, og de kunne passende laves således, at man lavede et forholdsvis stort, billigt byggeri tæt ved KUA, som ville være attraktivt for unge. Jeg vil sige unge uden netværk, som skal gå på den uddannelsesinstitution, som derfor kunne flytte ind og måske opnå nogle netværk gennem at have en tæthed til andre unge og en tæthed til en bestemt uddannelsesinstitution. Det er sådan set derfor, vi synes, det er en god idé, et kollegielignende byggeri.

**Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen):** Må jeg sige tak til Mikkel Warming for en god idé. Den vil jeg tage op, og jeg vil skrive til boligministeren og tilbyde hende at klippe snoren over. Jeg skal nok formulere det på en måde, fordi jeg er nemlig enig i,

## Københavns Borgepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

at by- og boligministeren er meget optaget af det, det er også en god ting, det er udtryk for, at der sker noget, men man skal bare passe på, at der er noget bag ved snoren, fordi ellers er det kun snoren, der trækker. Jeg skriver et brev til boligministeren, og Mikkel Warming og Jens Johansen og Kaja Jacobsen får kopi.

Inden andre har bedt om ordet. Forhandlingerne er afsluttet. Vi skal ikke stemme om denne udmærkede besvarelse af forespørgslen.

### Overborgmesteren besvarede forespørgslen.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Nu synes jeg næsten, at vi skal få Inger Marie Bruun-Vierø herind, fordi nu bliver hun nemlig bevilget orlov.

### 54) BR 317/2000. Orlov

*Godkendelse i henhold til Lov om Kommunernes Styrelse § 15, stk. 2, af formandens indkaldelse af en stedfortræder for Inger Marie Bruun-Vierø, B, der af arbejdsmæssige årsager vil være forhindret i at deltage i forsamlingens møder fra den 1. august 2000 og indtil videre. 1. stedfortræder Henrik Morgen indkaldes.*

### Indstillingen blev godkendt.

Borgmester Søren Findt: Det er jo en sorgens dag i aften. Der er sket det, at en højst værdsat person iblandt os har valgt at søge orlov, orlov på grund af andet påtrængende arbejde, fordi en anden forsamling, en øjensynlig vigtigere forsamling end os, har påkaldt sig fru Inger Marie Bruun-Vierøs opmærksomhed.

## Københavns Borgepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Det er med sorg, vi i Venstres Gruppe har noteret os, at fru Inger Marie Bruun-Vierø synes, at andre arbejdsopgaver er væsentligere end at deltage i arbejdet sammen med os. Vi synes ikke, det er helt så naturligt, som Inger Marie Bruun-Vierø synes det, for Inger Marie Bruun-Vierø har været en central del og vil blive et savnet del af denne forsamling.

Så her på kanten af sommerferien skal der lyde en appel fra Borgepræsentationens talerstol til fru Inger Marie Bruun-Vierø, ikke fordi denne forsamling eller jeg har noget imod Henrik Morgen, sådan skal det naturligvis ikke forstås, men fordi savnet vil blive ubærligt og tungt. Det vil ikke være let for os at klare os uden Inger Marie Bruun-Vierøs venlighed, charme, glæde og smil og en gang imellem lidt forsinkede ankomst, så ting kan blive vedtaget.

Nej, fremtiden vil ikke blive let for denne forsamling. Derfor er det, jeg mod det, Lars Hutterer tidligere i aften kaldte »fortvivlelsens selvhjælp«, vil bede Inger Marie Bruun-Vierø om endnu en gang her til allersidst på denne historiske aften, har jeg foreslået det er, og det er det jo, ikke på grund af det, folk troede, men på grund af Inger Marie Bruun-Vierø, om at genoverveje, om nu det kan være rigtigt, at Det Radikale Venstres vedtægter skal stå over denne forsamlings behov for at have et ægte kærligt, godt radikalt hjerte iblandt os.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg hørte det ikke som en egentlig anfægtelse af, hvorvidt betingelserne i § 15, stk. 2, er opfyldt.

Inger Marie Bruun-Vierø (B): Så vil jeg med ægte kærligt radikalt hjerte sige, at hvor vil jeg savne Jer, hvor har I været nogle utrolig gode venner, og hvor har I været nogle gode sparringspartnere, og hvor har I været nogle gode modstandere, og hvor har I været gode til at sætte hælene i og alt det andet, jeg også kunne sige.

Sådan er det herinde, at midt imellem uenigheder og diskussioner er der et sammenthold. Det synes jeg også, begivenheden i aften med Preben Møller Hansen illustrerede. Det har jeg inden i mig, også når jeg nu tager på sommerferie.

Kommentar (129): 00030292  
DOC

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

Jeg vil sige tusind tak, og jeg vil ikke sige for evigt farvel, for det kunne jo ende med at blive et »på gensyn«, og vi mødes også i andre sammenhænge.

Men det, jeg i hvert fald kan sige, er, at der er øl ude ved siden af lige om lidt. *(Bifald)*.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Da ingen har anfægtet, at betingelserne i styrelseslovens § 15, stk. 2, er opfyldt, så vil jeg sige, at indkaldelse af stedfortræder er godkendt, og ønske god vind til Inger Marie Bruun-Vierø. Vi ved, at hvis Inger Marie Bruun-Vierø tager de bedste erfaringer med fra arbejdet i Borgerrepræsentationen, og den bedste del af den viden, som Inger Marie Bruun-Vierø har erhvervet her, så er der en stærk københavnsk stemme i Folketinget. Så fortsat god arbejdslyst, også med varetæelse af københavnske interesser i Folketinget.

### 55) BR 318/2000. Midlertidige valg

*Meddelelse fra den Radikale Gruppe om, at Henrik Morgen pr. 1. august 2000 midlertidigt indtræder som medlem af Sundheds- og Omsorgsudvalget, som medlem af bestyrelsen for Hovedstadens Sygehusfællesskab (H:S), samt som medlem af bestyrelsen for den Kommunale Højskole under Inger Marie Bruun-Vierø's orlov.*

Meddelelsen blev taget til efterretning.

### 56) BR 319/2000. Udtreden af hvert samt foretagelse af nyvalg

*Meddelelse fra den Socialdemokratiske Gruppe om, at overborgmester Jens Kramer Mikkelsen, A, udtræder som medlem af bestyrelsen for Zoologisk Have, samt at borgmester H. Thustrup Hansen, C, indtræder som nyt medlem af bestyrelsen for Zoologisk Have.*

Meddelelsen blev taget til efterretning.

## Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 15. juni 2000

### 57) BR 320/2000. Udpegning til Boligkommissionen

*Udpegning af direktør Helge Bucher til ny suppleant for direktør Henning Andersen i Boligkommissionen i stedet for direktør Jørn Ravn, der er fratrukket Vibo.*

Udpegningen blev godkendt.

### 58) BR 321/2000. Omrokering i Børn og Unge-udvalget

*Meddelelse fra den Konservative Gruppe om, at Ole Hentzen pr. 1. august 2000 udtræder som medlem af Børn og Unge-udvalget, og at Grete Hennis pr. samme dato indtræder som nyt medlem af udvalget, samt meddelelse fra Venstres Gruppe om, at Thine Peters pr. 1. august 2000 udtræder som suppleant i Børn og Unge-udvalget, og at Ole Hentzen pr. samme dato indtræder som ny suppleant i udvalget.*

Meddelelsen blev taget til efterretning.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg vil bare sige, at når min side-mand heroppe, Kurt, træder ned fra podiet her om lidt, og det er ikke for at holde en stor takketal eller tale nu, og der bliver lejlighed til at tage afsked med Kurt Bligaard Pedersen senere, så er det sidste gang, han, i hvert fald formentlig i embeds medfør, betræder denne talerstol.

Jeg vil godt på forsamlingens vegne, er jeg sikker på, sige dig tak for de år, du har været i kommunen. God vind med dit nye virke andet sted i nærheden af os. Tak for den indsats, som du har bidraget med i de år, hvor der har stået ganske store storme. Vi har aldrig tvivlet på hverken din indsats eller din loyalitet i forhold til kommunen. Så god vind. *(Bifald)*.

Kommentar [832]: 00030295  
DOC

Kommentar [833]: 00030296  
DOC

Kommentar [890]: 00030293  
DOC

Kommentar [831]: 00030294  
DOC

**Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger**Mødet 15. juni 2000

---

Næste møde i Borgerrepræsentationen vil, om mange gode kræfter vil, blive afholdt den 24. august kl. 17.30. Jeg vil ønske alle en rigtig god sommer og sommerferie.

*Mødet sluttede kl. 22.18*